

รายงานประจำเดือน

ประมวล วิเคราะห์ สถานการณ์ และ แนวโน้มข้าวไทย (มีนาคม ๒๕๕๙)

รวบรวมและจัดทำโดย
สมาคมนักสีข้าวไทย

สมาคมโรงสีข้าวไทย

(www.thairicemillers.com)

81 ซ.เจริญนคร 24 แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10100 โทร.02-2347289 โทรสาร 02-2347286

Email address: thairicemiller@gmail.com

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ เป็นรายงานสถานการณ์ข้าวประจำเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๕๙ ของ สมาคมโรงสีข้าวไทย ที่มอบให้นายสุรรัตน์ โชคประจักษ์ชัด และคณะ รวบรวมจัดทำ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมประจำเดือน สมาคมโรงสีข้าวไทย ครั้งที่๑/๒๕๕๙ โดยได้ประมวลสรุป วิเคราะห์ เหตุการณ์ และแนวโน้ม เกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป และการตลาดของข้าวทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งสมาคมฯหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะได้รับประโยชน์จากรายงานนี้ตามสมควร และขอความกรุณาได้เผยแพร่เอกสารนี้ต่อไปยังบุคคล หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องของท่าน จักขอบคุณยิ่ง

นายมานัส กิจประเสริฐ
นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

๓	คำนำ
๕	สารบัญ
๗	ประมวลสถานการณ์ข้าวไทยและต่างประเทศ
๗	๑. ความเคลื่อนไหวของข้าวในประเทศ
๗	๑.๑ สรุปสถานการณ์การผลิตและการค้าไทยเดือนมีนาคม ๒๕๕๙
๑๓	๑.๒ สถานการณ์การส่งออกข้าวไทยเดือนมีนาคม ๒๕๕๙
๑๘	๑.๓ ความเคลื่อนไหวด้านข้าวของกระทรวงพาณิชย์
๓๐	๑.๔ ความเคลื่อนไหวด้านข้าวของเกษตรกรและสหกรณ์
๓๖	๑.๕ ความเคลื่อนไหวของโรงสีข้าวไทย
๔๒	๑.๖ ความเคลื่อนไหวของผู้ส่งออกข้าวไทย
๔๔	๑.๗ ความเคลื่อนไหวของชาวนาไทย
๔๙	๒. ความเคลื่อนไหวของข้าวต่างประเทศ
๔๙	๒.๑ สถานการณ์การผลิต และการค้าข้าวโลก
๕๑	๒.๒ ผลผลิต การใช้ การค้า และสต็อกข้าวของโลก
๕๒	๒.๒ ความเคลื่อนไหวของประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญ
๕๕	๒.๔ ความเคลื่อนไหวของประเทศผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญ

ประมวลสถานการณ์ข้าวไทยและต่างประเทศ

มีนาคม ๒๕๕๙

๑. ความเคลื่อนไหวข้าวในประเทศไทย

๑.๑ สรุปสถานการณ์และการผลิตข้าวไทยเดือนมีนาคม ๒๕๕๙

คาดการณ์ การผลิตปี 2558/59 จะมีผลผลิตข้าวรวมประมาณ 27.06 ล้านตัน ลดลงจากปีการผลิต 2557/58 ซึ่งประมาณ 31.64 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 14.48 เนื่องจากเกิดภาวะแห้งแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้ในหลายพื้นที่สามารถปลูกข้าวได้เพียงรอบเดียว และต้องปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น

ในเดือน กุมภาพันธ์ 2559 คาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวนาปีจะออกสู่ตลาด ลดลงเป็นร้อยละ 2.76 หรือประมาณ 0.63 ล้านตัน เนื่องจากในเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2558 มีผลผลิตข้าวออกสู่ตลาดเป็น จำนวนมาก ทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวที่เหลือลดน้อยลง

สรุปราคาข้าวเปลือกและข้าวสารของสมาคมโรงสีข้าวไทย ณ วันที่ 31 มี.ค. 2559

- ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ราคาเฉลี่ยอยู่ที่	11,500 - 12,000	บาท/ตัน
- ราคาข้าวเปลือกเหนียวใหม่ กข.6 จ.อุดรธานี ราคาเฉลี่ย	13,500 - 14,300	บาท/ตัน
- ราคาข้าวเปลือกเจ้า ราคาเฉลี่ยอยู่ที่	8,000 - 8,200	บาท/ตัน
- ราคาข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ราคาเฉลี่ยอยู่ที่	10,000 - 10,500	บาท/ตัน

ส่วนราคาเฉลี่ยข้าวสารชนิดต่างๆ มีดังนี้

- ข้าวสาร 5% ราคาเฉลี่ยอยู่ที่กระสอบละ	1,200 - 1,210	บาท
- ข้าวหอมปทุมธานี ราคาเฉลี่ยอยู่ที่กระสอบละ	1,800 - 1,830	บาท
- ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 (ใหม่) เฉลี่ยอยู่ที่กระสอบละ	2,100 - 2,200	บาท
- ข้าวเหนียวเมล็ดยาว 10% เฉลี่ยอยู่ที่กระสอบละ	2,600 - 2,700	บาท
- ข้าวเหนียวเมล็ดยาว กข 6 (เชียงใหม่) เฉลี่ยอยู่ที่กระสอบละ	3,200	บาท

มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ปีการผลิต 2559/60

เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 ที่ประชุมคณะ นบข.ครั้งที่ 1 /2559 ได้มีมติเห็นชอบ จำนวน 2 มาตรการ ประกอบด้วย มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ปีการผลิต 2559/60 ด้านการผลิต จำนวน 4 โครงการ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2559/60 ด้านการตลาด จำนวน 4 โครงการ ตามที่กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเสนอ

2.1) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร ปีการผลิต 2559/60 ด้านการผลิต จำนวน 4 มาตรการ ดังนี้

- (1) มาตรการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี (กข.)
- (2) มาตรการส่งเสริมสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ (ธ.ก.ส.)
- (3) มาตรการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย “ปรับเปลี่ยนพื้นที่แบบไม่ถาวร ปลูกพืชไร่ พืชตระกูลถั่ว และพืชอายุสั้น ในฤดูนาปรัง 2560” (กสก.)
- (4) มาตรการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย โครงการไกลบตอซังและปลูกพืชปุ๋ยสดในนาข้าว (พต.)

2.2) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2559/60 ด้านการตลาด จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

(1) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร (กสส. ตส. และ ธ.ก.ส.)

(2) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี (ธ.ก.ส.)

(3) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว (ธ.ก.ส.)

(4) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก (คน.)

ขบวนการเรียกร้องจัดตั้งจริง ต้นกล้ายืนต้นตาย ทำเพราะหวังฝนจะตก ไม่ทำก็ไม่มีกิน(03 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 2 มี.ค.59 สถานการณ์ภัยแล้งจังหวัดเชียงใหม่เริ่มวิกฤตหนัก หลังแม่น้ำหลายสายแห้งขอด โดยล่าสุดนาข้าวจำนวน 9 ไร่ ในพื้นที่บ้านร่องขุน หมู่ 10 ต.สันป่าสัก อ.ดอยสะเก็ด ยืนต้นตาย สาเหตุเพราะไม่มีน้ำไหลเข้ามาหล่อเลี้ยง เนื่องจากการปลูกข้าวทั้งที่สำนักชลประทานแจ้งให้ทราบแล้วว่า ฝั่งดงเวียงการปลูกข้าวออกไปก่อน เนื่องจากไม่สามารถผันน้ำออกมาช่วยเกษตรกรได้

นายอินเหลา บุญหล่อ เกษตรกรเจ้าของนาข้าวระบุว่า เครียดมาก แต่ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร แม้จะทราบดีว่าชลประทานไม่สามารถปล่อยน้ำจากเขื่อนแม่งองอุดมธารา ออกมาช่วยได้ เพราะปริมาณน้ำในเขื่อนน้อยมาก แต่ก็ยอมเสี่ยง เพราะไม่ปลูกก็ไม่มีข้าวกิน จำเป็นต้องทำ ทำให้ต้นกล้าที่เตรียมไว้ยืนต้นตายจนหมด เพราะมีความหวังว่าฝนอาจจะตกลงมาช่วย แต่ก็ไร้แวว ทำให้ขณะนี้ยังไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรต่อไป และยังไมรู้ว่าจะหันหน้าไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานใด เพราะไม่ทันแล้ว(ประชาชาติธุรกิจ 02032559)

ข้าราคาข้าวตกต่ำทั่วโลก วอนขบวนการปลูกพืชทดแทน(16 มี.ค.59)

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) แถลงผลการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ถึงข้อกังวลเรื่องราคาข้าวตกต่ำหลังจากที่เกิดปัญหาภัยแล้งทำให้คุณภาพข้าวไม่ดีจึงอยากให้เกษตรกรเข้าใจว่าเราจะต้องร่วมมือกันทำกิจกรรมอื่นๆ บ้าง ถ้าขายข้าวอย่างเดียวให้ราคาสูงเป็นไปได้ เพราะการปลูกข้าวทั่วโลกล้วนมีปัญหาหมด เพราะหลายประเทศมีผลิตข้าวจำนวนมากทั้งจีน อินเดีย ก็มีปัญหาเช่นกัน

นายฯ กล่าวว่า ข้อกังวลลำดับต่อไปคือเรื่องหนี้สินครัวเรือน ถ้าเราต้องการให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดีมากขึ้น ก็ต้องสร้างความมั่นใจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้ง 5 ปัจจัย ต้องถามว่าวันนี้ประชาชนมีบ้านอยู่แล้วหรือยัง ถ้าไม่มีจะต้องหาทางให้เขามี แต่ปัญหาคือประชาชนไม่มีเงินผ่อนชำระเราต้องมาแก้ไขปัญหามาตรการเหล่านี้ อย่าไปมองว่ารัฐบาลนี้ไปเสริมสร้างหนี้ครัวเรือนเพราะหนี้ครัวเรือนเกิดมานานแล้ว ถามว่าใครทำให้มันเกิดที่กลับมาเพราะส่งเสริมการใช้เงินอย่างไม่มีคุณค่า ที่ผ่านมาไม่มีการปรับโครงสร้าง ยกเว้นราคาผลิตผลการเกษตร

นายฯ กล่าวว่า จากที่ทุกคนมีหนี้สินกับเรื่องที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ วันนี้ก็อาจจะมียี่เรื่องนี้บ้าน แต่ถามว่าเราจะทำอะไรกับหนี้เก่าที่มีอยู่เพราะทุกคนมีหนี้เต็มทางหมดแล้ว เราก็ต้องไปหามาตรการต่างๆ เข้ามา แต่เชื่อว่าจะไปเพิ่มหนี้ครัวเรือนมากขึ้น เราไม่ได้ต้องการจะไปเพิ่ม จะทำอย่างไรได้เพราะที่ผ่านมาการใช้จ่ายเงินที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้เป็นหนี้กรอบ ที่ผ่านมามีคนมีวินัยทางการเงินก็เสียหาย วันนี้จะทำอะไรให้ใหม่ก็ติดขัดไปหมดเพราะไม่มีเงินผ่อน เราก็พยายามช่วยอยู่ แต่เราไม่ได้ต้องการที่จะสร้างหนี้สินให้ แต่หนี้สินที่เพิ่มขึ้นมาเป็นหนี้ที่มีคุณภาพ

"ผมไม่อยากให้ไปฟังอะไรกับเรื่องไม่เป็นเรื่อง วันนี้เรากำลังแก้ปัญหาที่เราทำไว้ทั้งหมด คือ 1.เราต้องเสียเวลาก็กังแก้ไม่หมด 2.เราต้องเริ่มต้นใหม่เพื่อความเข้มแข็ง ให้ประชาชนมีความสุขในช่วงนี้ก็ต้องลำบาก

เพราะอยู่ในโครงสร้างที่ผิดและไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเจตนาดีหรือไม่ก็ไม่รู้ ผมไม่อยากจะพูด ผมไม่อยากจะไปฟังมากแล้วเอาไปขยายความ" นายกฯ กล่าว

พล.อ.ประยุทธ์ กล่าวว่า สำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐเราจะต้องอำนวยความสะดวก โดยให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐและการเรียนรู้ ซึ่งต้องขึ้นชมกระทรวงศึกษาธิการที่สร้างแอปพลิเคชันภาษาอังกฤษเพื่อคนไทย ในหนึ่งสัปดาห์ที่ผ่านมามีผู้เข้าร่วม 4 หมื่นราย ซึ่งถือว่าเป็นการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้คนมาสนใจและเกิดการเรียนรู้ที่นำไปสู่พัฒนาการตลอดชีวิตสำหรับทุกอาชีพ เพราะถ้าไม่มีอะไรใหม่ๆ เลยเราจะอยู่แบบเดิมจมดักดานอยู่เหมือนเก่า ชีวิตก็ไม่มีความสุข วันนี้ไม่อยากจะให้ทุกคนกลับไปสู่ประวัติศาสตร์ที่มันเลวร้าย แม้จะไม่ใช่ว่าทั้งหมด บางอันมันเลวร้ายเราก็ไม่ควรย้อนกลับไปมาเดินหน้าดีกว่า ทำประเทศให้มีเสถียรภาพให้อยู่ในระดับที่เดินหน้าได้ สร้างความเข้มแข็งอาจจะต้องใช้เวลาอีกสักกระยะหนึ่ง สัก 1-5 ปีก็น่าจะเอาอยู่ ความเข้มแข็งก็น่าจะมีขึ้นเรื่อยๆ(กรุงเทพฯธุรกิจ 15032559)

ก.อุตสาหกรรม ออกประกาศ 2,300 โรงงานอุตสาหกรรม ปั่นน้ำช่วยชาวนา 5 หมื่นไร่(09 มี.ค. 59)

นางอรรชกา สีบุญเรือง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวว่า กระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง "หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานอุตสาหกรรมนำน้ำทิ้งของโรงงานไปใช้ ประโยชน์ในพื้นที่เกษตรกรรมในช่วงภัยแล้ง ปี พ.ศ. 2559" โดยให้ให้โรงงานจำพวกที่ 3 ประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหาร จำนวน 2,300 โรงงาน จาก 6,000 โรงงาน นำน้ำทิ้งที่บำบัดแล้วไปช่วยเหลือประชาชน โดยการออกไปสู่ภาคการเกษตรรอบ ๆ พื้นที่โรงงานในช่วงที่ประสบปัญหาภาวะภัยแล้ง ในขณะนี้ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคมถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559 ซึ่งจะสามารถช่วยป้อนน้ำให้ภาคการเกษตรเกือบ 500,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สำหรับเกษตรกรรายใดต้องการความช่วยเหลือดังกล่าวให้ติดต่อไปยังอุตสาหกรรมจังหวัดของตนเอง

สำหรับพื้นที่ที่โรงงานจะปล่อยน้ำช่วยเหลือเกษตรกรได้จะมีทั้งสิ้น 50,000 ไร่ แบ่งเป็นในพื้นที่ภาคเหนือ มีโรงงานที่ปล่อยน้ำทิ้งช่วยเกษตรกรได้ 552 โรง ครอบคลุมพื้นที่ 12,000 ไร่ คิดเป็นสัดส่วน 24% ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ภาคกลาง มีโรงงานปล่อยน้ำได้ 253 โรง ครอบคลุมพื้นที่ 5,600 ไร่ คิดเป็นสัดส่วน 11% ของพื้นที่การเกษตร ภาคตะวันออก มีโรงงานปล่อยน้ำได้ 322 โรง ครอบคลุมพื้นที่ 6,800 ไร่ คิดเป็นสัดส่วน 14% ของพื้นที่การเกษตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโรงงานปล่อยน้ำทิ้งได้ 851 โรงงาน ครอบคลุมพื้นที่ 18,000 ไร่ คิดเป็นสัดส่วน 37% ของพื้นที่การเกษตร ภาคตะวันตกมีโรงงานที่ปล่อยน้ำทิ้งได้ 276 โรง ครอบคลุมพื้นที่ 5,800 ไร่ คิดเป็นสัดส่วน 12% และภาคใต้ มีโรงงานที่ปล่อยน้ำทิ้งได้ 46 โรง ครอบคลุมพื้นที่ 965 ไร่ คิดเป็นสัดส่วน 2% ของพื้นที่การเกษตร

นายพสุ โลหารชุน อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กล่าวว่า ในส่วนของโรงงานที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งนั้น พบว่ามีโรงงานจำพวกที่ 3 ที่มีการใช้น้ำมากและคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำจำนวน 3,616 โรงงาน ส่วนโรงงานที่ใช้น้ำมากสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมฟอกย้อม อุตสาหกรรมแป้งมัน และอุตสาหกรรมฆ่าสัตว์ ซึ่งมีโรงงานจำนวน 1,131 โรงงาน ซึ่งจะต้องปรับตัวใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับมาตรการระยะสั้น เช่น ส่งเสริมให้โรงงานใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เปลี่ยนพฤติกรรมการใช้น้ำที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังขอความร่วมมือให้ใช้น้ำบาดาล หากพื้นที่นั้น ๆ ยังมีน้ำใต้ดินมีคุณภาพดีสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมได้ แต่ต้องขออนุญาตก่อน รวมทั้งขอความร่วมมือลดการระบายน้ำทิ้งหรือไม่ระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน

ส่วนมาตรการระยะยาว ได้วางแผนให้โรงงานที่มีพื้นที่ค่อนข้างมาก พิจารณาขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อเก็บกักน้ำฝนในช่วงฤดูฝนเป็นแหล่งน้ำสำรองใช้ใน ช่วงฤดูแล้ง และพัฒนาเทคโนโลยีที่สามารถนำน้ำทะเลหรือน้ำที่นำมาผลิตเป็นน้ำใช้อุตสาหกรรม

นายชาติ หงส์เทียมจันทร์ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) กล่าวว่า ได้ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำทั่วประเทศเบื้องต้นพบว่าพื้นที่เหมืองแร่ที่สามารถใช้เป็นแหล่งน้ำได้ทั้งสิ้น 36 แห่ง มีปริมาณน้ำรวมทั้งสิ้นประมาณ 166 ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ในปัจจุบันมีพื้นที่เหมืองแร่จำนวน 9 แห่งในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีการพัฒนาเป็นแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค และการเกษตรกรรม โดยรอบ มีปริมาตรน้ำรวม 32.7 ล้านลูกบาศก์เมตร

นายวีรพงศ์ ไชยเพิ่ม ผู้ว่าการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กล่าวว่า กนอ.ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ กนอ.เฝ้าระวังปัญหาภัยแล้งของภาคอุตสาหกรรมสำหรับโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคใต้ ภาคเหนือ และอื่น ๆ มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อติดตามสถานการณ์(ประชาชาติธุรกิจ 08032559)

ทำนาเปียกสลับแห้ง ความหวังใหม่ชาวนาอีสาน(04 มี.ค.59) โดย ชาติชาย ศิริพัฒน์

ถึงใครจะประสพภัยแล้ง ทางกรมไม่ให้ทำนาปรัง แต่ชาวนา ต.หัวทะเล อ.เมือง จ.นครราชสีมา ยังมีน้ำผ่านการบำบัดจากชุมชนเมืองในเขตเทศบาลเจ้าจางานมาให้พอทำนาปรังได้บ้าง และเป็นการทำนาครั้งแรกที่กรมการข้าว โดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครราชสีมา ได้นำวิธีการทำนาเปียกสลับแห้งมาให้ชาวนาอีสานได้สัมผัสของจริงด้วยตัวเอง แม้ทางการจะมุ่งหวังให้ชาวนาประหยัดน้ำเป็นหลัก...แต่สิ่งที่ชาวนาคาดหวัง กลับเป็นเรื่องลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตซะมากกว่า

“ทำมาได้ 2 เดือนแล้ว แม้ข้าวจะเก็บเกี่ยวไม่ได้ ยอมรับว่าช่วยประหยัดน้ำได้จริง เพราะปกติแล้วทำนามาถึงระยะนี้ อย่างน้อยๆต้องสูบน้ำเข้านา 4-5 ครั้ง เพื่อจะขังน้ำให้เต็มนา แต่พอมาทำนาเปียกสลับแห้ง 2 เดือนมานี้ สูบน้ำเข้านาหนเดียวเอง แค่นี้ช่วยประหยัดเงินค่าสูบน้ำได้เกือบพันแล้ว

นายชม แก้วบุญพะเนา ประธานกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว บ้านท่ากระสัง ต.หัวทะเล เล่าถึงสิ่งที่ได้จากการทำนาเปียกสลับแห้งเป็นครั้งแรก...ไม่เพียงจะประหยัดน้ำ ต้นกล้าที่ปักดำไปแล้วยังเขียวขจี แตกกอใหญ่มากกว่าเดิมหลายเท่า ทั้งที่ยังไม่ได้ใส่ปุ๋ยอะไรเลย

ผิดกับการทำนาแบบเดิม ขังน้ำไว้ตลอดเวลา ใส่ปุ๋ยก็แล้ว ข้าวไม่ค่อยเขียว แตกกอเล็กนิดเดียว ถอนขึ้นมามีรากอึดดินเท่าอู้งมือ แต่พอมาทำนาแบบนี้ ปลอ่ยให้น้ำแห้ง รากข้าวถูกบังคับให้ขยัน งอกรากใหม่ไปหาน้ำ หาอาหารในดินชั้นลึกลงไป ถอนกอข้าวขึ้น มีรากอึดดินเป็นกอใหญ่ หนักจนถือแทบไม่ไหว...แม้วันนี้ต้นข้าวจะไม่ออกรวงให้เก็บเกี่ยว นายชม มั่นใจผลผลิตที่ได้ไม่น้อยกว่าเดิมแน่

นายประเสริฐ แสงสุข ชาวนาบ้านข่อยงาม ต.หัวทะเล ที่เริ่มหัดทำนาเปียกสลับแห้งในดินที่แยกกว่า เพราะดินเก็บน้ำได้ไม่นาน...ยังคาดหวังไปในแนวทางเดียว ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นแน่ ไม่น้อยกว่าไร่ละ 1,100 กก.

“ปกติทำนาตรงนี้ต้องสูบน้ำเข้านาวันเว้นวัน ต้นทุนทำนา ครึ่งหนึ่งเป็นค่าสูบน้ำเข้านา แต่พอมาทำนาเปียกสลับแห้ง ใช้วิธีเอาท่อไปฝังไว้ในนา เพื่อระดับน้ำได้ดินไม่ให้แห้งเกินไป สูบน้ำเข้ามาได้ 10 วันแล้ว ยังไม่ต้องสูบน้ำอีกเลย ข้าวแตกกอดี จากเดิมปักดำไปแล้วจะแตกกอแค่ 4-5 ต้น แต่นี้แตกเป็นสิบเลย”

อีกเหตุผลที่ ประเสริฐ เชื่อว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้น...การปลอ่ยให้น้ำแห้งดินแตกกระแหว่งแล้วค่อยหว่านปุ๋ย นอกจากจะเดินหว่านปุ๋ยได้สบาย หว่านได้ถึงเพราะดินแห้ง เม็ดปุ๋ยที่ตกไปในร่องแตกกระแหว่ง ทำให้ปุ๋ยลงไปถึงรากต้นข้าวได้ทันที ไม่เหมือนเมื่อก่อนหว่านปุ๋ยต้องมีน้ำ หว่านไปปุ๋ยหายไปกับน้ำหมด

“พอมาทำนาเปียกสลับแห้ง ings ได้รู้ ที่ผ่านมาระทำนาแบบผิดๆ เหมือนเลี้ยงลูก ปลูกไปแล้ว เห็นดินแห้ง ใจไม่ดี กลัวข้าวจะตาย เหมือนกลัวลูกจะอด เลยให้น้ำให้ปุ๋ย เลี้ยงบำรุง จนในที่สุดต้นข้าวขึ้นก็เลย ลูกขึ้นก็เลย ทำมาหากินช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เราเลยลำบาก แต่ถ้าเลี้ยงให้ถูก ให้รู้จักช่วยเหลือตัวเองได้ เราก็ไม่ลำบาก” เป็นข้อคิดที่ ประเสริฐ รำพึงให้ฟัง (ไทยรัฐ 04032559)

สรุป ผลผลิต การค้าข้าวของไทย

ปี	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57*	2557/58*	2558/59*	Δ(%)59/58
1. การผลิต								
- ผลผลิต (ล้านตันข้าวเปลือก.)	32.396	36.004	38.102	38.000	36.76	31.67	27.06	-14.48
1) นาปี	23.428	25.743	25.867	27.234	27.090	26.27	23.01	-12.41
2) นาปรัง	8.968	10.261	12.235	10.766	9.67	5.37	4.05	-24.58
รายการ	2553	2554	2555	2557	2558	ม.ค.		Δ(%)59/58
						2558	2559	
2. ส่งออก (ล้านตัน ขส.)	8.94	10.71	6.73	10.97	9.80	0.61	1.03	68.85
- มูลค่า (ล้านบาท)	168,193	193,843	142,976	174,853	155,192	10,888	15,544	42.76
(ล้าน US\$)	5,341	6,432	4,632	5,439	4,613	333	434	30.33
- ชนิดข้าวส่งออก (ล้านตัน)								
1) ข้าวคุณภาพดี	4.51	6.22	4.22	5.34	5.67	0.31	0.65	109.68
2) ข้าวคุณภาพต่ำ	1.54	1.26	0.68	2.37	1.81	0.18	0.20	11.11
3) ข้าวหนึ่ง	2.89	3.23	1.83	3.26	2.32	0.12	0.18	50.00
- ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)								
1) ราคาส่งออก (\$/ตัน)	597	601	688	496	471	546	420	-23.08
2) ราคาส่งออก(บาท/ตัน)	18,814	18,099	21,245	15,957	15,909	17,849	15,091	-15.45
3) ราคาข้าวเปลือกนาปี	9,250	9,155	10,574	8,202	7,826	8,040	7,760	-3.48
4) ราคา ข้าวเปลือกนาปรัง	8,207	9,065	10,925	7,617	-	-	-	-
5) ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ	14,015	13,962	15,266	14,135	11,765	13,560	11,485	15.30
6) ราคาข้าวเปลือกเหนียว	14,047	15,193	13,233	12,264	12,589	12,206	13,097	7.30
3.การนำเข้า (WTO) (ตัน)	4,901.2	1,427.2	26,976.9	1,354.0	1,670.32	225.58	115.94	-48.60

- ที่มา :**
- กระทรวงเกษตรฯ
  - ปริมาณ มูลค่า ราคาส่งออกเฉลี่ยมาจากกรมศุลกากร และราคาข้าวเปลือกเฉลี่ยภูมิภาคมาจากกรมการค้าภายใน โดยราคาข้าวเปลือกจากตลาดก้านันทร่ง/ท่าข้าวลาดยาว
  - * ประมาณการณ้เบื้องต้นเดือน ธ.ค.2558
- หมายเหตุ** 1. ข้าวคุณภาพดี หมายถึง ข้าวหอม ข้าวกล้อง ข้าวเหนียว และข้าวขาวตั้งแต่ 15% ขึ้นไป และข้าวคุณภาพต่ำหมายถึง ปลายข้าว และข้าวหอม ข้าวกล้อง ข้าวเหนียว และข้าวขาวตั้งแต่ 20% ลงมา

๑.๒ สถานการณ์การส่งออกข้าวไทยเดือนมีนาคม ๒๕๕๙

นายกฯ ปลื้ม! อิหร่าน สนใจซื้อข้าวคุณภาพดีจากไทย ผลักดันเพิ่มท่องเที่ยว-พลังงาน(11 มี.ค.

59)

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม ที่ทำเนียบรัฐบาล นายโมฮัมหมัด จาหวัด ซาริฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน เข้าเยี่ยมคารวะ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.) ในโอกาสเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ โดย พล.ต.วีรชน สุคนธปฏิภาค รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยภายหลังการหารือว่า พล.อ.ประยุทธ์ กล่าวชื่นชม นายโมฮัมหมัด จาหวัด ซาริฟ ในฐานะผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเจรจากับกลุ่มประเทศมหาอำนาจจนนำไปสู่การยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรอิหร่าน ซึ่งเป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการใช้การทูตแก้ไขปัญหาในประเด็นความท้าทายระดับโลก นายกรัฐมนตรีได้ยืนยันความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยที่จะกระชับความสัมพันธ์ในสาขาที่ทั้งสองประเทศมีศักยภาพและความสนใจร่วมกัน เพื่อประโยชน์ของทั้งสองประเทศ โดยเห็นว่า ควรเร่งดำเนินการในสาขาที่ทั้งสองฝ่ายมีความพร้อมและสามารถดำเนินการได้ทันทีที่เกิดขึ้นภายในปีนี้ และวางแผนความร่วมมือในอนาคตในระยะกลางและระยะยาว

พล.ต.วีรชน กล่าวว่า ด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้า ไทยและอิหร่าน เพิ่งบรรลุข้อตกลงเพื่อให้แผนปฏิบัติการร่วมฉบับสมบูรณ์ที่มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2559 ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ทั้งสองประเทศจะสามารถส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การค้า การลงทุน พลังงาน และการขนส่ง โดยที่นายกรัฐมนตรีต้องการส่งเสริมให้อิหร่านซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ ที่มีประชากรกว่า 80 ล้านคน เป็นตลาดส่งออกสำคัญของไทยในตะวันออกกลาง และให้ไทยเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าให้แก่อิหร่านในอาเซียน ขณะที่ด้านการเกษตร นายกรัฐมนตรียินดีที่ทราบว่ามีอิหร่านต้องการซื้อข้าวจากประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ไทยมีข้าวหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง หรือ ข้าวที่ดีต่อสุขภาพ ทั้งยังมีสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปที่มีคุณภาพดีและราคาไม่แพง

พล.ต.วีรชน กล่าวอีกว่า สำหรับภาคการเงินการธนาคาร สองฝ่ายเห็นว่า การยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรทางการเงิน จะทำให้ภาคการเงินการธนาคารของทั้งสองประเทศกลับมาติดต่อสัมพันธ์และมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น จึงควรส่งเสริมให้ธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์ของทั้งสองประเทศเร่งติดต่อและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยสนับสนุนการทำธุรกรรมทางการเงินของภาคเอกชน ด้านพลังงาน ไทยและอิหร่านเห็นพ้องที่จะมีความร่วมมือในสาขาพลังงาน ซึ่งเป็นสาขาที่อิหร่านมีศักยภาพ ไม่ว่าจะเป็นก๊าซธรรมชาติ น้ำมัน และปิโตรเคมี โดยไทยพร้อมให้มีการรื้อฟื้นการสำรวจและการผลิตปิโตรเลียมและก๊าซในอิหร่าน รวมถึงการฟื้นฟูความร่วมมือด้านพลังงานในกรอบบันทึกความเข้าใจด้านปิโตรเลียมระหว่างกระทรวงพลังงานไทยกับกระทรวงปิโตรเลียมอิหร่าน ด้านการท่องเที่ยว อิหร่านต้องการเรียนรู้ประสบการณ์จากไทย และส่งเสริมให้ไทยไปลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอิหร่าน โดยเห็นพ้องที่จะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างกัน ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้พิจารณาเพิ่มเที่ยวบินตรงระหว่างกัน รวมถึง ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบแพ็คเกจ

"ในตอนท้าย นายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า รัฐบาลจะเร่งดำเนินการความร่วมมือต่างๆ กับอิหร่านในทุกด้าน เพื่อปูพื้นฐานความสัมพันธ์ในอนาคต โดยที่รัฐบาลชุดนี้ได้เข้ามาเพื่อสร้างเสถียรภาพให้แก่ประเทศไทย ต้องการสืบทอดอำนาจทางการเมือง และจะคืนอำนาจให้กับประชาชน ตามโรดแมปที่ได้วางไว้ในปี 2560 ซึ่งรัฐมนตรีอิหร่านได้กล่าวสนับสนุนการทำงานของนายกรัฐมนตรีและการสร้างเสถียรภาพให้แก่ประเทศไทย" พล.ต.วีรชน กล่าว(ประชาชาติธุรกิจ 11032559)

ก.พาณิชย์ เผยจีนลดราคาซื้อข้าวไทย(15 มี.ค.59)

นางดวงพร รอดพยาธิ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า ขณะอยู่ระหว่างเจรจารัฐวิสาหกิจจีน (คอฟโก) เพื่อส่งมอบข้าว 130,000 ตัน สุดท้ายของสัญญาซื้อขายข้าวรัฐต่อรัฐ (จีทูจี) 1 ล้านตันที่ได้ตกลงกันตั้งแต่สมัยรัฐบาลก่อนหน้า สาเหตุที่ต้องใช้เวลานานเนื่องจากจีนเสนอราคาซื้อค่อนข้างต่ำ ทำให้ต้องเจรจาเพื่อหาราคาที่เหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่ตกลงกันไว้ในสัญญาไว้

“ส่วนสัญญาใหม่ อีก 2 ล้านตัน ได้ลงนามซื้อขายแล้ว 1 ล้านตัน กำหนดเป็นข้าวใหม่ภายใต้หลักการเดิมคือให้เจรจาชินิตและราคาอีกครั้ง ซึ่งการเจรจาและส่งมอบจะดำเนินการให้ได้ซื้อสรุปหลังจากล็อต 130,000 ตันสุดท้ายนี้ก่อน”

ขณะเดียวกันคำสั่งซื้อข้าวภายใต้จีทูจีกับประเทศอื่นๆ เช่น ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ที่กำลังรอดูสถานการณ์ราคา เพราะผู้ซื้อประเมินว่าราคาที่กำลังลดต่ำลงจะยังไม่ถึงจุดสิ้นสุด ซึ่งกรมฯประเมินว่าคำสั่งซื้อข้าวจะยังชะลอตัวจนกว่าสถานการณ์ราคาจะปรับตัวดีขึ้น เมื่อถึงเวลานั้นคำสั่งซื้อจะเร่งเข้ามา

อย่างไรก็ตาม ภาพรวมการส่งออกข้าวของไทยเชื่อว่ายังดีต่อเนื่อง เพราะในสวนภาคเอกชนก็ยังส่งออกตามคำสั่งซื้อของเอกชนเองอยู่ ยกเว้นตลาดแอฟริกาที่พบว่ามีปัญหาการชำระเงิน(กรุงเทพฯธุรกิจ 14032559)

จีนขยายตลาดนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ(07 มี.ค.59)

จีน ประเทศผู้ผลิตและนำเข้าข้าวที่ใหญ่ที่สุดในโลก วางแผนขยายนำเข้าข้าวสารจากเกาหลีใต้และสหรัฐอเมริกาในต้นปี 2559 นับเป็นโอกาสสำคัญของผู้ส่งออกข้าวสารต่างประเทศ

จีน คือ ประเทศผู้ผลิตข้าวสารที่ใหญ่ที่สุด และยังคงเคยเป็นผู้ส่งออกธัญพืชที่ใหญ่ที่สุดในโลก แต่จากความต้องการในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ผนวกกับการเปลี่ยนแปลงประเทศจากเกษตรกรรมเป็นการเน้นภาคอุตสาหกรรม ภาคการบริการและการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งผลให้จีนมีความต้องการนำเข้าข้าวสารเพิ่มสูงขึ้น โดยหลังจากปี 2554 ที่จีนเริ่มเปิดประเทศและอนุมัติการนำเข้าข้าวสารจากประเทศอาเซียน อาทิ เวียดนาม ไทย เมียนมา และกัมพูชา รวมทั้งจากประเทศอื่นๆ เช่น ปากีสถาน ส่งผลให้ตัวเลขการนำเข้าข้าวสารสูงเกินตัวเลขการส่งออกเป็นครั้งแรก โดยในปี 2554 จีนนำเข้าข้าวสาร 5.69 แสนตัน และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 3.35 ล้านตันในปี 2558 (สถิติจาก<http://www.chinagrains.com/>)

พนักงานขายในซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่งในกรุงปักกิ่งกล่าวว่า ข้าวสารนำเข้าได้รับความนิยมมากขึ้นในกลุ่มผู้บริโภคชาวจีน โดยเฉพาะข้าวสารนำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน

ตลาดขนาดใหญ่

จากการรายงานของ <http://www.chinagrains.com/> พบว่า ข้าวสาร ข้าวสาลี และข้าวโพด คือ 3 ธัญพืชหลักสำหรับการบริโภคของชาวจีน โดยในอดีตผลิตข้าวสารมีปริมาณมากกว่าข้าวสาลีและข้าวโพดอยู่มาก แต่หลังจากปี 2558 ปริมาณผลิตข้าวสารลดน้อยลง โดยมีปริมาณการผลิตมันฝรั่งแซงหน้าเป็นอันดับ 1

สำนักงานเกษตรสหรัฐอเมริกา คาดการณ์ว่า ปี 2558 -2559 การบริโภคข้าวสารของโลกจะสูงขึ้นเป็น 483.7 ล้านตัน โดยเป็นการบริโภคในประเทศจีนราว 100 ล้านตันต่อปี นายหลี่ กัวซิง นักวิจัยจากสถาบันวิทยาศาสตร์สังคมแห่งชาติจีน (Chinese Academy of Social Sciences หรือ CASS) กล่าวว่า เหตุผลหลักที่จีนต้องการนำเข้าข้าวสารจากต่างประเทศเป็นเพราะต้นทุนการนำเข้าที่ต่ำกว่าข้าวสารในประเทศ นอกจากนี้ยังมีความต้องการข้าวสารสายพันธุ์อื่นที่แตกต่างจากสายพันธุ์ที่ผลิตได้ในประเทศ อย่างไรก็ตาม นายหลี่ กัวซิง คาดว่าการนำเข้าข้าวสารจากเกาหลีใต้จะอยู่ในปริมาณน้อย เพราะราคาของข้าวสารเกาหลีใต้ยังไม่สามารถ

แข่งขันกับข้าวสารอื่นๆ ในตลาดได้ ส่วนการนำเข้าข้าวสารจากสหรัฐอเมริกา นั้น อาจต้องเผชิญความท้าทายในเรื่องของรสชาติว่าจะถูกปากชาวจีนหรือไม่

ความต่างของราคา

ความแตกต่างของราคาข้าวสารในประเทศกับข้าวสารนำเข้าอยู่ที่ประมาณ 745 หยวน (หรือ 114.48 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อตัน โดยในปี 2558 จีนนำเข้าข้าวสาร 3.35 ล้านตัน คิดเป็นราคาต่างที่ 2.53 พันล้านหยวน

นักวิจัยจากสถาบันวิทยาศาสตร์สังคมแห่งชาติจีนเห็นว่า ภาครัฐควรให้ความสนใจกับราคาตลาดข้าวสารในประเทศ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากข้าวสารนำเข้าซึ่งมีราคาถูกกว่ามาก

แม้ว่าจีนจะเป็นผู้ผลิตข้าวสารรายใหญ่ที่สุดในโลก แต่ข้าวสารจีนไม่ได้จัดเป็นข้าวสารที่มีคุณภาพสูงสุด ผู้บริโภคชาวจีนหลายรายกลับเลือกบริโภคข้าวสารจากไทยและกัมพูชา เพราะความหอมนุ่มของข้าวหอมมะลิที่ไม่สามารถหาได้ในข้าวสารจีน แต่หากมองในภาพรวมแล้ว ข้าวสารไทยส่วนใหญ่ที่มีราคานำเข้าต่ำ ก็ไม่ได้มีคุณภาพเทียบเท่ากับข้าวสารจีนส่วนมาก

รายงานของเว็บไซต์ข่าว finance.qq.com พบว่า ข้าวสารจากเวียดนามมีต้นทุนที่ต่ำกว่าข้าวสารในประเทศจีนถึง 50%

นายหลี่ ก้าวชิง ระบุว่า อุตสาหกรรมข้าวสารในประเทศจีนยังคงเผชิญปัญหาการผลิตล้นตลาด รวมทั้งเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและการเพาะปลูกไม่ทันสมัย นับเป็นจุดอ่อนที่ต้องได้รับการปรับปรุงต่อไป

สนใจข้อมูลข้าวสารเกี่ยวกับการค้า-การลงทุนและข้อมูลเศรษฐกิจประเทศจีนเพิ่มเติม สามารถเข้าไปติดตามชมได้ที่เว็บไซต์ <http://www.thaibizchina.com> (ฐานเศรษฐกิจ 06032559)

ข้าวสังข์หยด จ.พัทลุงไปไกลเผยจีนสนใจสั่งซื้อจำนวนมาก(24 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 23 มี.ค. 59 นางแจ่ม แก้วขำ ประธานกรรมการ วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมมือบ้านอ้ายใหญ่ ต.ชัยบุรี อ.เมือง จ.พัทลุง เปิดเผยว่า ภาวะราคาข้าวสังข์หยดปีนี้ ราคายังเคลื่อนไหวในทิศทางที่ดี โดยเฉพาะข้าวสังข์หยดระบบจีไอ (ข้าวที่เป็นสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์พันธุ์แรกของประเทศไทย ในชื่อว่า ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง) เคลื่อนไหวในราคาตันละ 15,000-17,000 บาท

ขณะเดียวกัน ทางด้านการตลาดก็ได้ขยายตัวเติบโตขึ้น โดยได้มีกลุ่มการค้าข้าวจากประเทศจีนเดินทางเข้ามาหารือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมจัดซื้อข้าวสังข์หยดจำนวนมาก สำหรับข้าวสังข์หยดของจังหวัดพัทลุงในขณะนี้อยู่ในระดับพอเพียงกับการตลาด และหากส่งขายไปจำหน่ายในประเทศจีน จะมีราคาพุ่งสูงประมาณกิโลกรัมละ 200 บาท (ราคาการซื้อขายในประเทศจีน)

ทางด้าน นายนัด อ่อนมี นายกสมาคมผู้ผลิต และค้าข้าวสังข์หยดจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า การเคลื่อนไหวของราคาข้าวสังข์หยดของ จ.พัทลุง นั้น ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยราคาข้าวสังข์หยดของกลุ่ม ราคาข้าวสารยังเคลื่อนไหวที่กิโลกรัมละ 45-50 บาท หากมีการนำบรรจุถุงที่มีเครื่องหมายการค้า มีสัญลักษณ์ราคาจะเคลื่อนไหวที่กิโลกรัมละ 70 บาท แต่ในขณะเดียวกัน กลับมีข้าวสังข์หยดของเกษตรกรอิสระที่นำออกมาขายในราคา 3 กิโลกรัมต่อ 100 บาท ในท้องตลาดด้วย

สำหรับการเคลื่อนไหวของกลุ่มการค้าที่จะนำข้าวสังข์หยดไปยังประเทศจีนนั้น มีผู้ประกอบการเข้าไปหาข้าวสังข์หยดแทบทุกกลุ่ม ซึ่งในช่วงนี้กำลังอยู่ในระหว่างการเจรจาตกลงเรื่องราคาซื้อขาย. (ไทยรัฐ 23032559)

ไทยขอทางคืนตลาดข้าวฮ่องกง พ่อค้าข้าวบาทแข็งกระทบส่งออก(25 มี.ค.59)

รายงานข่าวจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ระบุว่า ได้จัดทำแผนการตลาดข้าวในปี 2559 โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ แผนการระบายข้าวในสต็อกรัฐบาลที่มีอยู่ 12 ล้านตัน และแผนการตลาดข้าว โดยมีแผนจะเปิดเจรจาซื้อขายข้าวกับต่างประเทศ โดยเริ่มจากการจัดตั้งคณะผู้แทนการค้าของภาครัฐและเอกชน เดินทางไปตลาดฮ่องกงวันที่ 5-7 เม.ย. 59 เพื่อขยายการส่งออกข้าวหอมมะลิไทยและขยายตลาดข้าวสี เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ในขณะที่เป้าส่งออกข้าวทั้งปีนี้คาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 9.5 ล้านตัน พร้อมกันนี้จะมีการพบปะหารือกับ Mr.Gregory So รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและพัฒนาเศรษฐกิจ และสมาคมผู้นำเข้าข้าวฮ่องกง เพื่อหารือแนวทางขยายตลาดสินค้าข้าว

ในขณะที่ตลาดอื่น ๆ เช่น ตลาดอิรัก ในเร็ว ๆ นี้ไทยจะจัดประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee : JTC) ไทย-อิรัก ระหว่างวันที่ 28-29 มี.ค.นี้ โดยจะนำเรื่องการซื้อขาย-นำเข้าข้าวไทยไปหารือ ภายหลังจากที่ไทยไม่สามารถเข้าร่วมประมูลข้าวในตลาดอิรักได้ ด้านตลาดอิหร่านได้เตรียมเชิญกระทรวงสาธารณสุขอิหร่าน (Food and Drug Organization) เดินทางมาไทยเพื่อตรวจสอบกระบวนการผลิตข้าวทั้งหมด จากที่ก่อนหน้านี้ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) ซื้อขายข้าวกับอิหร่าน

นอกจากนี้ จะมีการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตรไทย-จีน ครั้งที่ 4 ที่กรุงปักกิ่ง ช่วงต้นเดือน เม.ย. 59 เพื่อเจรจาราคาซื้อขายข้าว 1 ล้านตัน (ลอตที่ 2) หลังจากที่ได้ตกลงซื้อขายข้าว 1 ล้านตันแรก และส่งมอบไปแล้วแต่ยังคงเหลืออีก 1.3 แสนตัน (ลอตสุดท้าย) จะส่งมอบในวันที่ 15 พ.ค. 59 และจะเริ่มส่งมอบข้าวอีก 1 ล้านตัน (ลอตใหม่) ตั้งแต่เดือน มิ.ย. 59 ในขณะที่ตลาดสิงคโปร์และสหรัฐอเมริกาจะมีการจัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางไปส่งเสริมภาพลักษณ์ข้าวไทยในเดือน มิ.ย.และ ก.ค.นี้ ขณะที่ตลาดในประเทศกรมเตรียมจัดงานแสดงสินค้าอาหาร THAIFEX-World of Food Asia 2016 ซึ่งจะเป็นโอกาสให้ผู้ส่งออก-ผู้นำเข้าได้เจรจาซื้อขายกัน นอกจากนี้ ได้เปิดโอกาสให้ผู้สนใจยื่นความประสงค์ความต้องการข้าวในสต็อกรัฐบาล โดยจะปิดรับในเดือน เม.ย. 59 ส่วนแผนการระบายข้าวอยู่ระหว่างศึกษาเพื่อเสนอเข้าสู่คณะอนุกรรมการระบายข้าวในวันที่ 23 มี.ค. 59 เนื่องจากปริมาณข้าวที่อยู่ในสต็อกรัฐบาลอยู่ที่ 12 ล้านตัน ซึ่งปะปนอยู่

นายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า ทางผู้ส่งออกข้าวได้เดินทางไปฮ่องกงร่วมกับรัฐบาล ซึ่งคาดหวังว่าจะดึงส่วนแบ่งตลาดข้าวได้เพิ่มกว่า 60% หลังจากเป็นส่วนแบ่งตลาดนี้ไทยสูญเสียให้กับเวียดนาม ในการทำแผนตลาดข้าวของรัฐบาล ภาคเอกชนต้องการให้ดำเนินการเป็นแผนระยะยาว 3 ปี 20 ปี เพื่อให้แผนการตลาดข้าวไม่เปลี่ยนแปลงตามปัจจัยอื่น ๆ

"คู่แข่งตลาดข้าวของไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเวียดนาม ขณะที่ไทยยังอยู่กับที่ นอกจากนี้ คู่แข่งอย่างอินเดียและปากีสถานต้องการให้ไทยมีการระบายข้าวในสต็อกรัฐบาล โดยหวังว่าปีนี้จะระบายออกไปได้ 5-6 ล้านตัน และปี 2560 ระบาย 4-5 ล้านตัน ทำให้สต็อกเหลือ 2-3 ล้านตัน ซึ่งจะทำให้ระบบตลาดข้าวเข้าสู่ภาวะปกติ"

นายเจริญกล่าวเพิ่มเติมว่า สำหรับปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อส่งออกข้าว ตอนนี้เป็นเรื่องของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นอยู่ที่ 34 บาท/เหรียญสหรัฐ ส่งผลให้ราคาข้าวไทยสูงขึ้น และระบบการซื้อขายข้าวของไทย 90% เป็นการซื้อขายแบบสินเชื่อ ซึ่งมีผลต่อเงินหมุนเวียนของบริษัท การส่งออกข้าวหลังจากนี้ต้องติดตามสถานการณ์รายไตรมาส รวมถึงภัยแล้งจะมีผลต่อผู้ส่งออกมากน้อยเพียงใด ส่วนเป้าหมายการส่งออกปีนี้เอกชนประมาณการอยู่ที่ 9 ล้านตัน(ประชาชาติธุรกิจ 24032559)

ยอดส่งออกข้าวเดือนก.พ.เพิ่มขึ้น 14.2%(28 มี.ค.59)

สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย รายงานการส่งออกข้าวไทยในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 ที่ผ่านมา ว่ามีปริมาณการส่งออกที่ 835,862 ตัน มูลค่า 13,342 ล้านบาท โดยปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.2 และมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเป็นข้าวขาว 438,902 ตัน ข้าวหอมมะลิ 125,335 ตัน ข้าวเหนียว 133,156 ตัน และปลายข้าว 120,230 ตัน และประเทศผู้นำเข้าข้าวไทย 5 อันดับแรก ประกอบด้วย อินโดนีเซีย ปริมาณ 235,852 ตัน, จีน ปริมาณ 195,246 ตัน, แคนเมอรูน ปริมาณ 183,499 ตัน, เบนิน ปริมาณ 176,220 ตัน และ มาเลเซีย ปริมาณ 124,368 ตัน

ส่วนตลาดนำเข้าที่สำคัญอื่น ๆ อาทิ ญี่ปุ่น ปริมาณ 49,927 ตัน ลดลงร้อยละ 13 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ฮองกงปริมาณ 33,534 ตัน ลดลง ร้อยละ 10 สิงคโปร์ ปริมาณ 18,451 ตัน ลดลงร้อยละ 25 และ ไนจีเรีย ปริมาณ 3,285 ตัน ลดลงร้อยละ 98(กรุงเทพฯธุรกิจ 26032559)

ราคาข้าวสาร ส่งออก FOB							หน่วย : เกรียน/ตัน	
ชนิดข้าว / วันที่	30-มี.ค.	23-มี.ค.	16-มี.ค.	9-มี.ค.	2-มี.ค.	24-ก.พ.		
ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 1 (58/59)	794	798	798	791	785	782		
ข้าวหอมปทุมธานี	598	608	607	602	598	596		
ข้าวขาว 100% ชั้น 2	392	395	395	391	388	387		
ข้าวขาว 5 %	384	386	386	383	380	382		
ข้าวเหนียว 100%	395	395	392	388	388	390		
ปลายข้าวแคว้นเลิศ	343	345	345	342	339	338		

ปริมาณข้าวสารที่ส่งออกไปต่างประเทศ ปี 2559

	ข้าวขาว	ข้าวเหนียว	ข้าวกล้อง	ข้าวเหนียว	ข้าวหอมปทุม	ข้าวหอมมะลิ	ข้าวอื่นๆ	รวมทุกชนิดข้าว
มกราคม	149,180.98	175,789.76	2,385.25	24,590.48	17,493.87	192,083.45	463,677.62	1,025,191.52
กุมภาพันธ์	174,040.44	174,513.20	3,280.58	25,452.82	15,975.61	207,367.23	235,231.81	835,861.69
รวม	323,221.42	350,302.96	5,665.83	50,043.30	33,469.48	399,450.68	698,909.43	1,861,053.21
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กรมศุลกากร, สหกรณ์การค้าแห่งประเทศไทย								

๑.๓ ความเคลื่อนไหวด้านข้าวจากกระทรวงพาณิชย์

ก.พาณิชย์เผยแผนงานการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร(01 มี.ค.59)

แนวโน้ม ข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2558/59 อยู่ในช่วงปลายฤดูการผลิต โดยส่วนใหญ่ยังคงเหลือข้าวเปลือกเจ้าในเขตพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร และ สศก.) คาดการณ์ว่าผลผลิตจะออกสู่ตลาดช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2559 จำนวน 6 จังหวัด ประมาณ 0.413 ล้านตันข้าวเปลือก ได้แก่ จังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช สุพรรณบุรี สงขลา อุทัยธานี และพิจิตร ส่วนข้าวนาปรัง ปี 2559 ข้าวเปลือกเจ้า และข้าวเปลือกปทุมธานี เริ่มมีผลผลิตออกสู่ตลาดในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดกำแพงเพชร สุพรรณบุรี ปทุมธานี และขอนแก่น แต่ยังมีปริมาณผลผลิตไม่มากนัก รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย ร่วมบูรณาการเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการ โดยใช้การตลาดนำการผลิต ซึ่งเป้าหมายความต้องการของตลาดกำหนดได้ 25 ล้านตันข้าวเปลือก ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดพื้นที่เพาะปลูกให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

สภาพปัจจุบันในตลาดข้าวประสบปัญหา 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านอุปสงค์/อุปทาน อุปทานมากกว่าอุปสงค์ ข้อมูลการผลิตและการตลาดไม่สอดคล้องกัน ชนิดข้าวที่ปลูกไม่สอดคล้องกับตลาด และความต้องการบริโภคข้าวต่อหัวต่อปีลดลง โดยอุปทานมากกว่าอุปสงค์ประมาณ 5.8 ล้านตันข้าวเปลือก

2) ด้านความเป็นธรรม ในห่วงโซ่อุปทานราคาข้าวถูกกำหนดจากตลาดโลก ทำให้ราคาในประเทศต้องปรับตัวตามโดยไม่เป็นไปตามต้นทุน ช่วงที่ผลผลิตออกมาพร้อมกันอำนาจต่อรองของชาวนาดำรงต่ำกว่าเดิมมาก ข้าวตันฤดูความชื้นสูง/ราคาต่ำ เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการปรับปรุงคุณภาพข้าว ชาวนามักถูกเอารัดเอาเปรียบเรื่องเครื่องจักร เครื่องวัดความชื้น และสถาบันเกษตรกรไม่มีความแข็งแรง ขาดอำนาจในการต่อรอง

3) ด้านมาตรฐาน มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยมีมาตรฐานเดียว ทำให้เป็นอุปสรรคในการแข่งขันตลาดในต่างประเทศ ขาดการกำหนดมาตรฐานข้าวสีและข้าวชนิดอื่น ๆ สร้างความสับสนในตลาด โรงสีข้าว ยังต้องพัฒนามาตรฐานให้เป็นสากลเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกได้ เช่น GMP/HACCP การสร้างมาตรฐานของโรงสีและผู้ส่งออกให้มีความเป็นธรรม

4) ด้านข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลมีหลากหลายแหล่งมากเกินไปเกิดความสับสน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลของแต่ละส่วนในตลาดข้าวไม่เท่าเทียมกัน ทำให้ความสามารถในการแข่งขันต่ำ การบริหารความเสี่ยงผิดพลาด ขาดการเชื่อมโยงราคาข้าวในแต่ละห่วงโซ่อุปทานและชาวนายังขาดความเข้าใจในระบบข้อมูลข้าว

5) ด้านการจัดการ การจัดการพันธุ์ข้าวไม่ทั่วถึง ไม่เพียงพอทำให้เกษตรกรต้องเก็บพันธุ์เอง พันธุ์ข้าวไม่มีคุณภาพ ยังมีปัญหาการบริหารจัดการในช่วงการผลิต(นาแปลงใหญ่, รถเกี่ยวนาข้าว, เครื่องจักรกลการผลิต, ค่าเช่าที่นา)

6) ด้านนวัตกรรม สินค้าที่ซื้อขายในตลาด 90% เป็นสินค้า commodity ซึ่งการแข่งขันสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันต่ำ สินค้าราคาต่ำและไม่มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม งานวิจัยมีปัญหาเรื่องการ commercialize และ industrialize สินค้านวัตกรรมมีมูลค่าสูง มีความหลากหลาย มีคู่แข่งน้อย แต่การผลิตไม่คงที่เนื่องจากวัตถุดิบไม่มากพอ

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 255๘ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลักร่วมกันในการจัดทำแผนงานระยะสั้นในด้านการผลิตและการตลาดข้าวในช่วง 6, 12, 18 เดือน

และทบทวนยุทธศาสตร์สินค้าข้าว แบ่งเป็นช่วงๆ ระยะเวลาช่วงละ 5 ปี เป็นยุทธศาสตร์กระทรวงและหน่วยงานระดับกรมเพื่อนำไปจัดทำแผนปฏิรูปภาคการเกษตรระยะยาว (20 ปี) เพื่อขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ชาวนามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และไทยเป็นผู้นำราคาข้าวในตลาดโลก เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ได้ให้ความเห็นชอบแผนการผลิตและการตลาดข้าวแบบครบวงจร ซึ่งจะมีการบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และเกษตรกร ร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงาน ดังนี้

1) การกำหนด อุปสงค์และอุปทาน

- กระทรวงพาณิชย์ กำหนดความต้องการข้าวแยกตามชนิดทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการ โดยกำหนดความต้องการใช้ประมาณ 25.01 ล้านตันข้าวเปลือก และการกำหนดพื้นที่เพาะปลูกข้าวประมาณ 27.17 ล้านตันข้าวเปลือกในอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด ร้อยละ 5 - 10

2) การลดต้นทุนการผลิต

- ระยะสั้น (6 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ ลดราคาปัจจัยการผลิต ค่าปุ๋ย และยาฆ่าแมลง รวมทั้งกำกับดูแลการค้าเกี่ยวвод และกระทรวงมหาดไทย กำกับดูแลราคาค่าเช่าที่นาให้เหมาะสม

- ระยะกลาง (12 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงมหาดไทยสนับสนุนเรื่องเครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่ และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบ

- ระยะยาว (18 เดือน) กระทรวงเกษตรฯ พัฒนาพันธุ์ข้าวเพื่อผลิตพันธุ์ข้าว ในแต่ละชนิดที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการบริโภค อุตสาหกรรม และข้าวสำหรับตลาดเฉพาะ (Niche Market) กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมมาแปรรูปข้าวให้มีความหลากหลายและสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิต

3) ช่วงเก็บเกี่ยว

- ระยะสั้น (6 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงมหาดไทย บริหารจัดการช่วงการเก็บเกี่ยว/หลังเก็บเกี่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร เช่น จัดการรถเกี่ยว การสำรวจความต้องการของเกษตรกร การสำรวจลานตากและเครื่องอบลดความชื้น การจัดหาสถานที่เก็บข้าวและขนส่ง

- ระยะกลาง (12 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานโรงสีข้าว โดยปรับปรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐานสากล

4) การตลาดในประเทศ

- ระยะสั้น (6 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ และ ธ.ก.ส. ดำเนินการมาตรการชะลอผลผลิตออกสู่ตลาด เพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลไกตลาด เช่น จัดตลาดนัดข้าวเปลือก การชดเชยดอกเบี้ยเก็บสต็อกข้าวและสินเชื่อบรรณข้าวและชะลอการขายข้าวเปลือก กระทรวงพาณิชย์เชื่อมโยงการจำหน่ายข้าวคุณภาพเฉพาะเพื่อเพิ่มช่องทางตลาด สร้างความเป็นธรรมในการค้าข้าว โดยส่งเสริมให้มีการซื้อขายอย่างเป็นธรรม/กำกับดูแลการใช้เครื่องชั่ง เครื่องวัดความชื้น การปิดป้ายแสดงราคา

- ระยะกลาง (12 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ จัดทำมาตรฐานข้าวชนิดต่างๆ พร้อมทั้งสร้างการรับรู้และส่งเสริมการซื้อขายข้าวตามมาตรฐานอย่างจริงจัง และส่งเสริมการบริโภคข้าวในประเทศ

5) การตลาดต่างประเทศ

- ระยะสั้น (6 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ เชื่อมโยงและขยายตลาดในต่างประเทศ สร้างการรับรู้ประโยชน์ข้าวไทย และส่งเสริมการบริโภคข้าวในต่างประเทศ

– ระยะกลาง (12 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ ส่งเสริมตลาดผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวและนวัตกรรม
ในเชิงพาณิชย์

– ระยะยาว (18 เดือน) กระทรวงพาณิชย์ สร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ข้าวที่ตอบสนองตลาด
บน เพื่อให้การดำเนินการตามแผนบรรลุเป้าหมาย นบข. ได้เห็นชอบตั้งอนุกรรมการกำกับติดตามแผนงาน
การผลิตการตลาดข้าวครบวงจรขึ้น โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน และมี รองปลัดกระทรวงเกษตร
และกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน ซึ่งมีองค์ประกอบจากทุกหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรรมการคำ
ภายในเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนดังกล่าว

นอกจากนั้น ยังได้เห็นชอบอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับโครงการด้านการผลิตและด้านการตลาด
จำนวน 10,080 ล้านบาท ดังนี้

1) โครงการช่วยเหลือเกษตรกรด้านการผลิต รวมทั้งสิ้น 4 โครงการ งบประมาณ 3,319.47 ล้านบาท
ได้แก่

– มาตรการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี โดยกรมการข้าว มีวัตถุประสงค์
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิในเขตพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพเพื่อการแข่งขันในตลาดโลก
เป้าหมาย 20 จังหวัด พื้นที่ 64,000 ไร่ 1,280 ชุมชน เกษตรกร 64,000 ราย วงเงินงบประมาณ 206 ล้าน
บาท เป็นค่าเมล็ดพันธุ์ จำนวน 8,000 ตัน ละ 25,000 บาท (รวมค่าขนส่ง) เป็นเงิน 200 ล้านบาท และ
ค่าใช้จ่ายในการติดตามให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้สำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6
ล้านบาท

– มาตรการสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ โดย ธ.ก.ส. มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มชาวนาผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ให้สามารถผลิตข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ
โดย ธ.ก.ส. จะสนับสนุนการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการจัดทำแผนธุรกิจการผลิตสินค้าข้าวของกลุ่ม
เป้าหมายกลุ่มชาวนาที่เป็นสถาบันเกษตรกร ได้แก่ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินการ
ผลิตข้าวในระบบแปลงใหญ่ จำนวน 426 กลุ่ม วงเงินสินเชื่อ จำนวน 2,130 ล้านบาท (การสนับสนุนวงเงินให้
กลุ่มขึ้นกับแผนธุรกิจแต่ไม่เกิน 5 ล้านบาทต่อกลุ่ม) ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 0.1 ต่อปี ระยะเวลาชำระหนี้ 1 ปี
วงเงินงบประมาณ จำนวน 83.07 ล้านบาท (เป็นค่าชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. ร้อยละ 3.90 ต่อปี)

– มาตรการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย “ปรับเปลี่ยนพื้นที่ แบบไม่ถาวร ปลูกพืช
ไร่ พืชตระกูลถั่ว และพืชอายุสั้น ในฤดูนาปรัง 2560” โดยกรมส่งเสริมการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไปปลูกพืชไร่ พืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดหวาน ถั่วเขียว ถั่วลิสง
ถั่วเหลือง พืชอายุสั้น และพืชอื่นๆ ตามชนิดพืชที่เกษตรกรแจ้งความประสงค์ปรับเปลี่ยนพื้นที่ เป้าหมายพื้นที่
300,000 ไร่ เกษตรกร 60,000 ราย พื้นที่เป้าหมาย 22 จังหวัด งบประมาณ 648.24 ล้านบาท

– มาตรการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลายโครงการ โกลบตอซังและปลูกพืชปุ๋ยสด
ในนาข้าว โดยกรมพัฒนาที่ดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อลดพื้นที่การปลูกข้าวนาปรัง ในฤดูนาปรัง 2560 โดยลด
ต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ให้เกษตรกรได้รู้ถึงประโยชน์ในการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน
ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร และเป็นการพักดินและตัดวงจรการแพร่ระบาดของศัตรูพืช เป้าหมาย
ดำเนินการในพื้นที่ 500,000 ไร่/25,000 ครัวเรือน พื้นที่ 22 จังหวัดลุ่มน้ำเจ้าพระยา งบประมาณ 2,382.50
ล้านบาท

2) โครงการด้านการตลาดเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก จำนวน 4 โครงการ งบประมาณ
6,764.47 ล้านบาท ดังนี้

- โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และ ธ.ก.ส. โดย ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่ายและ/หรือเพื่อการแปรรูป ประมาณ 2.5 ล้านตัน รวมเป็นวงเงินสินเชื่อทั้งสิ้น 12,500 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560 วงเงินดำเนินการ 406.25 ล้านบาท แยกเป็นวงเงินชดเชยดอกเบี้ย 375 ล้านบาท ค่าเบี้ยประกันภัยและค่าบริหารจัดการโครงการ 31.25 ล้านบาท โดยคิดอัตราดอกเบี้ย MLR – 1 (ปัจจุบัน MLR ร้อยละ 5 ต่อปี) โดยให้สถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ย ร้อยละ 1 ต่อปี และรัฐบาลรับภาระดอกเบี้ยในอัตราไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือน

- โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ดำเนินการโดย ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อเกษตรกรในอัตรา ร้อยละ 90 ของราคาตลาดในปีที่ผ่านมา เพื่อชะลอการขายข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป้าหมายจำนวน 2 ล้านตันข้าวเปลือก วงเงินกู้เกษตรกรรายละไม่เกิน 300,000 บาท สหกรณ์การเกษตรไม่เกินสหกรณ์ละ 300 ล้านบาท ระยะเวลาการจ่ายเงินกู้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 – 28 กุมภาพันธ์ 2560 ระยะเวลาการชำระคืนให้เสร็จสิ้นภายใน 5 เดือน นับถัดจากวันรับเงินกู้ ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 – 31 ธันวาคม 2560 วงเงินดำเนินการ 3,978.22 ล้านบาท แยกเป็น 1) ชดเชยดอกเบี้ยแทนผู้กู้ในอัตรา FDR + 1 จำนวน 367.46 ล้านบาท 2) ชดเชยต้นทุนเงินที่นำไปจ่ายค่าเช่า และค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกในยุ้งฉางผู้กู้ในอัตรา FDR + 1 จำนวน 66.75 ล้านบาท 3) ชดเชยต้นทุนเงินที่นำไปจ่ายค่าใช้จ่ายในการระบายข้าวเปลือกจากยุ้งฉางผู้กู้ ถึงจุดส่งมอบในอัตรา FDR + 1 จำนวน 6.67 ล้านบาท 4) ค่าบริหารสินเชื่อ ธ.ก.ส. ในอัตราร้อยละ 2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวนเงิน 237.34 ล้านบาท 5) ค่าเช่าและค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกในยุ้งฉาง จำนวนเงิน 3,000 ล้านบาท และ 6) ค่าใช้จ่ายในการส่งมอบข้าวเปลือกจากยุ้งฉางถึงจุดส่งมอบ (คาดว่า จะดำเนินการ 1 ล้านตัน) ในอัตราตันละไม่เกิน 300 บาท จำนวนเงิน 300 ล้านบาท

- โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ดำเนินการโดย ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกร จำนวน 1.2 ล้านราย โดยลดดอกเบี้ยเงินกู้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2559/60 ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี จากต้นเงินกู้อยู่รายละไม่เกิน 80,000 บาท ระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน ระยะเวลาการ กู้เงิน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2559 ยกเว้นภาคใต้ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2560 วงเงินดำเนินการ 1,440 ล้านบาท

- โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ดำเนินการโดยกรมการค้าภายใน โดยชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเก็บสต็อกในรูปข้าวเปลือกและข้าวสาร ปริมาณ 8 ล้านตัน โดยชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ตามระยะเวลาที่เก็บสต็อกไว้ 60 – 180 วัน นับแต่วันที่รับซื้อ ระยะเวลารับสมัครและกลั่นกรองวงเงินสินเชื่อของธนาคาร ตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม – 15 กันยายน 2559 (ภาคใต้ วันที่ 15 ตุลาคม – 15 ธันวาคม 2559) ระยะเวลาการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรเพื่อเก็บสต็อก ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560 จำแนกเป็นฤดูกาลผลิตนาปี วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – 31 มีนาคม 2560 (ภาคใต้ วันที่ 1 มกราคม – 30 มิถุนายน 2560) ฤดูกาลผลิตนาปรัง วันที่ 1 เมษายน – 30 กันยายน 2560 (ภาคใต้ วันที่ 1 กรกฎาคม – 31 ธันวาคม 2560) ระยะเวลาการเก็บสต็อกข้าว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – 30 เมษายน 2561 (นาปี วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – 31 ตุลาคม 2560 , นาปรัง วันที่ 1 เมษายน 2560 – 30 เมษายน 2561) ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 – 31 ตุลาคม 2561 วงเงินงบประมาณ 940 ล้านบาท แยกเป็นค่าชดเชยดอกเบี้ย 937.50 ล้านบาท (ข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ 3.5 ล้านตัน $\times$ 11,000 $\times$ 3% $\times$ 6 เดือน และข้าวเจ้า 4.5 ล้านตัน $\times$ 8,000 $\times$ 3% $\times$ 4 เดือน) และค่าใช้จ่ายดำเนินการ 2.50 ล้านบาท จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น(ฐานเศรษฐกิจ 26022559)

ก.พาณิชย์หรือ ส.โรงสีข้าวไทย เชื่อมโยงตลาด(07 มี.ค.59)

นางสาวชุติมา บุญยประภัศร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กระทรวงพาณิชย์ได้เชิญสมาคมโรงสีข้าวไทยพร้อมสมาชิกหลายจังหวัดมาประชุมหารือ เพื่อดำเนินการตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี 2559/60 เพื่อขอความร่วมมือสมาคมโรงสีข้าวไทยให้ผู้ประกอบโรงสีรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงการตลาดระหว่างเกษตรกรและโรงสีโดยตรงในราคายุติธรรมตามกลไกของตลาด เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเปลือกมากขึ้น ซึ่งสมาคมโรงสีข้าวไทยยินดีให้ความร่วมมือและรับที่จะไปพิจารณาจัดทำแผนดำเนินงานในแต่ละพื้นที่รายจังหวัด รายภาค เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องร้องเรียนว่าเกษตรกรไม่ได้รับความเป็นธรรม โรงสีไม่รับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร หรือถูกกดราคาข้าวรับซื้อ

นอกจากนั้นได้มอบหมายกรมการค้าภายในไปกำกับดูแล ติดตาม และตรวจสอบ การซื้อขายให้เป็นธรรม โดยให้ตรวจสอบเรื่องการปิดป้ายราคาข้าวรับซื้อ เครื่องชั่ง เครื่องวัดความชื้น การซื้อขายข้าวให้เป็นไปตามมาตรฐาน การส่งเสริมให้ชาวนามีความรู้ความเข้าใจในระบบการซื้อขายข้าวเปลือกที่มีมาตรฐาน ซึ่งจะทำให้มีการพัฒนาระบบการค้าข้าวและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ส่งผลให้ชาวนาอยู่ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน รวมทั้งติดตามตรวจสอบพ่อค้าท้องถิ่นหรือผู้รวบรวมข้าวเปลือกไม่ให้เอาเปรียบในการรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร

ปัจจุบันมีโรงสีประมาณ 1,400 โรง กำลังผลิตกว่า 300,000 เมตริกตัน/วัน เทียบกับผลผลิตข้าวของปี 2558/59 คาดว่าจะมีปริมาณ 27.06 ล้านตันข้าวเปลือก กำลังการผลิตของโรงสีมีเกินกว่าปริมาณผลผลิตถึง 3 เท่า เมื่อพิจารณากำลังการผลิตในแต่ละภาคและจังหวัดเทียบกับปริมาณผลผลิตแล้ว พบว่า ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ จำนวนโรงสีและกำลังการผลิตเกินปริมาณผลผลิต ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในบางพื้นที่ มีโรงสีน้อยเมื่อเทียบกับผลผลิต โดยเฉพาะในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันเป็นจำนวนมาก ในกรณีนี้ กรมการค้าภายใน จะจัดตลาดนัดข้าวเปลือก เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกเพิ่มขึ้นในการจำหน่ายข้าวเปลือก (ฐานเศรษฐกิจ 03032559)

ก.พาณิชย์สนองรัฐฯต้นข้าวไรซ์เบอร์รี่ยกระดับสินค้าเกษตรอินทรีย์(15 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 13 มี.ค.ที่ผ่านมา นางสาวชุติมา บุญยประภัศร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กล่าวระหว่างนำสื่อมวลชนเยี่ยมชมและทำกิจกรรมเกี่ยวกับข้าวไรซ์เบอร์รี่อินทรีย์ บนพื้นที่ อำเภอสครีวิล จังหวัดบึงกาฬ ในโครงการรักใคร่ให้ไรซ์เบอร์รี่ ว่า โครงการนี้ดำเนินมาตั้งแต่ปลายปี 2557 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ต้องการยกระดับสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ กลุ่มข้าวไรซ์เบอร์รี่วัลเลย์ อู่คำ จ.บึงกาฬ ขึ้นมา เป็นการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของชาวนาผู้ปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่ ให้เข้าถึงข้อมูลแหล่งทุน ทรัพยากรการตลาด มีอำนาจการต่อรองมากขึ้นในการซื้อหาปัจจัยการผลิต พร้อมทั้งได้มีการแปรรูปข้าวไรซ์เบอร์รี่ไปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นอีกด้วย

นางสาวชุติมา กล่าวด้วยว่า กลุ่มข้าวไรซ์เบอร์รี่วัลเลย์ อู่คำ ได้ใช้กลยุทธ์ในการทำแผนธุรกิจ และพัฒนาระบบการจัดการคุณภาพมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ตามการสนับสนุนของกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว

"ทางกระทรวงพาณิชย์อยากจะรณรงค์และเชิญชวนให้ประชาชนคนไทย ใส่ใจคุณภาพ ด้วยการหันมาบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยมีข้าวไรซ์เบอร์รี่เป็นสินค้านำร่องและสนับสนุนให้คนไทยหันมาปลูกข้าวไรซ์

เบอร์รี่ที่มีคุณสมบัติพิเศษแก่คนที่คุณรัก ดั่งแคมเปญ รักใคร่ให้ไรซ์เบอร์รี่ นั่นเอง" ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กล่าว
ทิ้งท้าย(ไทยรัฐ 14032559)

ปิดบัญชีจำหน่ายข้าวลิ้น ก.ย.58 คาดขาดทุนเพิ่ม 3-4 หมื่นล้าน(09 มี.ค.59)

นายสมชัย สัจจพงษ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานการประชุมคณะกรรมการ ปิดบัญชี
รับจำหน่ายข้าว เปิดเผยว่า ล่าสุดได้สรุปปิดบัญชีจำหน่ายข้าวของรอบ ณ สิ้นเดือน ก.ย. 2558 แล้ว โดยมีผลขาดทุน
เพิ่มขึ้น จากรอบปิดบัญชี ณ สิ้นเดือน ก.ย. 2557 ที่ขณะนั้นมีผลขาดทุนที่ 682,365 ล้านบาท เนื่องจากยังมี
ข้าวเหลืออยู่ แต่การขายทำได้ลำบาก และมีค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นปีละ 5%

อย่างไรก็ดี ยังไม่สามารถเปิดเผยตัวเลขที่ขาดทุนเพิ่มได้ เพราะต้องรายงานต่อ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์
โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (นบข.) ในสัปดาห์หน้าก่อน ส่วนผล
ขาดทุนที่เพิ่มขึ้นทางคณะกรรมการ จะเสนอรัฐบาลให้มีตั้งงบประมาณชดเชยผลขาดทุนภายใน 4 ปี ซึ่งแต่
ละปีจะชดเชยขนาดไหนต้องขึ้นกับฐานะของรัฐบาล

ขณะเดียวกัน อนุกรรมการเตรียมเสนอ นบข.ให้พิจารณาให้มีหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการบริหาร
ฐานข้อมูลในการปิดบัญชี บริหารสต็อกข้าว และอื่น ๆ ให้ดีขึ้น เพื่อให้การปิดบัญชีครั้งต่อ ๆ ไป ทำได้รวดเร็ว
ขึ้น โดยจะเสนอให้มีการประชุมทุกไตรมาส เพื่อติดตามข้อมูล ไม่ใช่ประชุมเฉพาะเดือน ธ.ค. และกว่าจะสรุป
ได้ก็ล่วงเข้าเดือน มี.ค.ของปีถัดไป ซึ่งช้ามาก

ด้านแหล่งข่าวจากอนุกรรมการปิดบัญชี รับจำหน่ายข้าวรายหนึ่งกล่าวว่า ผลขาดทุนเพิ่มขึ้นประมาณ
30,000-40,000 ล้านบาท จากการระบายข้าวออกไปประมาณ 3-4 ล้านตัน และเนื่องจากราคาข้าวตกลง และ
มีค่าเสื่อมราคาที่สูงขึ้นกว่ารอบก่อน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า การปิดบัญชีโครงการรับจำหน่ายข้าว ณ สิ้นเดือน ก.ย. 2557 พบว่ามีผลขาดทุนที่
682,365 ล้านบาท แยกเป็นผลขาดทุนของ 11 โครงการก่อนหน้ารัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร จำนวน
163,674 ล้านบาท และเป็นผลขาดทุนในช่วงรัฐบาลยิ่งลักษณ์ (ปี 2554 - 2557) อีกจำนวน 518,691 ล้าน
บาท(ประชาชาติธุรกิจ 08032559)

ศาลฎีกานักการเมืองสั่งรวมคดีทุจริต'จำหน่ายข้าว'จีทูจี(03 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 2 มี.ค. 59 ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายธนฤกษ์ นิติเศรณี
รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคดีทุจริตโครงการระบายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ หรือ จีทูจี และองค์
คณะรวม 9 คน นัดพร้อมคดีหมายเลขดำ อม.25/2558 ที่อัยการสูงสุด (อสส.) เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นายบุญทรง
เทริยาภิรมย์ อดีต รมว.พาณิชย์ ในฐานะประธานอนุ กก.พิจารณาระบายข้าว กับพวกรวม 21 ราย เป็นจำเลย
ฐานกระทำความผิด พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานรัฐ (ฮั้วประมูล) พ.ศ. 2542 มาตรา
4, 9, 10,12 ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ จัดการ หรือรักษา
ทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจโดยทุจริตสร้างความเสียหายแก่รัฐ, ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการ
ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต สร้างความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด มาตรา 157 และ พ.ร.บ.ว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4, 123 และ 123/1 ซึ่งมีอัตราโทษสูงสุดถึงขั้นจำคุก
ตลอดชีวิต ซึ่ง อสส.ยังขอให้ศาลสั่งปรับจำเลยทั้งหมด เป็นเงิน 35,274,611,007 บาท ที่คิดคำนวณจากมูลค่า
ครึ่งหนึ่งตามสัญญาระบายข้าว 50,000 ตัน ที่พบว่ามีกรกระทำผิดสัญญา 4 ใน 8 ฉบับด้วย ที่ อสส.ยื่นฟ้อง
เมื่อวันที่ 17 มี.ค. 58

วันนี้ยังเป็นการพิจารณาครั้งแรกเพื่อสอบคำให้การจำเลย คดีหมายเลขดำ อม.1/2559 ที่ อสส. ยื่น
ฟ้อง ห้างหุ้นส่วนจำกัด หจก.โรงสีข้าวกิจทวีโยธร, นายทวี อาจสมรรถ หุ่นส่วนผู้จัดการ, บริษัท กิจทวีโยธร

ไรซ์ จำกัด ที่มีนายทวี อาจสมรรถ เป็นกรรมการ, บริษัท เค.เอ็ม.ซี. อินเตอร์ไรซ์ (2002) จำกัด, นายปกรณ์ ลีศิริกุล กรรมการ, บริษัท เจียเม้ง จำกัด และนางประพิศ มานะธัญญา กรรมการ เป็นจำเลยที่ 1-7 ฐานร่วมกันกระทำการสนับสนุนเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151, 157, 83, 86 และ 91 และ พ.ร.บ.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4 และมาตรา 123/1

กรณีเมื่อระหว่างวันที่ 8 ก.ย. 54-22 ก.พ. 56 ร่วมสนับสนุนจำเลยที่ 1-6 คดีนายบุญทรง กับพวกที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ในการจ่ายแคชเชียร์เช็คซื้อขายแต่ไม่ได้มีการซื้อจริง โดยคดีนี้ อสส.ยื่นฟ้องเมื่อวันที่ 13 ม.ค.59 โดยศาลอ่านและอธิบายฟ้องโดยสรุปให้จำเลยทั้ง 7 ฟังแล้ว ซึ่งจำเลยทั้งหมดยืนยันให้การปฏิเสธ และจะส่งคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรในภายหลังศาลพิเคราะห์แล้ว เห็นว่าคดีนี้ย้ายการโจทก์ฟ้องตั้งแต่เดือน ม.ค. 59 และจำเลยได้ทราบจากการไต่สวนของ ป.ป.ช.มาแล้ว ประกอบกับจำเลยสามารถนำสืบรายละเอียดในประเด็นที่ต่อสู้ได้ ศาลจึงให้เวลาจำเลยทั้ง 7 ยื่นคำให้การเพิ่มเติมภายใน 14 วัน

ส่วนที่อัยการ โจทก์ ขอรวมสำนวนทั้งสองพิจารณาเป็นคดีเดียวกันเนื่องจากคดีเกี่ยวพันกัน พยานหลักฐานชุดเดียวกันนั้น องค์คณะฯ ได้สอบถามจำเลยทั้งหมดแล้วไม่คัดค้าน ประกอบกับเพื่อความสะดวกในการพิจารณาจึงอนุญาตให้รวมทั้ง 2 สำนวนคดีหมายเลขดำ อม.25/2558 เป็นคดีหลัก ส่วนจำเลยที่ 1-7 คดีหมายเลขดำ อม.1/2559 ให้นำเป็นจำเลยที่ 22-28 ต่อจากคดีดังกล่าว โดยให้นัดตรวจพยานหลักฐานในส่วนของจำเลยที่ 22-28 ในวันที่ 20 เม.ย.นี้ เวลา 09.30 น.(ไทยรัฐ 02032559)

“ยรรยง” ชี้แถลงปิดบัญชีข้าวห้วงโยนบาป รัฐบาล “ปู”- เดือนระวังขว้างงูไม่พันคอ(14 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม นายยรรยง พวงราช อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวว่า เมื่อ 2-3 วันที่ผ่านมาปลัดกระทรวงการคลังได้แถลงตัวเลขปิดบัญชีโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลชุดก่อนๆในรอบปิดบัญชี 30 กันยายน 58 ว่าอาจจะสูงกว่าหรือต่ำกว่า 100,000 ล้านบาท ไม่รู้ทำเพื่อความโปร่งใสหรือโยนบาปให้รัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยอ้างว่าเป็นเพราะต้องเสียค่าดอกเบี้ยและค่าเช่าโกดังเพิ่มขึ้น รวมทั้งเพราะการขายข้าวที่มีราคาลดลงและข้าวเสื่อมคุณภาพมากขึ้น ถ้าฟังดูเผินๆ ก็ดูเหมือนว่ารัฐบาลนี้มีเจตนาดีคือต้องการแสดงความโปร่งใสและเอาจริงเอาจังในการติดตามดูแลฐานะทางเศรษฐกิจการคลังของประเทศ แต่ถ้าดูรายละเอียดอย่างพินิจพิเคราะห์ก็ชวนให้คิดได้ว่ามีเจตนาแอบแฝงคือต้องการโยนบาปให้รัฐบาลน.ส.ยิ่งลักษณ์ใช่หรือไม่ 1. สาเหตุที่อ้างว่ามีตัวเลขขาดทุนเพิ่มเพราะต้องเสียค่าดอกเบี้ยและค่าเช่าโกดังเพิ่มขึ้นนั้น เป็นเพราะรัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ไม่เร่งระบายข้าวใช่หรือไม่

นายยรรยง ระบุอีกว่า 2.สาเหตุที่ขายข้าวราคาลดลงเป็นเพราะรัฐบาลชุดปัจจุบันพยายามไปตรวจสอบและจัดเกรดข้าวแบบใหม่ เป็นเกรดเอ เกรดบี เกรดซี 1 เกรดซี2 และเกรดซี 3 ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนใช่หรือไม่ นอกจากนี้ในการตรวจสอบ รัฐบาลยังส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความเชี่ยวชาญไปสุ่มตรวจโดยเก็บตัวอย่างจำนวนเพียงเล็กน้อย เพียง 11,962 ตัวอย่างจาก 180,000,000 กระสอบ แล้วนำมาจัดเกรดแบบใหม่ จึงทำให้ดูเหมือนว่ามีข้าวคุณภาพต่ำ 3. สาเหตุที่มีการหักค่าเสื่อมเพิ่มมากขึ้นเป็นเพราะช่วงแรกหลังรัฐประหารมีการปิดโกดังเพื่อตรวจสอบ จึงไม่ไ้ตรมยา จึงทำให้ข้าวเสื่อมเร็วขึ้นใช่หรือไม่ ฉะนั้นขอเตือนรัฐบาลให้เร่งระบายข้าวในสต็อกโดยเร็วที่สุดโดยเฉพาะข้าวสารเจ้า 5% ที่ราคาดีในช่วงนี้เพราะตลาดกำลังต้องการและชาวนาผลิตได้น้อยและขายไปหมดแล้ว ถ้าเอาข้าวมาเล่นการเมืองเพื่อโยนความผิดให้รัฐบาลชุดก่อน ระวังจะขว้างงูไม่พันคอตัวเอง(ผู้จัดการ 14032559)

อุเทน หนูน นายกฯ ใช้ ม.44 ระบายข้าวในสต็อกรัฐฯ (10 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 10 มี.ค. นายอุเทน ชาติภิญโญ หัวหน้าพรรคคนไทย กล่าวถึงมาตรการระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลว่าได้ติดตามการเปิดประมูลข้าวในสต็อกของรัฐบาลช่วงที่ผ่านมาหลายครั้ง ที่มีกบพว่าผู้ชนะการประมูลไม่ยอมลงนามในสัญญา จนทำให้การประมูลต้องถูกยกเลิกไป ซึ่งผู้ประกอบการก็รับโทษเพียงการริบเงินค้ำประกันเท่านั้น จึงไม่กลัวที่จะทิ้งการประมูล นอกจากนี้ยังพบว่าติดขัดขั้นตอนของทางราชการ ทำให้ข้าวที่นำออกมาประมูลแต่ละครั้งมีจำนวนไม่มากเท่าที่ควร อย่างเช่น การประมูลรอบเดือน มี.ค. นี้ คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ก็อนุมัติออกมาเพียง 3.6 แสนตัน หรือ ล่าสุดเมื่อเดือน ก.พ.มีการนำข้าวออกมาประมูลเพียง 5.7 แสนตัน ก็มีผู้สนใจประมูลได้ไปไม่ครบทั้งหมด ตรงนี้ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการของรัฐบาล ที่ต้องสูญเสียงบประมาณการรักษาข้าวในสต็อกที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ประมาณ 50 ล้านบาทต่อเดือน ตลอดจนความเสื่อมสภาพของข้าวที่เก็บไว้ในโกดังนาน ก็ทำให้มูลค่าลดลง

"ตอนนี้ข้าวในสต็อกของรัฐบาลมีอยู่มากกว่า 18 ล้านตัน แต่ นบข.กลับอนุมัติออกประมูลครั้งละไม่มาก ทั้งยังจำหน่ายได้ไม่ครบจำนวนที่นำออกมาประมูล ทำให้รัฐสูญเสียทั้งงบประมาณและรายได้ ถ้ายังยึดวิธีการเช่นนี้อีก ถ้ามองอีกเมื่อไหร่จะระบายข้าวได้หมด ยิ่งไปกว่านั้นในส่วนของข้าวเสื่อมสภาพที่มีอยู่กว่า 5 ล้านตันนั้น นับวันก็ยิ่งเน่าเสียลง แต่ก็ยังไม่มีการระบายออกมา ทั้งที่มีความสูญเสียเกิดขึ้นตลอดเวลา จึงไม่ควรนำข้ออ้างเรื่องการท่วมตลาดถ้าระบายออกมามาก หรืออ้างไปถึงคตคความที่มีอยู่ เรื่องนี้ นบข.ต้องพิจารณาการทำหน้าที่ของตัวเอง เพราะ นบข.คงไม่สามารถรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นได้" นายอุเทน ระบุ

นายอุเทน กล่าวด้วยว่า จากผลกระทบที่เกิดขึ้น จึงขอเรียนเสนอให้ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ทบทวนรูปแบบการระบายข้าวทั้งหมดใหม่ และหากเป็นไปได้ก็ควรใช้อำนาจตามมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญ ในการเร่งระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลให้รวดเร็วขึ้น ซึ่งจะเป็นการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของประเทศอย่างแท้จริง โดยการลดระเบียบข้อกำหนด ลดขั้นตอนของทางราชการ และลดการสูญเสียงบประมาณ ในการจัดเก็บรักษาข้าว โดยเฉพาะในส่วนของข้าวเสื่อมคุณภาพที่นับวันจะเสียหายมากขึ้น ควรที่จะหาวิธีการระบายออกอย่างรวดเร็ว ไม่ควรอนุมัติออกมาทีละน้อย หรือไปตั้งกฎเกณฑ์เงื่อนไขให้มีความยุ่งยาก อย่างเช่นกำหนดวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้หรือแปรรูปต่อ ก็ควรเป็นเรื่องของเอกชนไปคิดและดำเนินการ รัฐบาลไม่ต้องไปตั้งธง กำหนดกรอบ หรือคิดแทนผู้เข้าประมูลอย่างที่เป็นอยู่ เพราะเหมือนเป็นการล็อกสเปกให้กับทางภาคเอกชน ควรแค่กำหนดราคากลางขั้นต่ำในการประมูลไว้ก็พอ(ไทยรัฐ 10032559)

ซูแบล็กลิสต์เบียร์รวมอบข้าว ก.พาณิชย์สั่งคุมเข้มระบายข้าวเข้าอุตสาหกรรม(17 มี.ค.59)

นางดวงพร รอดพยาธิ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เปิดเผยว่า คณะกรรมการบริหารและจัดการข้าว (นบข.) ได้เห็นชอบให้กรมการค้าต่างประเทศเปิดระบายข้าวสารสต็อกรัฐบาลครั้งที่ 2/59 ปริมาณ 640,000 ตัน แบ่งเป็นข้าวสารทั่วไป 418,000 ตัน จาก 66 คลัง ใน 26 จังหวัด เปิดให้ยื่นซองตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 28 มี.ค. และยื่นซองเสนอราคาวันที่ 30 มี.ค.นี้ นอกจากนี้ ยังเปิดการจำหน่ายข้าวสารในสต็อกรัฐบาลเข้าสู่อุตสาหกรรมปริมาณ 223,000 ตัน ซึ่งเป็นข้าวผิดไปจากมาตรฐานและข้าวผิดชนิดประกอบด้วย ข้าวขาว 5% ปลายข้าว (เหนียว) เอวัน และปลายข้าว เอวัน เลิศ รวมจำนวน 22 คลังใน 9 จังหวัด เปิดให้ยื่นซองตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 28 มี.ค.และยื่นซองเสนอราคาวันที่ 31 มี.ค.นี้

ด้าน พล.ต.ต.ไกรบุญ ทรวดทรง ประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า (บอร์ด อคส.) กล่าวว่า อคส.ได้สั่งปรับบริษัท ว.ธนทรัพย์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ชนะการประมูลซื้อข้าวเสื่อมในสต็อกรัฐบาลครั้งแรกในปริมาณ

21,180 ตัน หลังจากบริษัทยังไม่สามารถขนข้าวออกจากโกดังข้าวตามเป้าหมาย โดยสามารถรับมอบข้าวได้เพียง 10,093 ตัน ยังเหลือค้างรับมอบอีก 7,096.5 ตันมูลค่า 35.82 ล้านบาท ซึ่งบริษัทต้องรับมอบให้เสร็จในวันที่ 29 มี.ค.นี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ อคส.จะยกเลิกสัญญาในส่วนที่เหลือทันที

นอกจากนี้ อคส.ได้เชิญบริษัทผู้ชนะการประมูลซื้อข้าวสารเสื่อมสภาพในสต็อกรัฐบาลเพื่อเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมทั้ง 5 ราย มาชี้แจงทำความเข้าใจเงื่อนไขต่างๆ รวมถึงแผนการขนย้ายข้าวออกจากคลังก่อนลงนามในสัญญาซื้อข้าวกับ อคส.พร้อมมอบหมายให้ผู้บริหาร พนักงาน อคส.ลงพื้นที่กำกับดูแลการขนย้ายข้าวที่ระบายน้อยอย่างเข้มงวด ไม่ให้เล็ดลอดไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ “ถ้าผู้ชนะประมูลไม่ทำตามสัญญา เช่น ขนข้าวออกจากคลังไม่ทันตามกำหนดจะถูกปรับ 0.2% ของมูลค่าข้าว และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายฝากเก็บข้าวในคลังด้วย ถ้านำข้าวไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น ไม่ได้นำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมจริงจะถูกปรับอีก 25% และยังคงดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาด้วย” (ไทยรัฐ 17032559)

อคส.จ่อเลิกสัญญา ว.ธนทรัพย์ หากย้ายข้าวอีก 7 พันตัน ไม่ทัน 29 มี.ค. 59(17 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 16 มี.ค. 59 พล.ต.ต.ไกรบุญ ทรวดทรง ประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า (บอร์ด อคส.) เปิดเผยว่า ขณะนี้ บริษัท ว.ธนทรัพย์ จำกัด ซึ่งชนะการประมูลซื้อข้าวเสื่อมในสต็อกรัฐบาล ที่เปิดประมูลครั้งแรกเมื่อเร็วๆ นี้ ปริมาณ 21,180 ตัน เพื่อนำไปผลิตปุ๋ยอินทรีย์นั้น ล่าสุด บริษัทถูกปรับเงินเป็นรายวัน เพราะยังไม่สามารถขนข้าวออกจากโกดัง หรือรับมอบข้าวได้ตามเป้าหมาย สามารถรับมอบข้าวได้เพียง 10,093 ตัน ยังเหลือค้างรับมอบอีก 7,096.5 ตัน มูลค่า 35.82 ล้านบาท ซึ่งบริษัทต้องรับมอบให้เสร็จในวันที่ 29 มี.ค.นี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ อคส.จะยกเลิกสัญญาในส่วนที่เหลือ หลังจากนี้ อคส.ได้ปรับเงื่อนไขการรับมอบข้าวตามที่บริษัทร้องขอให้แล้วหลายครั้ง

นอกจากนี้ วันนี้ยังได้เชิญบริษัทผู้ชนะการประมูลซื้อข้าวสารเสื่อมสภาพในสต็อกรัฐบาล เพื่อเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ทั้ง 5 ราย รวมปริมาณ 140,603 ตัน มูลค่า 933 ล้านบาท มาชี้แจงทำความเข้าใจรายละเอียดและเงื่อนไขต่างๆ รวมถึงแผนการขนย้ายข้าวออกจากคลังสินค้า ก่อนลงนามในสัญญาซื้อข้าวกับ อคส.

"การขนย้ายข้าวครั้งนี้ ยังคงเข้มงวดและโปร่งใสเหมือนเดิม ถ้าผู้ชนะประมูลไม่ทำตามสัญญา เช่น ขนข้าวออกจากคลังไม่ทันตามกำหนดในสัญญา จะถูกปรับ 0.2% ของมูลค่าข้าว และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นค่าฝากเก็บข้าวในคลังด้วย รวมทั้งถ้านำข้าวไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น ไม่ได้นำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมจริงจะถูกปรับอีก 25% และยังคงดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาด้วย" พล.ต.ต.ไกรบุญ ระบุ

สำหรับผู้ชนะการประมูลทั้ง 5 ราย ได้แก่ 1. บริษัท วี.ซี.เอฟ.กรุ๊ป จำกัด 2. บริษัท เอส พี เอ็ม อาหารสัตว์ จำกัด 3. บริษัท เจริญ กิมเฮงฮวด จำกัด 4. บริษัท ยูนิโกร อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และ 5. บริษัท ทีออฟฟิต มิลล์ จำกัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตอาหารสัตว์ เอทานอล และเส้นก๋วยเตี๋ยว. (ไทยรัฐ 16032559)

นบข.ไฟเขียวระบายข้าว 6.4 แสนตัน(17 มี.ค.59)

นางดวงพร รอดพยาธิ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เปิดเผยว่า คณะกรรมการบริหารและจัดการข้าว (นบข.)ได้เห็นชอบให้กรมการค้าต่างประเทศเปิดระบายข้าวสารสต็อกรัฐบาลครั้งที่ 2/59 ปริมาณ 640,000 ตัน แบ่งเป็นการจำหน่ายข้าวสารในสต็อกรัฐบาลเป็นการทั่วไปปริมาณ 418,000 ตัน เป็นชนิดข้าวที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและใกล้เคียงมาตรฐาน ประกอบด้วยข้าวขาว 5% ข้าวขาว 10% ข้าวขาว 15% ข้าวขาว 25% ข้าวเหนียวขาว 10% ข้าวปทุมธานี ปลายข้าว (เหนียว) เอวัน ปลายข้าว เอวัน เลิศ ปลายข้าวหอมมะลิ ข้าวท่อนหอมมะลิ และข้าวท่อนหอมปทุม รวมจำนวน 66 คลังใน 26 จังหวัด โดยเปิดให้ยื่นซองตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 28 มี.ค. และยื่นซองเสนอราคาวันที่ 30 มี.ค.นี้

นอกจากนี้ ยังเปิดการจำหน่ายข้าวสารในสต็อกรัฐบาลเข้าสู่อุตสาหกรรมปริมาณ 223,000 ตัน ซึ่งเป็นข้าวผัดไปจากมาตรฐานและข้าวผัดชนิด ประกอบด้วยข้าวขาว 5% ปลายข้าว (เหนียว) เวย์น และปลายข้าว เวย์น เลิศ รวมจำนวน 22 คลัง ใน 9 จังหวัด โดยเปิดให้ยื่นซองตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 28 มี.ค. และยื่นซองเสนอราคาวันที่ 31 มี.ค.นี้ อย่างไรก็ตาม กรมฯชี้แจงเงื่อนไขการประมูล (ทีโออาร์) วันที่ 18 มี.ค.นี้ และให้ผู้ประกอบการดูสภาพข้าวในคลังที่เปิดขายระหว่างวันที่ 18-24 มี.ค.นี้

“สาเหตุที่เปิดระบายข้าวสารสต็อกรัฐบาลระยะนี้ เพราะเห็นว่าตลาดข้าวปัจจุบันมีแนวโน้มความต้องการข้าวขาวและปลายข้าวเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับช่วงที่ผ่านมาได้มีการนำเข้าข้าวสาลีเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมทดแทนปลายข้าวเพิ่มขึ้น จึงเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่จะนำข้าวในสต็อกบางส่วนออกมาระบาย เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาของรัฐ มั่นใจว่าจะไม่กระทบต่อราคาข้าวทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ”

ด้าน พล.ต.ต.ไกรบุญ ทรวทรวง ประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า (บอร์ด อคส.) กล่าวว่า ขณะนี้บริษัท ว.ธนทรัพย์ จำกัด ซึ่งชนะการประมูลซื้อข้าวเสื่อมในสต็อกรัฐบาล ที่เปิดประมูลครั้งแรกเมื่อเร็วๆ นี้ ปริมาณ 21,180 ตัน เพื่อนำไปผลิตปุ๋ยอินทรีย์นั้น ล่าสุดบริษัทถูกปรับเงินเป็นรายวัน เพราะยังไม่สามารถขนข้าวออกจากโกดัง หรือรับมอบข้าวได้ตามเป้าหมาย สามารถรับมอบข้าวได้เพียง 10,093 ตัน มูลค่า 35.82 ล้านบาท ยังเหลือค้างรับมอบอีก 7,096.5 ตัน ซึ่งบริษัทต้องรับมอบให้เสร็จในวันที่ 29 มี.ค.นี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ อคส.จะยกเลิกสัญญาในส่วนที่เหลือ หลังจากที่ อคส.ได้ปรับเงื่อนไขการรับมอบข้าวตามที่บริษัทร้องขอให้แล้วหลายครั้ง(บ้านเมือง 16032559)

เสนอรูปแบบใหม่ขายข้าวคละเกรดคลังเดียวกัน(23 มี.ค.59)

นางดวงพร รอดพยาธิ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เผย "ประชาชาติธุรกิจ" ว่า ในการประชุมคณะกรรมการระบายข้าวในวันที่ 23 มีนาคมนี้ จะเสนอแนวทางระบายข้าวรูปแบบใหม่ เพราะคลังที่มีข้าวเกรดเดียวกันในคลังเดียวจะระบายตลอดสุดท้ายในรอบ 2/2559 ที่กำลังจะเปิดให้ยื่นซองเสนอราคาซื้อข้าวในวันที่ 30-31 มีนาคมนี้ ซึ่งจะทำให้สต็อกข้าวสารรัฐบาลเหลือ 12 ล้านตัน เป็นคลังที่มีข้าวผสมระหว่างข้าวเกรดพี (ข้าวที่ตรวจผ่าน หรือ PASS) เกรดเอบี และเกรดซีในคลังเดียวกัน ดังนั้น จึงต้องคิดวิธีการระบายใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับคุณภาพข้าว คาดว่าจะมีความชัดเจนในเดือนเมษายนนี้

ทั้งนี้การเปิดประมูลข้าวครั้งที่ 2/2559 ปริมาณรวม 6.4 แสนตัน เป็นการจำหน่ายข้าวสารในสต็อกรัฐบาลเป็นการทั่วไปปริมาณ 418,000 ตัน เปิดให้ยื่นซองตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 28 มี.ค. และยื่นซองเสนอราคาวันที่ 30 มี.ค.นี้ กับการประมูลเข้าสู่อุตสาหกรรมอีก 223,000 ตัน เปิดให้ยื่นซองตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 28 มี.ค. และยื่นซองเสนอราคาวันที่ 31 มี.ค. โดยปรับเปลี่ยนเกณฑ์ระบายเพื่ออุตสาหกรรมให้กลับไปใช้เกณฑ์ประมูลข้าวเพื่ออุตสาหกรรมครั้งแรก คือ จำกัดไม่ให้ใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารคนหรืออาหารสัตว์ เป็นผลจากการพิจารณาความเหมาะสมของข้าวในแต่ละลอต

นางดวงพรกล่าวต่อไปว่า การส่งออกข้าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 มีปริมาณ 9 แสนตัน อยู่ในระดับปกติ แม้ว่าจะลดลงจากเดือนมกราคม 2559 ที่มีปริมาณ 1 ล้านตัน ซึ่งเป็นปริมาณที่สูงอย่างก้าวกระโดด เป็นผลจากการทยอยส่งมอบข้าวที่ขายแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (จีทูจี) ในหลาย ๆ ตลาด เช่น ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย คิดเป็นปริมาณ 2-3 ล้านตัน

ส่วนสถานการณ์ราคาส่งออกมีแนวโน้มขยับตัวสูงขึ้น เพราะภาวะภัยแล้งส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตข้าวนาปรังลดลง

โดยหลังจากนี้เตรียมจะเดินทางไปกรุงปักกิ่ง ประเทศจีน เพื่อหารือกับบริษัทคอฟโก้ รัฐวิสาหกิจจีน เจริญขายข้าว 1 ล้านตันในช่วงปลายเดือนมีนาคมนี้ และในโอกาสที่นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ จะนำคณะเดินทางเยือนฮ่องกงระหว่างวันที่ 5-7 เมษายนนี้ คาดว่าจะสามารถผลักดันการส่งออกข้าวได้เพิ่มขึ้น 5% จากปีที่ผ่านมา และจะสามารถผลักดันการส่งออกข้าวสี เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่ได้เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีตลาดฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ซึ่งมีแนวโน้มจะทยอยเปิดนำเข้าเพิ่ม และตลาดอิหร่านอยู่ระหว่างประสานให้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขเดินทางมาตรวจสอบโรงงาน เพื่อให้สามารถนำเข้าข้าวจากไทยได้(ประชาชาติธุรกิจ 20032559)

5 บริษัทที่รับมอบข้าวเสื่อม-ออส.ชุปรับ25%ฟองแพ่งอายุ(23 มี.ค.59)

อาหารสัตว์-เส้นหมี่ ผู้ชนะประมูลข้าวเข้าอุตสาหกรรมโอตเจ็อนไซ ออส.ปฏิบัติยาก ยื้อเซ็นสัญญาประมูลปลายข้าวเข้าอุตสาหกรรม วอน ออส.ผ่อนปรนหลักเกณฑ์รับมอบไปปรับปรุงก่อนเข้าโรงงาน พร้อมวอนเห็นใจหากพบข้าวคุณภาพไม่ดีสอได้ ขอผ่อนผันขยายต่อ หัวันขัดหลักเกณฑ์ถูกปรับ 24% ถูกฟองแพ่งฟองอายุ

พล.ต.ต.ไกรบุญ ทรวทตรง ประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า (บอร์ด ออส.) กล่าวว่า ทาง ออส.ได้เชิญผู้ประกอบการ 5 รายที่ชนะการประมูลข้าวเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมครั้งที่ 1/2559 ปริมาณรวม 1.40 แสนตัน มูลค่า 933 ล้านบาท มารับฟังเงื่อนไขการขนย้ายข้าว เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจรายละเอียดและเงื่อนไขต่าง ๆ ก่อนลงนามในสัญญาซื้อข้าวกับ ออส.

โดยถ้าผู้ชนะการประมูลไม่ทำตามสัญญา เช่น ขนข้าวออกจากคลังไม่ทันตามกำหนดในสัญญาจะถูกปรับ 0.2% ของมูลค่าข้าว และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นค่าฝากเก็บข้าวในคลังด้วย รวมทั้งถ้านำข้าวไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น ไม่ได้นำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมจริง จะถูกปรับอีก 25% ของมูลค่าข้าวที่ประมูลได้ และยังคงดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา ทั้งนี้ ในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้การขนข้าวเป็นไปตามสัญญานั้น ทาง ออส.ได้มีการหารือเรื่องดังกล่าวนี้กับอัยการสูงสุด เรื่องการคำนวณค่าปรับแล้ว

รายงานข่าวระบุว่า ผู้ชนะการประมูลข้าวเพื่ออุตสาหกรรมทั้ง 5 ราย ในจำนวนนี้มี 4 รายเป็นผู้ผลิตอาหารสัตว์ ได้แก่ บริษัท วิ.ซี.เอฟ.กรุ๊ป จำกัด บริษัท เอส พี เอ็ม อาหารสัตว์ จำกัด บริษัท ยูนิโกร อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด บริษัท ท็อป ฟีด มิลล์ จำกัด ส่วนบริษัท เจริญ กิมเฮงฮวด จำกัด เป็นผู้ผลิตเส้นหมี่ซึ่งเมื่อคำนวณราคาประมูลแล้วรัฐบาลจะขายได้เฉลี่ยตันละ 6,500 บาท ขาดทุนตันละ 17,500 บาทจากราคาจำหน่ายหรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ 2,441 ล้านบาท

นายสมบัติ พึ่งมงคลชัย กรรมการผู้จัดการ บริษัท เจริญ กิมเฮงฮวด จำกัด เปิดเผย "ประชาชาติธุรกิจ" ว่า บริษัทประมูลปลายข้าว เพื่อนำไปใช้ผลิตเส้นหมี่ เพราะขณะนี้ราคาปลายข้าวคุณภาพดีในตลาดมีระดับราคาสูงเฉลี่ยตันละ 12,000 บาท เนื่องจากภัยแล้งกระทบต่อผลผลิตข้าวลดลง ทำให้การสีข้าวลดลง แต่จากการรับฟังหลักเกณฑ์เงื่อนไขการรับมอบข้าวในส่วนของบริษัทยังไม่ได้กำหนดวันลงนามในสัญญา

โดยเสนอขอให้ออส.อำนวยความสะดวกและผ่อนปรนเรื่องการขนย้ายเพื่อไปปรับปรุง ซึ่งตามหลักเกณฑ์กำหนดให้ขนย้ายข้าวจากคลัง ออส.ไปยังโรงงาน แต่ในทางปฏิบัติข้าวเก็บรักษาในคลังมาเป็นระยะเวลาหลายปี ต้องผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพก่อนจึงสามารถนำไปผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวให้มีความปลอดภัยได้

นอกจากนี้บริษัทแจ้งต่อ ออส.ว่า ในการประมูลบริษัทสามารถตรวจสอบคุณภาพข้าวได้เฉพาะรอบกองเท่านั้น หากหลังจากรับมอบข้าวมาแล้วพบว่า ข้าวที่อยู่บริเวณด้านในของกองมีปัญหาคุณภาพไม่

เหมาะสมในการผลิตเส้นไหม ทางบริษัทจะสามารถนำไปจำหน่ายต่อให้กับอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ หรือ อุตสาหกรรมอื่นได้หรือไม่ ซึ่งทาง อคส.ให้บริษัททำหนังสือแจ้งมา และแจ้งว่าจะรับพิจารณาเป็นรายกรณีๆ ไป

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การรับมอบกำหนดว่า หากไม่สามารถนำข้าวไปเข้าสู่กระบวนการผลิต อุตสาหกรรมตามที่เสนอ ผู้ซื้อจะต้องชำระเงินค่าปรับในอัตรา 25% ของมูลค่าข้าวที่ไม่ได้นำเข้าสู่กระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม และถูกริบหลักทรัพย์ค้ำประกัน รวมถึงถูกดำเนินคดีตามกฎหมายแพ่งและอาญา

ว่าที่ ร.ต.วิฑูรย์ ธนกิจเกษม ตัวแทนบริษัท เอส พี เอ็ม อาหารสัตว์ จำกัด จ.ราชบุรี เปิดเผยว่า การประมูลครั้งนี้ได้ยื่นเสนอซื้อปลายข้าว 1.2 แสนตัน ราคาเฉลี่ย 6-7 บาท เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ในช่วง 6 เดือนนับจากนี้ เพื่อทดแทนปลายข้าวในตลาดหรือข้าวสาลีนำเข้า ซึ่งมีระดับราคาเพิ่มขึ้น แต่แนวโน้มอาจจะลดลงในช่วงปลายปี

อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจจะต้องขยายระยะเวลาสิ้นสุดในการดำเนินการทำสัญญา จากเดิมภายในวันที่ 23 มีนาคมออกไปก่อน เพราะทาง อคส.แจ้งว่าจะเดินทางเข้าตรวจสอบคลังสินค้าของบริษัทใน

วันที่ 21 มีนาคม 2559 และยังพบปัญหาที่ขัดข้องเกี่ยวกับระยะเวลาการรับมอบข้าว เพราะเดิมเข้าใจว่าหากคำนวณปริมาณตามนี้จะสามารถขนย้ายออกจากคลังได้ 120 วัน แต่ตามสัญญาให้แยกระหว่างข้าวในคลังของ อคส. และข้าวในคลังของ อ.ต.ก. ซึ่งทำให้มีปริมาณแต่ละสัญญาลดลง ระยะเวลาขนย้ายจะลดลงเหลือ 90 วัน

ดังนั้น จึงต้องทำหนังสือถึงกรมการค้าต่างประเทศ เพื่อขอความชัดเจนเรื่องนี้ก่อนจะทำสัญญา เพราะหากทำสัญญาไปแล้วขนย้ายไม่ทันตามกำหนดอาจถูกปรับตามสัญญาที่ระบุไว้วันละ 0.2% ของมูลค่าข้าวที่ยังไม่รับมอบ(ประชาชาติธุรกิจ 20032559)

๑.๔ ความเคลื่อนไหวด้านข่าวจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ก.เกษตรฯ เผยมีข่าวนาปรังมีความเสี่ยงเรื่องน้ำในการเพาะปลูก 4 แสนไร่(10 มี.ค.59)

พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังการประชุมผู้บริหารกระทรวงว่า จากการติดตามสถานการณ์การปลูกข้าวของชาวนาในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาพบว่า สำหรับข้าวนาปี ไม่มีปัญหา เพราะเก็บเกี่ยวไปหมดแล้ว ส่วนนาปรังมีพื้นที่ปลูกในเขตลุ่มเจ้าพระยาประมาณ 3.05 ล้านไร่ เป็นนาปรังในเขตชลประทาน 1.98 ล้านไร่ และอีก 1.07 ล้านไร่อยู่นอกเขตชลประทาน ทั้งนี้การทำนาปรังมีการเก็บเกี่ยวไปแล้ว 9.4 แสนไร่ ส่วนที่ยังไม่ได้เก็บเกี่ยวอีกประมาณ 2 ล้านกว่าไร่ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จะมีนาปรังประมาณ 4 แสนไร่ ที่อยู่ในความเสี่ยงเรื่องน้ำในการเพาะปลูกในช่วงนับจากนี้ไป

พล.อ.ฉัตรชัย ยังกล่าวด้วยว่า จะมอบหมายให้ นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปจัดทำแผนที่จังหวัดทั่วประเทศโดยเน้นเรื่องการใช้น้ำในระยะเวลา 10 ปี การใช้ดินเพื่อการปลูก และจะให้กรมวิชาการเกษตรกับกรมส่งเสริมการเกษตรเข้าไปช่วยซึ่งโครงการนี้จะต้องทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน 2559 นี้(ผู้จัดการ 09032559)

วิกฤต"เขื่อนอุบลรัตน์"สภาเกษตรฯเร่ง รมต.กระทรวงเกษตรฯดึงน้ำโขงช่วย(28 มี.ค.59)

ช่วงต้นสัปดาห์ที่ผ่านมา พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วยผู้บริหารกระทรวงเกษตรฯ ลงพื้นที่ตรวจสอบติดตามสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ทั้งยังได้มอบโครงการตามมาตรการช่วยเหลือภัยแล้ง มาตรการที่ 4 แผนตามความต้องการของชุมชนของจังหวัดขอนแก่นรวม 68 โครงการ เป็นเงิน 22.28 ล้านบาท ให้ จ.ขอนแก่น และยังได้มอบงบฯโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน 1,200 บ่อ แก่ผู้แทนเกษตรกร จำนวน 22 ราย

จ.ขอนแก่น เคยประกาศเป็นพื้นที่ภัยแล้ง 16 อำเภอ แต่ปัจจุบันได้ยกเลิกไปแล้ว โดยพื้นที่ประกาศภัยแล้งทั้งประเทศในปัจจุบันรวม 15 จังหวัด 60 อำเภอ 278 ตำบล 2,369 หมู่บ้าน ปัจจุบันขอนแก่นมีเกษตรกร 45,991 ราย พื้นที่การเกษตร 354,901 ไร่ นาข้าว 354,785 ไร่ และพืชไร่ 117 ไร่ วงเงินช่วยเหลือจากเงินอุดหนุนราชการ 395.01 ล้านบาท

เป็นที่ทราบดีว่า ณ เวลานี้สถานการณ์น้ำของเขื่อนอุบลรัตน์หลายฝ่ายมีความกังวลว่าจะไม่มีน้ำใช้การไปจนถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งขณะนี้ปริมาณใช้การได้ 27 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 1.5 เท่านั้น จะใช้การได้ถึง "วันที่ 2 เม.ย. 2559"

ที่ผ่านมาการแก้ปัญหาระยะเร่งด่วนของวิกฤตขาดแคลนน้ำที่อ่างเก็บน้ำแห่งนี้ใน ห้วงระยะเวลาปี 2536/37 ก็เคยมีการนำน้ำ Dead Storage (น้ำก้นอ่าง) มาใช้ถึง 246 ล้าน ลบ.ม. โดยไม่ต้องสูบ ดังนั้น

หากยังคงใช้ในอัตราปัจจุบัน เมื่อเทียบกันแล้ว จะใช้น้ำจาก Dead Storage ประมาณ 180 ล้าน ลบ.ม. จะยังมีน้ำเพียงพอถึง ก.ค. 2559

นายสัญญา แสงพุ่มพงษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมชลประทาน (ด้านจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา) กรมชลประทาน เปิดเผยถึงกรณีที่มีหลายฝ่ายกังวลว่าปริมาณน้ำในเขื่อนอุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น จะไม่เพียงพอใช้ก่อนเข้าสู่ฤดูฝนนั้น ปัจจุบันกรมชลประทาน ร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และคณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) เขื่อนอุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น ได้ร่วมกันวางแผนการใช้น้ำจากเขื่อนอุบลรัตน์ เฉพาะเพื่อการอุปโภคบริโภคด้านท้ายเขื่อน

โดยมีมติให้มีการระบายน้ำ วันละ 500,000-800,000 ลูกบาศก์เมตร ไม่มีการส่งน้ำเพื่อสนับสนุนภาคการเกษตร จึงขอให้ทุกภาคส่วนการใช้น้ำร่วมกันใช้น้ำอย่างประหยัดที่สุด เพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัด มั่นใจปริมาณน้ำเพียงพอใช้ไปจนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคมนี้อย่างแน่นอน

ล่าสุด นายสมศักดิ์ คุณเงิน ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น ได้เข้ายื่นหนังสือถึงแนวทางการแก้ปัญหาเขื่อนอุบลรัตน์ว่า "สถานการณ์ปัจจุบันน้ำในเขื่อนอุบลรัตน์มีปริมาณน้อยลงมาก

มีน้ำใช้ การได้เพียงเล็กน้อย และจะสามารถระบายเข้าสู่ระบบได้เพียงสิ้นเดือนนี้เท่านั้น นับตั้งแต่เดือนหน้าเป็นต้นไปจะเหลือเพียงน้ำก้นอ่างรักษาระบบของเขื่อนไว้ เท่านั้น สภาพน้ำที่เคยไหลล้นลงลำน้ำพอง น้ำชี และไหลลงสู่น้ำโขง จ.อุบลราชธานี ต่อไปนั้น จะยุติลงโดยสิ้นเชิง ความเดือดร้อนจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ผลที่จะตามมาคือ ขาดแคลนน้ำดิบเพื่อทำน้ำประปา และขาดน้ำทำการเกษตรกว่า 1 ล้านไร่"

จึงขอเสนอแนวทางออกในเชิงนโยบาย ดังนี้ 1.เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตอย่างเร่งด่วนขอให้รับดำเนินการก่อสร้างโครงการ "โขง เลย ซี มูล" โดยแรงโน้มถ่วง เพื่อนำน้ำมาเติมน้ำต้นทุนในเขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งในระยะนี้คงใช้งบประมาณระยะแรกไม่เกินแสนล้านบาท 2.เสนอขอให้เพิ่มพื้นที่ในการเก็บกักน้ำของเขื่อนอุบลรัตน์โดยวิธีการขุดลอก พัฒนาด้านเหนือเขื่อนให้ลึกขึ้น จะได้เก็บกักน้ำมากขึ้น และ 3.เสนอขอให้ฝ่ายที่รับผิดชอบ คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (โรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขื่อนอุบลรัตน์) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพร่วมกับกรมชลประทาน เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำมาเติมเขื่อนอุบลรัตน์และลุ่มน้ำสาขา โดยเพิ่มพื้นที่ของชลประทานในภาคอีสานจากร้อยละ 7% เป็นร้อยละ 25% เป็นอย่างน้อยจะได้แก้ปัญหาถาวร

พล.อ.ฉัตรชัยให้ความเห็นว่า "หลายฝ่ายก็กังวลว่าน้ำเขื่อนอุบลรัตน์แห่งนี้จะวิกฤตหนัก ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ภาคอีสาน ที่น้ำเหลือใช้การได้เพียง 1% อาจไม่ครอบคลุมถึงเดือนกรกฎาคม แต่ความจริงแล้วเรามีน้ำสำรองนำมาใช้การได้"

ส่วนโครงการผันน้ำนานาชาติเป็นโครงการที่กำลังศึกษาความเป็นไปได้ ซึ่งทั้งหมดจะได้นำเรียนคณะรัฐมนตรีทราบ โดยท่านนายกรัฐมนตรี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นประธานการบริหารจัดการน้ำ

อย่างไรก็ดี ก็ยังมีแหล่งน้ำอ่างห้วยหลวงจะเชื่อมโยงไปถึงแม่น้ำโขง ในแง่ของการบริหารจัดการน้ำนั้น ส่วนหนึ่งไทยมีแผนให้น้ำจากในประเทศไหลลง ไม่ว่าจะแม่น้ำโขง เมย คือ ไม่ให้ไหลไปสู่แม่น้ำระหว่างประเทศ ให้หมุนเวียนกลับมาใช้ภายในประเทศใหม่ ซึ่งทั้งหมดอยู่ระหว่างการศึกษา หากเสร็จสิ้นในปี 2560 ก็ให้นำเข้าสู่แผน

"เราเห็นความสำคัญ เพราะว่าไทยเราไม่มีน้ำต้นทุนจากแหล่งน้ำใดเลย รอฝนอย่างเดียว ในระยะยาวคิดว่าจะเป็นประโยชน์อย่างมาก ซึ่งโครงการห้วยหลวงนั้นได้ผ่าน EIA เรียบร้อยแล้ว คาดว่าในห้วงปลายปีนี้จะเห็นผล และอ่างห้วยหลวงนี้หากเป็นระยะที่สองก็จะไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์ด้วย แต่จะต้องศึกษา EIA อีกครั้งเช่นกัน" พล.อ.ฉัตรชัยกล่าว(ประชาชาติธุรกิจ 27032559)

เสริมสร้างเครือข่าย การผลิตการตลาดข้าว(29 มี.ค.59)

นายปริญญา เพ็งสมบัติ รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ “เชื่อมโยงสร้างเครือข่ายการผลิตการตลาดข้าว” ภายใต้โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2558/59 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ต จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันก่อนว่าสหกรณ์การเกษตรที่มีสมาชิกเพาะปลูกข้าวมีอยู่กว่า 3,000 แห่งจาก 4,401 แห่ง หรือประมาณ 68% ของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ

และจากสถานการณ์ของธุรกิจข้าวที่มีความแปรปรวนตลอดเวลา ส่งผลต่อธุรกิจข้าวของสหกรณ์ธุรกิจรวบรวมข้าวเปลือกและแปรรูปข้าวสารเกิดความผันผวนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2553 เป็นต้นมา กรม

ส่งเสริมสหกรณ์จึงได้หาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางป้องกัน เพื่อให้ตลาดข้าวของสหกรณ์เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

จึงได้ส่งเสริมให้สหกรณ์การเกษตรที่ทำธุรกิจข้าวมีการเชื่อมโยงเครือข่ายกันนับตั้งแต่การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพื่อการเพาะปลูก การบริหารจัดการแปลงปลูก การเก็บเกี่ยว ไปจนถึงการแปรรูป การขนส่ง และการตลาด ต้องสัมพันธ์ในรูปแบบเครือข่ายสหกรณ์แบบครบวงจร

ทั้งนี้จำเป็นต้องมีการพัฒนาเครือข่ายให้เข้าใจตรงกัน และดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกันและกัน ด้วยความสมัครใจ ภายใต้ความสัมพันธ์อันดีเพื่อน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านระบบเครือข่ายสหกรณ์ อันจะทำให้การทำธุรกิจข้าวของสหกรณ์มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายการผลิตการตลาดข้าวภายใต้โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2558/59 ขึ้น

โดยให้สหกรณ์ที่มีโรงสีมีตลาดกลาง ทำการแปรรูปเป็นข้าวสารจำหน่ายสู่ตลาด ซึ่งปัจจุบันสหกรณ์ที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์การตลาดและสามารถรองรับปริมาณข้าวเปลือกจากเกษตรกรได้ 464 แห่ง และได้ดำเนินการตามโครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกรเช่นเดียวกับที่ดำเนินการเมื่อปี 57 และ 58 เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการผลิตการตลาดข้าวสหกรณ์ให้เข้มแข็ง สามารถใช้เครือข่ายในการกระจายผลผลิตข้าวสหกรณ์ รวมทั้ง เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสหกรณ์กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มพูนความรู้การบริหารจัดการ ไปจนถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตการตลาดข้าวของสหกรณ์ รวมทั้งร่วมกำหนดแผนการผลิตการตลาดเพื่อการดำเนินการในฤดูกาลผลิตต่อไป ซึ่งจะช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดและปริมาณธุรกิจข้าวให้กับสหกรณ์ได้มากขึ้น

สำหรับสถานการณ์ข้าวไทยในปีนี้ คาดว่าจะมีปริมาณการผลิตอยู่ที่ 27 ล้านตันข้าวเปลือก ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนให้สหกรณ์เข้าไปรับซื้อรวบรวมผลผลิตข้าวจากสมาชิก โดยสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการจะเป็นสหกรณ์การเกษตรที่มีศักยภาพในการรวบรวมและแปรรูปข้าว ทั้งสหกรณ์ที่มีตลาดกลาง ลานตาก เครื่องซัง ซึ่งมีประมาณ 464 แห่ง และสถาบันเกษตรกรที่มีโรงสีอีก 151 แห่ง เป็นของสหกรณ์ 133 แห่ง รวมถึงของกลุ่มเกษตรกรอีก 18 แห่ง “ปี 2559 สหกรณ์สามารถรองรับปริมาณข้าวได้ประมาณ 2 ล้านตัน โดยเป็นข้าวที่มาจาก การรวบรวมของสมาชิกส่งเข้ามาสู่ระบบสหกรณ์ ก็สามารถที่จะสนองนโยบายของรัฐบาล ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวได้ส่วนหนึ่งให้สามารถขายข้าวได้ในราคาที่สูงขึ้น และใช้โรงสีของสหกรณ์เป็นแหล่งแปรรูป และจำหน่ายภายใต้แบรนด์ของสหกรณ์ แบบไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนเรื่องการยกระดับคุณภาพและราคาข้าวสารตามนโยบายของรัฐบาลได้อีกทางหนึ่ง” รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กล่าว“(เดลินิวส์ 29032559)

ชวนใช้ความต่างสร้างนวัตกรรมเพิ่มคุณค่า"ข้าวไทย"(24 มี.ค.59)

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) และสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ (สอว.) จัดแถลงข่าว “การจัดประกวดรางวัลนวัตกรรมข้าวไทย ประจำปี 2559” ณ อาคารอุทยานนวัตกรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาต่อยอดเป็นผลงานนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับ “ข้าวไทย” เมื่อวันที่ 23 มี.ค. 59 ณ อาคารอุทยานนวัตกรรม สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ถ.พระราม 6 กรุงเทพฯ

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่า ที่ผ่านมามูลนิธิข้าวไทยฯ และสนช. ได้ร่วมกันจัดการประกวดรางวัลนวัตกรรมข้าวไทยเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2550 จนถึงปัจจุบันก้าว

สู่ปีที่ 10 เพื่อคัดเลือกผลงานนวัตกรรมข้าวไทยที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพสูงในการพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ นับจนถึงปัจจุบันมีผู้ส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 340 ผลงาน และมีผลงานที่ได้รับรางวัล 43 ผลงาน แบ่งเป็นผลงานด้านอาหารจำนวน 25 ผลงาน และผลงานที่ไม่ใช่อาหารจำนวน 18 ผลงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนไทยสนใจสร้างผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าข้าวในประเทศเพิ่มขึ้นซึ่งถือเป็นแนวโน้มที่ดี เพราะปัจจุบันภายใต้การแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านที่สูงขึ้นเราจะหวังส่งออกข้าวในรูปแบบวัตถุดิบเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องอาศัยการสร้างนวัตกรรมที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าประเทศจึงจะอยู่รอด

“แรกๆ ของการประกวด นวัตกรรมส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของกินหมดซึ่งก็ทำให้เราได้เห็นข้าวในรูปแบบที่เปลี่ยนไป จนมาช่วง 5-7 ปีหลังที่ได้เห็นนวัตกรรมแปลกๆ เช่น เอาข้าวมาผลิตเป็นแผ่นซบเลือดในการผ่าตัดที่สามารถเย็บปิดในร่างกายคนแล้วจะย่อยสลายไปเอง หรือแม้แต่เครื่องสำอางจากข้าว อันนี้เราตื่นเต้นมากเพราะมันเป็นการพิสูจน์ว่าข้าวไปได้ไกล ซึ่งผมก็อยากสนับสนุนการทำงานนวัตกรรมในรูปแบบนี้ให้มากๆ เพราะช่วยเพิ่มมูลค่าข้าวจากได้อีกมหาศาล และนอกจากเราจะได้ใช้ผลิตภัณฑ์ดีๆ แล้ว ชาวนา ก็จะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์เต็มๆ ในปีนี้ก็เป็นที่น่ายินดีที่เราได้พันธมิตรใหม่อย่าง สอว. ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐในภาคการศึกษาเข้ามาช่วยอีก ผมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าในปีที่ 10 ของเวทีนวัตกรรมข้าวไทยเราจะได้เห็นของน่าสนใจที่เกิดจากการนำข้าวมาเพิ่มคุณค่าด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์” ดร.สุเมธ กล่าว

ด้าน ดร.พันธุ์อาจ ชัยรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) กล่าวว่า 10 ปีที่ผ่านมาของการจัดประกวด สนช.ได้ให้การสนับสนุนผู้ประกอบการไทยที่ทำนวัตกรรมจากข้าวไปแล้วมากกว่า 50 โครงการ คิดเป็นมูลค่าการสนับสนุนประมาณ 50 ล้านบาท ที่ก่อให้เกิดการลงทุนรวมกว่า 390 ล้านบาท ซึ่งนอกจากเม็ดเงินการลงทุนที่เป็นรูปธรรมแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ สนช.สร้าง คือความเข้าใจในบริบทของนวัตกรรมที่ค่อยๆ แทรกซึมเข้ามาในสังคมจนในช่วง 10 ปีหลัง คำว่านวัตกรรม ไม่ใช่คำใหม่อีกต่อไปและยังมีบทบาทในสังคมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยปีนี้ สนช.ได้ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมข้าวในรูปแบบใหม่ จากเดิมที่เป็น “การเพิ่มมูลค่าข้าว” เป็น “การสร้างคุณค่าข้าว” เพราะเล็งเห็นว่านวัตกรรมหนึ่งจะอยู่ในสังคมได้อย่างยั่งยืนต้องอยู่ด้วยความมีคุณค่า จึงต้องการที่จะเห็นนวัตกรรมข้าวในรูปแบบใหม่ๆ ที่มีคุณค่าในตัวเอง, มีการสร้างมูลค่าเพิ่มและที่สำคัญมีศักยภาพในการพัฒนาไปสู่เชิงพาณิชย์

“ในแต่ละปีมีผู้ส่งผลงานนวัตกรรมเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก และมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทุกปีโดยสัดส่วนของนวัตกรรมที่เป็นอาหารจะลดลงเรื่อยๆ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะมีคู่แข่งมากและสร้างมูลค่าเพิ่มได้น้อย ทำให้ผมค่อนข้างเชียร์การนำข้าวมาสร้างคุณค่าด้วยการนำมาผลิตเป็นวัสดุย่อยสลายได้ตามธรรมชาติหรือเพิ่มมูลค่าไปอีกขั้นเลยด้วยการทำเป็นเครื่องสำอางและยา โดยเฉพาะเครื่องสำอางผมเห็นเทรนด์กำลังมาแรงมาก เพราะส่วนหนึ่งคนก็เริ่มหันมารักสุขภาพ รักตัวเองมากขึ้น ในขณะที่ข้าวของเราก็มีสรรพคุณหลากหลาย และตลาดเครื่องสำอางในประเทศก็ค่อนข้างใหญ่มีมูลค่ากว่า 2 แสนล้านบาทต่อปีเลยทีเดียว อย่างไรก็ตามเราเปิดรับทุกความคิดทุกนวัตกรรมเกี่ยวกับข้าวขอเพียงแค่ส่งเข้ามา โดยเฉพาะกลุ่มผู้เริ่มทำธุรกิจใหม่ผลงานของใครที่เข้าทำเราพร้อมสนับสนุน แล้วก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารางวัลนวัตกรรมข้าวไทยจะเป็นรางวัลใหญ่ที่น่าจับตามองในงานสัปดาห์นวัตกรรมแห่งชาติ ที่จะจัดขึ้นในเดือน ต.ค. ที่จะถึง และวันนี้เรายังได้นำเอาผลงานนวัตกรรมข้าวไทยบางส่วนจากปีที่แล้วมาจัดแสดงให้ได้ชมด้วย” ผอ.สนช. กล่าว

ในส่วนของ น.ส.ทิพวัลย์ เวชชการณย์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ (สอว.). กล่าวว่า สอว. เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีบทบาทและภารกิจในการหลักในการสนับสนุนอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการวิจัยรวมถึงการสร้างผู้ประกอบการฐานวิทยาศาสตร์ให้สามารถผลักดันงานวิจัยออกสู่เชิงพาณิชย์

ได้ โดยปัจจุบันมีเครือข่ายอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคจำนวน 13 มหาวิทยาลัย และมีแผนงานการมุ่งเน้นงานวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมข้าวตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพิ่ม การเข้าร่วมในการสนับสนุนการประกวดฯ ครั้งนี้ จึงถือเป็นโอกาสที่จะทำให้ผู้ประกอบการได้รู้จักกับ สอว. และเข้ามาขอคำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาธุรกิจด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น ซึ่ง สอว. ก็มีศักยภาพพร้อมให้บริการ ทั้งในส่วนของห้องปฏิบัติการ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เครื่องไม้เครื่องมือ หรือแม้กระทั่งการออกแบบทรัพย์สินภูมิปัญญา

สอว.ทำงานกับผู้ประกอบการอยู่แล้ว ทั้งภาคเหนือ, อีสานและใต้ใน 13 มหาวิทยาลัย เราสร้างผู้ประกอบการหน้าใหม่ปีหนึ่งไม่ต่ำกว่า 40 ราย โดยเฉพาะวิสาหกิจทางภาคเหนือและอีสานกว่า 30% ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ข้าว การเข้าร่วมครั้งนี้เราจึงเป็นทั้งผู้ชักนำให้ผู้ประกอบการนำผลงานมาเข้าประกวดและยังเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักกับอุทยานวิทยาศาสตร์มากขึ้น สำหรับความเป็นไปได้ของนวัตกรรมข้าวส่วนตัวมองว่าไม่ว่าจะเป็นของกิน หรือของอื่นๆ ก็มีโอกาสดีแทบได้หมด อยู่ที่ว่าสร้างคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมอาหารจะออกขายได้ง่ายกว่า เพราะทุกคนต้องกิน แต่ก็ต้องแข็งแรงมาก ความเป็นเอกลักษณ์มากจึงจะอยู่รอด ฉะนั้นการจะสร้างนวัตกรรมขึ้นมาสักชิ้น จึงต้องเริ่มจากการสำรวจตลาดไม่ใช่การสร้างจากความคิดส่วนตัว แล้วจึงนำมาพัฒนาด้วยวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐาน ซึ่งเรายินดีที่จะให้คำแนะนำ ” ผอ.สอว. กล่าวทิ้งท้าย

สำหรับผู้สนใจส่งผลงานนวัตกรรมข้าวเข้าประกวด ดาวน์โหลดใบสมัครได้ที่ www.thairice.org และส่งใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบไปที่ มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อาคารวิจัยและพัฒนา ชั้น 3 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม.10900 โทร.0-2942-7620, 0-2942-7626 โทรสาร.0-2942 7621 e-mail: rireffoundthailand@thairice.org ภายในที่ 31 ก.ค.59

ทั้งนี้รางวัลจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรม และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยใช้เกณฑ์การตัดสินความเป็นนวัตกรรมของผลงาน การสร้างมูลค่าเพิ่มของข้าวไทย และศักยภาพในการพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์

ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจะได้รับโล่พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมเงินรางวัล 80,000 บาท รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง และอันดับสองได้เงินรางวัล 40,000 บาท และ 20,000 บาท ตามลำดับ และรางวัลชมเชยจำนวน 2 รางวัล รางวัลละ 10,000 บาท สำหรับในปีนี้จะเริ่มเปิดรับสมัครตั้งแต่ 1 เม.ย.- 31 ก.ค. 59 (ผู้จัดการ 22032559)

จนราธิวาสแจกพันธุ์ข้าวส่งเสริมเกษตรกรปลูกข้าวในพื้นที่นาร้าง(24 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 23 มี.ค.59 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เมือง จ.นราธิวาส นายสิทธิชัย ศักดา ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นประธานเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีการผลิต และการอารักขาข้าว กิจกรรมฟื้นฟูนาร้างเพื่อปลูกข้าวจังหวัดนราธิวาส ภายใต้โครงการส่งเสริมอาชีพการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2559 ซึ่งกรมการข้าวได้สนับสนุนงบประมาณให้ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส ได้ดำเนินการฟื้นฟูนาร้างเพื่อปลูกข้าวจังหวัดนราธิวาส ภายใต้โครงการส่งเสริมอาชีพการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในพื้นที่ 8 อำเภอของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ พื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอสุไหงปาดี อำเภอดากู อำเภอศรีสาคร อำเภอแว้ง อำเภอเจาะไอร้อง อำเภอระแงะ และอำเภอบาเจาะ รวมพื้นที่ทั้งหมด 3,500 ไร่ เกษตรกรทั้งหมด 750 ราย ทั้งนี้ ได้มีการจัดแบ่งการฝึกอบรมและมอบปัจจัยการผลิตเป็น 2 รุ่นๆละ 1 วัน

นายสิทธิชัย ศักดา ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กล่าวว่า ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่ได้ร่วมมือร่วมใจบูรณาการดำเนินงานฟื้นฟูนาร้างเพื่อปลูกข้าว และให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านวิชาการแก่เกษตรกรที่

เข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งได้สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ให้เกษตรกรได้นำไปใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำหรับการอบรมเกษตรกรในครั้งนี้เป็นรุ่นที่ 1 ประกอบด้วย เกษตรกรจากอำเภอจะนะ อำเภอสุไหงปาดี อำเภอตากใบ และอำเภอศรีสาคร จำนวน 383 ราย โดยมีพื้นที่ดำเนินการทั้งสิ้น 1,490 ไร่ ทั้งนี้ การจัดอบรมดังกล่าวมุ่งหวังให้เกษตรกรได้นำความรู้ไปปฏิบัติในการปลูกข้าว และนำปัจจัยการผลิตไปใช้ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการด้วย(ผู้จัดการ 23032559)

๑.๕ ความเคลื่อนไหวของโรงสีข้าวไทย

ภัยแล้งทบราคาข้าวข้าวออเดอร์นอกชอล (14 มี.ค.59)

โรงสี เผยชวานาอ่วม ภัยแล้งทำข้าวไร้คุณภาพ ราคาตก ทั้งๆ ที่ปีนี้ผลผลิตเสียหายจากภัยแล้ง ราคาควรขึ้นสูง แต่ยังไม่หยุดซื้อข้าวจากชวานา ด้านผู้ส่งออก ชี้วงการค้าข้าวชบเซา ชะลอซื้อจากพืชเศรษฐกิจตกต่ำ หน้าข้าวยังเขียวชาระเงิน ด้านออส. เล็งเนรมิตคลังสินค้า 2 แห่งริมแม่น้ำเจ้าพระยา เป็น “เอเชียทีค” แห่งใหม่ของกรุงเทพฯ หวังสร้างรายได้เลี้ยงตัวเอง ไม่ต้องง้อโครงการรับจำนำสินค้าเกษตรของรัฐ ถ้ารัฐไฟเขียว เดินหน้าได้ทันที พร้อมล้างหนี้ค้างชำระกับเซอร์เวเยอร์-โรงสี

นายมานัส กิจประเสริฐ นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย เปิดเผยถึงสถานการณ์การค้าข้าวในขณะนี้ว่า ผลผลิตของชวานาที่ออกมาส่วนใหญ่มีคุณภาพไม่ดี เช่น เมล็ดลีบ เมล็ดไม่เต็ม เมล็ดหัก ซึ่งเป็นผลจากสภาพอากาศที่แปรปรวน และบางช่วงขาดแคลนน้ำ ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกความชื้น 15% ที่โรงสีรับซื้อขณะนี้อยู่ที่ตันละ 8,000-8,200 บาทเท่านั้น ทั้งๆที่ปริมาณข้าวปีนี้น้อยกว่าปีที่ผ่านมามาก ราคาน่าจะสูงกว่า แต่ราคาปีก่อนกลับสูงกว่าที่ตันละ 8,500 บาท

ขณะเดียวกัน ผู้ส่งออกยังประสบปัญหาการชะลอตัวของคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ และบางครั้งเมื่อส่งสินค้าไปแล้ว ผู้นำเข้าชาระเงินล่าช้า เพราะได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำทั่วโลก ส่งผลเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง มาถึงผู้ประกอบการโรงสี แต่สถานการณ์นี้ยังไม่ถึงขั้นต้องชะลอการรับซื้อผลผลิตจากชวานา ขณะนี้ยังซื้อตามปกติแต่ต้องจับตามองต่อไปว่าการชะลอการรับซื้อจะเกิดขึ้นหรือไม่

“ชัดเจนว่า ปีนี้ผลผลิตข้าวไทยและทั่วโลกน้อยลง เพราะได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ภัยธรรมชาติ ทำให้ราคาน่าจะสูงขึ้นกว่าปีก่อน เพราะทั่วโลกรู้ว่าผลผลิตข้าวน้อย ต้องแย่งกันซื้อ แต่ขณะนี้ราคาก็ยังไม่กระเตื้องขึ้นอย่างที่ควรจะเป็น ขณะเดียวกัน ผลผลิตที่ออกมากลับคุณภาพไม่ดี โรงสีก็ต้องรับซื้อตามเกณฑ์คุณภาพ”

สำหรับสิ่งที่ต้องการให้กระทรวงพาณิชย์ช่วยเหลือคือ การหาตลาดเพื่อการระบายข้าวใหม่ๆ และขอความร่วมมือผู้นำเข้าเพิ่มการนำเข้า รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโรงสีเป็นผู้ส่งออกข้าว จะทำให้การค้าข้าวครบวงจรมากขึ้น เพราะที่ผ่านมา สมาคมความร่วมมือซื้อข้าวจากชวานามาโดยตลอด และให้ราคาตามคุณภาพ แต่ยอมรับว่ามีความหนักใจ เพราะผู้นำเข้าลดการนำเข้าจากไทย และประเทศมีปัญหาชาระเงินให้กับผู้ส่งออก ซึ่งในอนาคตอาจมีผลต่อสถานการณ์ข้าวไทยโดยรวม

ด้านนายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า การส่งออกข้าวในช่วง 2 เดือนแรกของไทยชะลอตัว โดยในเดือนม.ค.ส่งออกไปได้ 1.2 ล้านตัน เพราะมีการเร่งส่งมอบข้าวที่ซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (จีทูจี) ต่อเนื่อง แต่ในเดือนก.พ. ปริมาณส่งออกลดลงเหลือ 700,000 ตัน เพราะการส่งมอบข้าวจีทูจีเริ่มหมด

ขณะที่ประเทศที่เคยนำเข้าข้าวไทยมากๆ อย่างฟิลิปปินส์ ยังไม่เริ่มนำเข้า ทั้งๆ ที่ผลผลิตข้าวไม่พอกับการบริโภค คาดว่า สถานการณ์การค้าข้าวโลกจะชบเซาต่อจนถึงไตรมาส 2 แต่จะเริ่มดีขึ้นในช่วงครึ่งปีหลัง คาดว่าจะส่งออกได้เดือนละ 800,000-900,000 ตัน เพราะสต็อกข้าวในแต่ละประเทศเริ่มลดลง

ขณะที่อินเดีย ผู้ส่งออกรายใหญ่ ผลผลิตลดลงจากภัยแล้ง จนอาจหยุดส่งออก คาดว่า ปีนี้อินเดีย น่าจะส่งออกได้ 8-8.5 ล้านตัน ส่วนจีนได้รับผลกระทบจากภัยแล้งเช่นกัน และอาจจะนำเข้าถึง 5 ล้านตัน จึงเป็นโอกาสที่ไทยจะส่งออกได้ โดยทั้งปีมั่นใจว่า ไทยจะส่งออกได้ราว 9 ล้านตัน แต่กระทรวงพาณิชย์ตั้งเป้าหมายที่ 9.5 ล้านตัน

“นอกจากคำสั่งซื้อชะลอตัว เพราะผู้ซื้อรอดูสถานการณ์ ขณะนี้ผู้ส่งออกยังประสบปัญหาผู้นำเข้าชำระเงินล่าช้า และเบี้ยวชำระเงิน อาจเป็นเพราะเศรษฐกิจตกต่ำ โดยเฉพาะประเทศในแอฟริกา สำหรับราคาข้าวในประเทศขณะนี้ ข้าวขาวความชื้น 5% ต้นละ 12,000 บาท ส่วนราคาส่งออก ณ ท่าเรือ (เอฟโอบี) ต้นละ 370 เหรียญสหรัฐ ไกล่เคียงอินเดียและเวียดนามที่เฉลี่ยต้นละ 360 เหรียญฯ ส่วนปากีสถานต่ำมากที่ต้นละ 335 เหรียญฯ” (ผู้จัดการ 14032559)

ก.พาณิชย์ ดึงโรงสีซื้อข้าวเปลือกช่วยชาวนา หลังมีแผนการผลิตข้าวครบวงจรจำนวนผลผลิตชัดเจนแล้ว(04 มี.ค.59)

น.ส.ชุตติมา บุญยประภัศร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า ได้หารือร่วมกับสมาคมโรงสีข้าวไทย เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการประชารัฐที่จะช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยเบื้องต้นได้เสนอให้โรงสีทำแผนมาเสนอที่จะเข้าไปรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรล่วงหน้าได้อย่างไร เพราะขณะนี้ภาครัฐมีแผนในการผลิตข้าวครบวงจรแล้ว ทำให้ทราบว่าผลผลิตข้าวฤดูกาล 2559/690 จะมีปริมาณเท่าไร โดยทางสมาคมฯ ได้ตอบรับแล้ว แต่ขอกลับไปทำแผนก่อนว่าโรงสีจะสามารถเข้าไปช่วยรับซื้อข้าวจากเกษตรกรได้ตรงพื้นที่ใดบ้าง และนำมาเสนอกระทรวงพาณิชย์ในวันที่ 17 มี.ค. 2559

ทั้งนี้ ปัญหาในปัจจุบันอยู่ที่โรงสีมีอยู่เป็นจำนวนมาก มีกำลังการผลิตเกินกว่าผลผลิตข้าวถึง 3 เท่า แต่กลับไม่กระจายตัว จะเห็นว่าโรงสีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนน้อยกว่าโรงสีในภาคกลาง เพราะพื้นที่ปลูกข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือปลูกข้าวได้ปีละครั้ง เมื่อผลผลิตข้าวออกมาพร้อมกัน โรงสีในพื้นที่ก็ไม่เพียงพอที่จะเข้าไปซื้อข้าวจากชาวนา ซึ่งการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมามีต้องให้โรงสีพื้นที่อื่นเข้ามารับซื้อ

อย่างไรก็ตาม ในการรับซื้ออาจจะใช้รูปแบบการทำสัญญามาตรฐานระหว่างโรงสีกับเกษตรกร รวมทั้งจะเข้าไปตรวจสอบเครื่องชั่ง เพื่อป้องกันไม่ให้มีการโกงน้ำหนักข้าวกับเกษตรกรที่นำข้าวเปลือกไปขาย แต่หากรูปแบบการให้โรงสีเข้าไปรับซื้อข้าวจากเกษตรกรยังไม่เพียงพอ ก็อาจจะมีการเชื่อมโยงด้วยการจัดตลาดกลางซื้อขายข้าวเข้าไปช่วยเหลือเพิ่มเติม

น.ส.ชุตติมากล่าวว่า ในการหารือกับสมาคมโรงสีข้าวไทย ผู้ประกอบการยังได้ขอให้ภาครัฐช่วยเหลือในการผลักดันให้โรงสีสามารถเป็นผู้ส่งออกข้าวได้ด้วย ซึ่งได้ยืนยันไปแล้วว่ากระทรวงฯ ไม่ได้จำกัดหลักเกณฑ์ขอผลักดันให้โรงสีทำธุรกิจเป็นผู้ส่งออกข้าว เพียงแต่ต้องขอใบอนุญาตประกอบการค้าข้าวเพื่อส่งออกก่อน ไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เพียงแต่หากโรงสีที่เป็นผู้ส่งออกข้าวแล้วเข้าไปเป็นสมาชิกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ก็จะได้รับทราบข้อมูลของการส่งออกข้าวหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ครอบคลุมกว่า แต่กระทรวงฯ ยืนยันว่าให้ความเท่าเทียมทั้งโรงสีและผู้ส่งออกข้าวที่จะร่วมกิจกรรมในการไปเปิดตลาดข้าวกับภาครัฐมาตรฐานเดียวกัน (ผู้จัดการ 03032559)

แปรรูปข้าวสู่ผลิตภัณฑ์ เสริมแกร่ง 'โรงสี' สู้ตลาด(07 มี.ค.59)

สภาวะตลาดที่เปลี่ยนไปตามเศรษฐกิจประเทศ ทำให้กิจการโรงสีข้าวของ สุทิน กองทอง ที่ต่อสู้ชีวิตจากพนักงานก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการ จำต้องปรับกลยุทธ์โรงสีตาม ทั้งเสริมแกร่งด้วยแปรรูปข้าวเป็นผลิตภัณฑ์ และขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ มุ่งขยายตลาดที่มั่นคงในอนาคต

สุทิน กองทอง กรรมการผู้จัดการโรงสีข้าวเวทริก เล่าว่า อดีตเป็นพนักงานโรงสีข้าว ก่อนผันตัวมาเป็นเจ้าของธุรกิจในปี 2526 ด้วยการสีข้าวเหนียวส่งขายจังหวัดใกล้เคียง กระทั่งปี 2549 จึงมาทำโรงสีข้าวออร์แกนิกที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP, HACCP แต่ด้วยตลาดขยายตัวน้อยมาก จึงเปลี่ยนมาส่งเสริมการปลูกข้าวญี่ปุ่น และสีข้าวญี่ปุ่นแทน ทั้งต่อยอดธุรกิจด้วยนำรำข้าวหอมนิลและข้าวญี่ปุ่นมาสกัดเย็น แปรรูป

เป็นผลิตภัณฑ์อาหารเสริมความงาม แบรินด์ “ถาดทอง” ส่งขายทั้งในและต่างประเทศ มียอดขายเติบโต 5-10% ต่อปี

ด้วยวิสัยทัศน์ที่ไม่หยุดนิ่งของสุทิน จึงได้รับความช่วยเหลือจากกระทรวงอุตสาหกรรม ส่งทีมที่ปรึกษาให้คำแนะนำเพื่อลดต้นทุนการผลิตมุ่งแข่งขันได้ในตลาดค้าข้าวและผลิตภัณฑ์แปรรูป โดยเฉพาะรองรับการเปิดเสรีอาเซียน ล่าสุด กระทรวงอุตสาหกรรม นำโดย นายประสงค์ นรจิตร์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมคณะสื่อมวลชน ลงพื้นที่เยี่ยมชมกิจการโรงสีข้าวเกริก ซึ่งตั้งอยู่ 136 หมู่ 12 ต.ป่าอ้อดอนชัย อ.เมือง จ.เชียงราย

สุทิน บอกว่า โรงสีจะรับซื้อข้าวจากเกษตรกรที่ทำคอนแทกฟาร์มมิ่ง กับโรงสี โดยทางโรงสีได้จัดหาเมล็ดพันธุ์ข้าวญี่ปุ่น ปุย-ยาปราบศัตรูพืช นักวิชาการ ประกันราคา รับซื้อผลผลิต ซึ่งมี 500-700 ครอบครั้วพื้นที่ 4,000 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 800-1,200 กิโลกรัม ราคาจำหน่าย 40-42 บาทต่อกิโลกรัม มียอดขาย 6-10 ล้านบาทต่อปี มีตลาดส่งออกอยู่ที่ออสเตรเลีย และอยู่ระหว่างการพัฒนาตลาดอื่นๆ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์แปรรูปจากร้าข้าว

ความแข็งแกร่งของโรงสีข้าวเกริกเพิ่มขึ้นไปอีก เมื่อเข้าร่วมโครงการพัฒนาขีดความสามารถแข่งขันของอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในภูมิภาค (One Province One Agro-Industrial Product) OPOAI จำนวน 1 แผนงาน คือ แผนงานที่ 4 การลดต้นทุนพลังงาน มีเป้าหมายต้องการผลิตสินค้าที่ดีมีคุณภาพให้แก่ลูกค้า เนื่องจากแรงงานเป็นปัญหาใหญ่ เพราะคนที่ทำนาในปัจจุบันอายุ 40 ปีขึ้นไป จึงต้องหาวิธีการลดต้นทุน และจากการที่ปรึกษาได้เข้าสำรวจสภาพปัจจุบันพบว่า มีการใช้พลังงานมาก และยังไม่มีการลดต้นทุน

ทีมที่ปรึกษาจึงเสนอ 3 มาตรการประหยัดพลังงาน คือ 1.จัดเวลาใช้งานเครื่องจักรเพื่อลดค่าใช้จ่ายไฟฟ้า 2.ปรับปริมาณอากาศที่ใช้เผาไหม้เชื้อเพลิงให้เหมาะสมของเตาเผาที่ใช้อบแห้งข้าว และ 3.เปลี่ยนขนาดเครื่องจักรต้นกำลังให้เหมาะสมกับงาน

“ผลการดำเนินมาตรการ ช่วยลดค่าไฟฟ้าของโรงสีได้ถึง 1,115,156.00 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.96 ของค่าใช้จ่ายด้านพลังงานทั้งหมด” เจ้าของโรงสีแจง

ด้าน นายประสงค์ นรจิตร์ กล่าวว่า โครงการ OPOAI เริ่มปี 2550 มุ่งพัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันให้แก่สถานประกอบการ เพื่อลดต้นทุน, เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้รับมาตรฐาน, กำหนดให้มีกลยุทธ์ขับเคลื่อนการตลาด และสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ อันเป็นการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา เพื่อให้สถานประกอบการแข่งขันได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน (คมชัดลึก 02032559)

ปลายข้าวขาดแคลนดันราคาพุ่ง ผลพวง 3 ปีจัญ/กระทบปลาปนสต็อกบานหันส่งออก(01 มี.ค. 59)

ราคาปลายข้าวพุ่ง เด็งรับอานิสงส์จาก 3 ปีจัญ โรงงานอาหารสัตว์แย่งซื้อ-พาณิชย์สั่งขึ้นบัญชีข้าวสาาลีเป็นสินค้าควบคุม-ค่ายใหญ่ซื้อไม่รับซื้อปลาปนที่ไม่มีใบรับรอง IFFO ส่งผลความต้องการใช้ปลายข้าวเพิ่มกระทบโรงงานปลาปนสต็อกกลับ ปรับกลยุทธ์หันส่งออกเป่าปีนี้ 1.4 แสนตัน ด้านนายกฯ อาหารสัตว์ ผวาร์บซื้อข้าวโพดจากแหล่งไม่เอกสารสิทธิ์ ไทยอาจถูกกีดกันข้าวรอยประมง

ปริมาณและมูลค่าการนำเข้า วัตถุประสงค์อาหารสัตว์ของไทยรอบ 5 ปี

นายมานัส กิจประเสริฐ นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า ขณะนี้สถานการณ์ปลายข้าวได้ขาดแคลนหนัก เนื่องจากโรงงานอาหารสัตว์ใน 2 จังหวัด ได้แก่ สมุทรสาครและ

สมุทรสงคราม ซึ่งเป็นที่ตั้งโรงงานอาหารสัตว์แหล่งใหญ่ได้แย่งซื้อ ขณะที่ราคาปลายข้าวได้ปรับตัวสูงขึ้นจากกรณีที่กระทรวงพาณิชย์ได้ประกาศขึ้นบัญชีข้าวสาลีเป็นสินค้าควบคุมจากการมีปริมาณการนำเข้าสูงขึ้นมากในปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ผู้นำเข้าระมัดระวังมากขึ้น ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบราคาปลายข้าวกับราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นข้าวโพด กากถั่วเหลืองนำเข้า ปลาป่น และราคาปลายข้าวค่อนข้างถูกที่สุดแล้ว

สอดคล้องกับนายสงวนศักดิ์ อัครวรินทร์ชัย นายกสมาคมผู้ผลิตปลาป่นไทย ที่กล่าวว่า เป็นครั้งแรกที่ไทยมีสต็อกปลาป่นเกือบ 60% ของความต้องการใช้ สาเหตุมาจากเครื่องเจริญโภชนภัณฑ์ (ซี.พี.) ผู้ใช้รายใหญ่ประกาศไม่รับซื้อปลาป่นในไทยที่ไม่ได้รับการรับรองจากองค์กรปลาป่นและน้ำมันปลาสากล (IFFO) เพื่อแสดงให้เห็นถึงการจัดหาแหล่งผลิตปลาป่นตามมาตรฐานสากล ดังนั้นจึงมีผลให้ผู้รับซื้อปลาป่นที่มีโกดังและกำลังเงินที่จำกัดเกิดปัญหาสภาพคล่อง ต้องซื้อไปหยุดไป ขณะโรงงานปลาป่นต้องหันพึ่งการส่งออกแต่ก็ได้รับผลกระทบจากเงินซึ่งเป็นตลาดใหญ่สุดมีกำลังซื้อลดลง จึงได้หันไปพึ่งตลาดทดแทนอย่างญี่ปุ่นและไต้หวัน มากขึ้น

“ส่วนเรื่อง พ.ร.ก.การประมง ที่ทางรัฐบาลประกาศและมีผลบังคับใช้แล้วนั้น มีผลให้ปลาป่นทุกกิโลกรัมจะต้องมีหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำ (MPCD) เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับไปถึงเรือหรือที่มาของวัตถุดิบได้ เพราะฉะนั้นการเรียกเอกสารกำกับจากเรือ แพปลา ผู้ขายหรือผู้ส่งปลาให้โรงปลาป่น จึงเป็นเรื่องที่จะต้องทำทันที เพราะเชื่อว่าเมื่อต้นทางเรือทุกลำออกไปจับปลาถูกกฎหมายหมด ปลาที่ได้ก็จะถูกกฎหมายด้วยเช่นกัน ซึ่งสมาชิกทุกโรงยินดีที่จะปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด และคาดว่าปีนี้จะส่งออกปลาป่นได้ประมาณ 1.4 แสนตัน จากปี 2558 ส่งออกได้ ประมาณ 1.5 แสนตัน”

ด้านนายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย กล่าวถึงสถานการณ์วัตถุดิบอาหารสัตว์ในปี 2559 ว่า น่าจะมีความต้องการใกล้เคียงกับทุกปีที่ผ่านมาโดยมีอัตราการเติบโตของการใช้ 10-15% โดยที่ปีนี้สถานการณ์ข้าวโพดอาหารสัตว์ไม่น่าเป็นห่วง ราคาที่รับซื้อจากเกษตรกรไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 8 บาท หรือบางช่วงสูงกว่าตลาดโลกด้วยซ้ำไป เพราะปริมาณผลผลิตในประเทศมีน้อยกว่าผลกระทบบ้างแล้ว แต่ที่น่าเป็นห่วงก็คือ เกษตรกรจำนวนมากที่ไปปลูกในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หากผู้ประกอบการไปรับซื้อจากเกษตรกรในสวนนี้เกรงอนาคตจะถูกคู่ค้ากีดกันคล้ายกับสินค้าประมง เรื่องนี้มีความกังวลมาก ดังนั้นรัฐบาลจะต้องช่วยใน 2 เรื่อง ได้แก่ 1. จัดหาที่ดินให้เกษตรกรทำกินใหม่ โดยมีเอกสารสิทธิ์ที่ถูกต้อง หรือ 2. ต้องปรับเปลี่ยนอาชีพให้เกษตรกรไปทำอย่างอื่นทดแทน

“ส่วนการนำเข้าข้าวโพดจากประเทศเพื่อนบ้านก็ยาก อย่างที่ทราบผลผลิตออกมาใกล้เคียงกัน รัฐบาลไทยก็จำเป็นที่จะต้องปกป้องเกษตรกร เพราะกลัวว่าข้าวโพดข้างนอกจะมาทำให้ราคาในประเทศตกต่ำ จึงมีระเบียบขั้นตอนการนำเข้าที่ยุงยากมาก ขณะที่บางช่วงราคาข้าวโพดในประเทศก็สูงเกินไป ไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ ที่ผ่านมาผู้ประกอบการได้พยายามแก้ปัญหาโดยนำเข้าข้าวสาลีเพื่อลดต้นทุน แต่ท้ายสุดก็ถูกขึ้นบัญชีเป็นสินค้าควบคุมอีกหนึ่งรายการ เป็นสถานการณ์ที่เราต้องเจอรวมหลายอย่างในปีนี้”

นายพรศิลป์ กล่าวอีกว่า ปริมาณการผลิตอาหารสัตว์ทั่วโลกในแต่ละปีมีประมาณ 1 พันล้านตัน สร้างอัตราการหมุนเวียนซื้อขายในแต่ละปีประมาณ 3.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่ประเทศไทยมีปริมาณการใช้อาหารสัตว์เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยปีละ 15-16 ล้านตัน

อนึ่ง ราคาขายส่งปลายข้าวหอมมะลิ ณ ตลาดกรุงเทพฯ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559 เฉลี่ยที่ 1.17-1.18 พันบาท และปลายข้าวแคว้นเลิศเฉลี่ยที่ 1.05-1.06 พันบาทต่อ 100 กิโลกรัม เทียบกับราคาเฉลี่ย ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2558 อยู่ที่ 1.02 พันบาท และ 950 บาทต่อ 100 กิโลกรัมตามลำดับ(ฐานเศรษฐกิจ 26022559)

โรงสีผู้ส่งออกอึ้ง ก.พาณิชย์" คัดสูตรระบายข้าวสุดซับซ้อน(17 มี.ค.59)

แหล่งข่าวจากวงการส่งออกข้าวกล่าวว่า เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมานางดวงพร รอดพยาธิ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้เชิญตัวแทนผู้ส่งออก และผู้ประกอบการโรงสี ร่วมหารือเพื่อปรับแผนการระบายข้าวสารในสต็อกรัฐบาล เนื่องจากปัญหาการส่งออกข้าวชะลอตัว ประกอบกับการเจรจาขายข้าวแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) ที่ยังไม่สามารถเจรจาได้ทั้งในส่วนของจีน สัญญาที่ 2 ปริมาณ 2 ล้านตันของรัฐบาลประยุทธ์ ซึ่งอาจจะทำให้การส่งออกข้าวในเดือนกุมภาพันธ์ปรับลดลงเหลือเพียง 7-8 ล้านตัน ประกอบกับการถูกตั้งข้อสังเกตถึงการระบายข้าวของรัฐบาลนี้ที่มีความล่าช้า ทั้งที่เกิดปัญหาภัยแล้งผลผลิตหายไปกว่า 50% จนขาดชีพหลายแต่ไม่มีการระบายข้าวออกมา

ในที่ประชุมกรมได้เสนอแนวทางการระบายข้าวรูปแบบใหม่กล่าวคือ เปิดให้มีการประมูลทั่วไปในคลังที่มีส่วนผสมระหว่างข้าวเกรดผ่าน (P) และข้าวเสื่อมคุณภาพเกรด C แต่ให้เสนอราคาแยกชนิดข้าว แต่หากคำนวณมูลค่ารวมทั้งคลังแล้วสูงกว่าก็จะชนะไป ยกตัวอย่างเช่น คลัง ก.มีข้าว 10 ตัน เป็นเกรด P สัดส่วน 20% ข้าวเกรด C สัดส่วน 80% หากมีผู้ส่งออกรายที่ 1 เสนอราคาซื้อข้าวเกรด P ตันละ 8,000 บาท และราคาซื้อข้าวเกรด C ตันละ 3,000 บาท รวมแล้วเสนอราคามูลค่า 110,000 บาท และผู้ส่งออกรายได้ที่ 2 เสนอราคาซื้อข้าวเกรด P ตันละ 9,100 บาท และราคาซื้อข้าวเกรด C ตันละ 2,000 บาท รวมแล้วเสนอราคามูลค่า 111,000 ตัน รายที่ 2 ที่เสนอราคาสูงกว่าจะชนะประมูลไป จากนั้นผู้ชนะการประมูลจะต้องเสนอแผนการขนย้ายข้าวเกรด C เพื่อไปใช้ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อสร้างความมั่นใจกับสังคมว่าข้าวดังกล่าวจะไม่หมุนกลับมาขายในระบบอีก

"ที่ประชุมยังไม่ได้สรุปเห็นชอบในแนวทางดังกล่าว เพราะแนวทางของกรมซึ่งเป็นแนวทางค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อน เช่น ต้องเสนอราคาของข้าว 2 เกรด และต้องบอกว่าจะไปทำอะไรที่ไหน ซึ่งทางฝ่ายผู้ส่งออกเสนอให้รัฐบาลผลักดันการส่งออกแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) ในกลุ่มประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ในแอฟริกาบางประเทศ และกระจายมาให้กับผู้ส่งออกปรับปรุงงอมอบ"

ขณะที่กลุ่มโรงสีเสนอให้รัฐบาลเร่งระบายปลายข้าวในสต็อก 2 ล้านตันในช่วงนี้ โดยทยอยระบายลดละ 5 แสนตัน 4 ครั้ง เพื่อทดแทนการนำเข้าข้าวสารจากต่างประเทศเข้ามามากที่สุดเป็นประวัติการณ์ ปี 2558 นำเข้า 4.5 ล้านตัน เพิ่มจากปี 2557 ที่นำเข้าเพียง 1.5 ล้านตัน และในเดือนมกราคม 2559 ยังมีการนำเข้า 490,000 ล้านตัน ซึ่งระดับราคานำเข้าก็โลกรัมละ 8 บาท เทียบกับราคาปลายข้าว 7-8 บาท ซึ่งหากไม่ระบายสต็อกปลายข้าวจะถือเป็นการเสียโอกาสอย่างมาก ส่วนการระบายข้าวเกรด P ผสมเกรดอื่น ๆ นั้น ควรเปิดให้มีการประมูลทั่วไปให้ผู้ประกอบการคัดเลือกข้าวเองโดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการขนย้ายข้าว

แหล่งข่าวจากวงการโรงสี เปิดเผยว่า หลังสถานการณ์ปัญหาการผิมนัดชำระหนี้ค่าข้าวของบริษัท ลัคกี้ซีเรียลส์ จำกัด จนทำให้ต้องตั้งโต๊ะเจรจากับโรงสีเจ้าหนี้ เริ่มส่อเค้ายานปลาย โดยมีโรงสีให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ขณะนี้ปรากฏชื่อบริษัท รอยัล ริชชีไรซ์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวใน จ.พิจิตร ซึ่งอยู่ระหว่างเจรจาเรื่องผ่อนผันการชำระหนี้กับกลุ่มโรงสี และยังมีผู้ส่งออกข้าวขนาดเล็กและขนาดกลางเริ่มประสบปัญหาคล้ายกัน โดยคาดว่ามูลค่าความเสียหาย 1,000 ล้านบาทแล้ว ทำให้หวังเกรงว่าโรงสีจะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเสี่ยงในการออกสินเชื่อของสถาบันการเงิน และเริ่มขาดสภาพคล่อง

ผู้สื่อข่าว "ประชาชาติธุรกิจ" ได้โทรศัพท์ติดต่อสอบถามไปยังนายวรพล ดาราพงศ์สถาพร กรรมการผู้จัดการ ซึ่งไม่ได้รับสาย และได้รับการปฏิเสธการไม่ให้สัมภาษณ์

แหล่งข่าวจากกลุ่มผู้ส่งออกข้าวยอมรับว่า ขณะนี้การส่งออกข้าวในส่วนของตลาดแอฟริกาเริ่มมีปัญหา มีหลายรายประสบปัญหาถูกค้ำผิมนัดชำระหนี้ เพราะลูกค้าตลาดแอฟริกาไม่สามารถหาเงินดอลลาร์มาชำระ

ค่าข้าวได้ จึงต้องยอมเจรจาต่อรองลดราคาขายหลังจากที่เซ็นสัญญาไปแล้ว และต้องเลือกเพื่อนลูกค้าที่มีความน่าเชื่อถือจริง ๆ เพื่อเปิด L/C สัญญาซื้อขาย

"ขณะนี้ไม่สามารถประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นในแต่ละรายได้ แต่หากผู้ส่งออกรายใดสายป่านไม่ยาวพอ อาจต้องรับแรงกดดันอย่างหนักในช่วงครึ่งปีนับจากนี้ ถ้ากระตุกไม่แข็งพออาจไม่รอด ซึ่งผลกระทบจากตลาดแอฟริกาอาจทำให้การระบายข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลสะดวกได้"(ประชาชาติธุรกิจ 16032559)

๑.๖ ความเคลื่อนไหวของผู้ส่งออกข้าวไทย

ข้าวไทยยังขายดีสวนเศรษฐกิจโลก ก.พาณิชย์ เรโรดโชว์ปีส่งออกยอด 2 เดือนครึ่งขยายตัว 28%(22 มี.ค.59)

นางดวงพร รอดพยาธิ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเปิดเผยว่า การส่งออกข้าวไทยตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค.-17 มี.ค.2559 มีปริมาณ 2.38 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 28% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2558 ที่ส่งออกได้ปริมาณ 1.85 ล้านตัน โดยมีมูลค่า 37,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 24% เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีมูลค่า 29,900 ล้านบาท โดยแยกเป็นเดือน ม.ค. ส่งออกได้ 1.02 ล้านตัน เดือน ก.พ. 905,000 ตัน และครึ่งเดือน มี.ค.ส่งออกได้ 425,000 ตัน ซึ่งประเมินว่าทั้งปี 2559 ไทยจะส่งออกข้าวได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ 9.5 ล้านตัน

“แม้เศรษฐกิจโลกจะชะลอตัว แต่กำลังซื้อข้าวไม่ได้ลดลง เพราะคนยังต้องกินข้าว ยังมีการซื้อข้าวไทยเป็นปกติ และราคาข้าวของไทยในขณะนี้ไม่ได้สูงจนเกินไป ถือเป็นโอกาสทองของผู้ซื้อด้วยซ้ำที่จะซื้อข้าวได้ในราคานี้ เพราะประเมินว่าแนวโน้มต่อไปราคาข้าวจะปรับตัวสูงขึ้น จากการที่ผลผลิตลดลงจากภัยแล้ง”

ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถส่งออกข้าวได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กรมฯ ได้ทำแผนการตลาดข้าว โดยจะเดินทางไปโปรโมตข้าวไทยในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ซื้อ โดยเริ่มจากวันที่ 5-7 เม.ย.2559 คณะผู้แทนการค้าภาครัฐและเอกชน นำโดยนางอภิรดี ตันตราภรณ์ รมว.พาณิชย์ จะเดินทางไปหารือกับ รมว.กระทรวงการค้า และพัฒนาเศรษฐกิจของฮ่องกง และพบกับสมาคมผู้นำเข้าข้าวฮ่องกงเพื่อขยายตลาดสินค้าข้าว ทั้งข้าวหอมมะลิและข้าวสี เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่ เป็นต้น

ขณะที่ตลาดแอฟริกาจะจัดคณะผู้แทนภาครัฐและเอกชนไทยพบปะผู้นำเข้าข้าวภาครัฐและเอกชนในแอฟริกาใต้ และแอฟริกาตะวันออก เช่น แอฟริกาใต้ ในจีเรีย เบนิน เป็นต้น ช่วงเดือน พ.ค. และในเดือน มิ.ย.-ก.ค. มีแผนจะจัดคณะผู้แทนการค้าภาครัฐและเอกชนไปส่งเสริมประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ข้าวไทยที่สิงคโปร์ และสหรัฐฯ ส่วนอิหร่านกำลังทำเรื่องประสานงานติดต่อกับกระทรวงสาธารณสุขของอิหร่านเดินทางมาตรวจคุณภาพข้าวในไทย เพื่อให้เกิดการนำเข้าข้าวในอนาคต สำหรับตลาดจีนล่าสุดไทยได้ตกลงกับจีนในการส่งมอบข้าวล็อตสุดท้ายปริมาณ 130,000 ตัน ซึ่งเป็นสัญญาซื้อขายข้าว 1 ล้านตันของรัฐบาลชุดที่แล้ว โดยราคาที่ตกลงกันนั้น ยืนยันว่าเป็นราคาที่ดี สูงพอสมควร เพราะถ้าราคาต่ำเกินไปก็จะไม่ขาย ทำให้การเจรจาที่ยืดเยื้อมาเกือบ 2 เดือนยุติลง โดยหลังจากนี้จะมีการเจรจารายละเอียดในการส่งมอบข้าวในส่วนของสัญญาใหม่ที่ทำไว้กับรัฐบาลชุดปัจจุบัน 1 ล้านตันแรกต่อไป(ไทยรัฐ 22032559)

เตรียมเจรจาขายข้าวจีทูจีกับจีนอีก 1 ล้านตัน(22 มี.ค.59)

นางดวงพร รอดพยาธิ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กล่าวว่า จะมีการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตรไทย-จีน ครั้งที่ 4 ที่กรุงปักกิ่ง ช่วงต้นเดือนเมษายน 2559 เพื่อเจรจาซื้อขายข้าว 1 ล้านตันที่สอง ภายใต้เอ็มโอยูว่าด้วยความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตรไทย-จีน หลังจากข้าว 1 ล้านตันแรก ภายใต้เอ็มโอยูดังกล่าว ล็อตสุดท้ายปริมาณ 130,000 ตัน จะสิ้นสุดการส่งมอบเดือนพฤษภาคมนี้ ซึ่งที่ผ่านมาไทยเจรจาซื้อ-ขายข้าวจีทูจี กับ 3 ประเทศเท่านั้น ได้แก่ จีน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ โดยทำสัญญากับบริษัทวิสาหกิจที่เป็นตัวแทนรัฐบาลของประเทศนั้นโดยตรง กระบวนการทุกอย่างจึงเป็นไปอย่างโปร่งใสชัดเจน

อย่างไรก็ตาม ปี 2559 กระทรวงพาณิชย์มีแผนจะเจรจาซื้อ-ขายข้าว รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการขยายตลาดข้าวอีกหลายประเทศ เช่น ฮ่องกง อิรัก อิหร่าน ฟิลิปปินส์ แอฟริกา สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกา เพื่อผลักดันการส่งออกให้เป็นไปตามเป้าหมาย 9.5 ล้านตัน ช่วงนี้แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจโลกจะไม่ดีก็ตาม แต่ที่

ผ่านมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 17 มีนาคม 2559 ส่งออกข้าวกลับเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณส่งออกมากถึง 2.3 ล้านตัน มูลค่ากว่า 37,329 ล้านบาท ถือว่าค่อนข้างดีและผ่านพ้นจุดต่ำสุดของราคาข้าวไปแล้ว เพราะเข้าสู่ช่วงฤดูแล้งแล้ว ราคาข้าวในตลาดโลกน่าจะเคลื่อนไหวเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 400 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ส่วนปริมาณข้าวสต็อกรัฐบาลขณะนี้เหลืออยู่ 12 ล้านตัน มีข้าวหลายชนิดและหลายเกรดคละกัน ซึ่งคณะอนุกรรมการระบายข้าวพิจารณาหาวิธีการระบายที่เหมาะสม โดยยังคงเน้นที่การเปิดประมูล ขณะเดียวกันจะมีส่วนที่จะบริจาคด้วย โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ แจ้งความจำนงเข้ามาภายในเดือน เมษายนนี้ เช่น โรงพยาบาล สถานสงเคราะห์ และกระทรวงยุติธรรม เป็นต้น โดยหน่วยงานที่ได้รับบริจาค จะต้องเป็นผู้ขนย้ายและปรับปรุงคุณภาพเองเท่านั้น(กรุงเทพฯธุรกิจ 21032559)

เกาหลีเหนือแสบซัดคาบค่าข้าว-ไทยทำใจนี้สูญ(07 มี.ค.59)

น.ส.จรรยา สุทธิไชยา รองเลขาธิการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร(สศก.) เผยว่า ที่ประชุมผู้บริหาร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มี พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีฯ ทหารีวิธีการระบายสต็อกยาง ข้าว และสินค้าเกษตรอื่นๆ เพื่อแลกปุ๋ยและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชปีละเกือบ 1 แสนล้านบาท โดยปี 2557 มีการนำเข้าปุ๋ยเคมีมูลค่า 66,103 ล้านบาท ลดลงประมาณ 9% จากปีก่อนหน้าที่นำเข้า 72,259 ล้านบาท

นำเข้าสารกำจัดศัตรูพืช ปี 2557 มูลค่า 19,357 ล้านบาทลดลง 12% จากปีก่อนหน้าที่นำเข้า 22,044 ล้านบาท ที่ประชุมได้หารือในเรื่องนี้เป็นเวลานานพอควร เพราะขณะนี้ยอมรับว่าไทยมีสต็อกยางและข้าว รวมถึงสินค้าเกษตรอื่นๆ ที่เพื่อนบ้านและคู่ค้าที่ไทยนำเข้าปุ๋ยมาต้องการจำนวนมาก

“ประเทศไทยมีการนำเข้าปุ๋ยและสารเคมีจากหลายประเทศ อาทิ รัสเซีย และเกาหลีเหนือ ซึ่งเป็นวิธีการที่เกษตรกร เคยดำเนินการและไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากไม่มีความถนัด ในเรื่องของการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าในเชิงธุรกิจส่งผลให้ในช่วงที่ผ่านมา ประสบความล้มเหลว

อาทิ สมัยก่อนหน้าได้มีการแลกเปลี่ยนซื้อขายข้าวกับรัสเซีย รัสเซียก็ไม่จ่ายค่าข้าว เพียงจ่ายเงินมาให้ไม่นานมานี้ ส่วนการแลกข้าวกับปุ๋ยกับเกาหลีเหนือ ไทยส่งข้าวให้เกาหลีเหนือไปนานหลายปีแล้ว แต่ทุกวันนี้ เกาหลีเหนือยังไม่ส่งปุ๋ยมาให้ ไทยไม่สามารถทำอะไรได้ บัญชีซื้อขายปิดไม่ลง

การระบายสินค้าเกษตรเพื่อแลกสินค้าที่ไทยนำเข้าทำมาหลายยุคหลายสมัยแต่มีปัญหาทุกครั้ง จึงสรุปร่วมกันว่านำเรื่องนี้หารือกับกระทรวงพาณิชย์ เพราะกระทรวงพาณิชย์เชี่ยวชาญในการซื้อขายแลกเปลี่ยนมากกว่า

สำหรับวิธีการระบายสต็อกยางและสินค้าเกษตรอื่นๆ ที่สศก.เสนอในที่ประชุม มี 3 วิธีคือ 1. แลกเปลี่ยนกับปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช หรือสินค้านำเข้าอื่น กับประเทศที่ไทยขาดดุลการค้าอยู่ 2.ทำข้อตกลงหรือสัญญา กับบริษัทค้าปลีก ทั้งในและต่างประเทศ และ 3.ผลิตสินค้าในนามหน่วยงานของกระทรวงเกษตรฯ วางเป็นสินค้าสะดวกซื้อ ทั้งในและต่างประเทศ(ข่าวสด 04032559)

๑.๗ ความเคลื่อนไหวของชาวนาไทย

นายกฯ ชมเกษตรกรเข้าใจสถานการณ์น้ำร่วมเปลี่ยนพฤติกรรมปลูกพืช(07 มี.ค.59)

พล.ต.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แสดงความชื่นชมพี่น้องเกษตรกรที่มีความเข้าใจสถานการณ์น้ำของประเทศ และให้ความร่วมมือกับนโยบายการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปลูกพืชในหน้าแล้งจากข้าวนาปรัง ไปสู่พืชใช้น้ำน้อย และการเลี้ยงปศุสัตว์แทน รวมทั้งการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลหลายโครงการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากแบบประชารัฐ และชดเชยการสูญเสียรายได้ มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจภาพถ่ายทางอากาศพื้นที่การเพาะปลูกข้าวนาปรัง พบว่า มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังปี 57/58 ทั่วประเทศ ณ เดือนกุมภาพันธ์ ประมาณ 2.8 ล้านไร่ ลดลงจากเดือน มกราคมที่มี 4 ล้านไร่ และหากพิจารณาเฉพาะพื้นที่ภาคกลาง 22 จังหวัด ก็จะพบว่าพื้นที่ปลูกข้าวลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ มี 1.92 ล้านไร่ ลดลงจากเดือนมกราคมที่มี 2.91 ล้านไร่

ทั้งนี้รัฐบาลจะเดินหน้าส่งเสริมมาตรการต่างๆ อย่างต่อเนื่องและครบวงจร โดยล่าสุดคณะกรรมการ BOI ได้อนุมัติส่งเสริมการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ รวมมูลค่ากว่า 17,000 ล้านบาท เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกปลูกพืชอื่นทดแทนข้าว และเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรในตลาดโลก อาทิ กิจกรรมผลิตอาหารสัตว์เลี้ยง มั่นสำปะหลัง รำข้าว ข้าวโพด ปลาป่น จ.ลพบุรี กิจกรรมผลิตเครื่องดื่มจากถั่วเหลือง จ.สระบุรี กิจกรรมผลิตสารให้ความหวาน จ.ปราจีนบุรี กิจกรรมผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลัง จ.กำแพงเพชร และกิจกรรมผลิตเยื่อกระดาษฟอกขาว จ.บุรีรัมย์ เป็นต้น โดยนายกรัฐมนตรี ต้องการให้เกษตรกรทำอาชีพทางการเกษตรที่หลากหลาย เป็น Smart farmer เพราะการทำสิ่งเดิม ๆ เมื่อเกิดปัญหาภัยธรรมชาติขึ้น เกษตรกรก็จะได้รับความเดือดร้อนซ้ำแล้วซ้ำเล่า โดยรัฐบาลยินดีที่จะให้การสนับสนุนทั้งในด้านความรู้ และการส่งเสริมการลงทุนในด้านนี้ เพื่อยกระดับให้สินค้าเกษตรธรรมดากลายเป็นสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่ใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วย พร้อมทั้งจะเร่งรัดโครงการที่จะช่วยขับเคลื่อนในเรื่องนี้ให้สำเร็จโดยเร็ว เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 SMEs เกษตร เป็นต้น(ผู้จัดการ 06032559)

ชาวนาสวนกระแสบ่อกข้าวโดยใช้น้ำทิ้งจากหมู่บ้าน(11 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 10 มี.ค. 59 ผู้สื่อข่าวรายงานว่า พบชาวนาสวนกระแสบ่อกข้าวเลี้ยง ทำนาปรังด้วยน้ำทิ้งจากหมู่บ้านฉัตรไพลินและหมู่บ้านนพวงศ์ มีบ้านจำนวน กว่า 1,600 ครัวเรือน ปลูกข้าวพันธุ์หอมปทุมธานี จำนวน 55 ไร่ ทรายชื่อ นายวิเชษฐ์ ปานย่อย อายุ 42 ปี บ้านเลขที่ 3 หมู่ 8 ต.หน้าไม้ อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี ทำนามากว่า 20 ปี ไม่เคยใช้น้ำในคลองเลย ที่ผ่านมาจากคลองน้ำ ก็ยังสามารถทำนาได้ตลอด

ด้านนายวิเชษฐ์ ปานย่อย กล่าวว่า แม้ปีนี้จะเป็นปีที่เกษตรกรต้องเผชิญภัยแล้งขาดแคลนน้ำทำนา แต่ตนเองก็สามารถใช้น้ำของหมู่บ้านมาทำนาได้ และเพิ่งจะเกี่ยวข้าวไปเมื่อวันที่ 26 เดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา โดยได้ผลผลิตจาก 55 ไร่ ได้ข้าวจำนวน 54 เกเรียน โดยทุกปีได้ใช้น้ำจากหมู่บ้านไม่เคยมีปัญหาว่าข้าวจะตายหรือมีปัญหา และยังได้ผลผลิตดีเท่ากับการใช้น้ำในคลอง ส่วนบริเวณใกล้เคียงยังมีชาวนาใช้น้ำจากหมู่บ้านจำนวน 3 ราย ที่ผ่านมามีปริมาณน้ำก็มีตลอดและพอเพียงแก่การทำนา เนื่องจากประชาชนในหมู่บ้านต่างใช้น้ำตลอดทุกวัน ส่วนในพื้นที่อื่นต้องหยุดทำนา เนื่องจากไม่มีน้ำ และสภาพน้ำในคลองยังคงแห้ง ชาวนาต่างไม่กล้าลงทุน เพราะกลัวว่าจะประสบปัญหาขาดทุน(บ้านเมือง 10032559)

จ.นราธิวาสหนุน“ข้าวหอมกระดังงา”พัฒนาศักยภาพผลิตข้าวประจำถิ่น(18 มี.ค.59)

นายสุรพร พร้อมมูล รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส นำสื่อมวลชนลงพื้นที่ดูงานการผลิตข้าวหอมกระดังงา ตามโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวหอมประจำถิ่น และร่วมเกี่ยวข้าวในงานวันสาธิตการเก็บเกี่ยวข้าวที่แปลงนาบ้านทุ่งฝ้าย หมู่ที่ 4ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ จ.นราธิวาส

ทั้งนี้ เพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ข้าวหอมกระดังงาให้เป็นที่รู้จัก เปิดช่องทางการตลาด รวมถึงยกระดับการแปรรูปผลผลิตเกษตรสู่ธุรกิจ ซึ่งมีนาวาเอกนพดล ฐิตวัฒน์เสกุล ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน กองทัพเรือ นายสมศักดิ์ นามตาปี เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส นายสมศักดิ์ สิทธิวรการ นายอำเภอตากใบ และชาวบ้านบางขุนทองรวมถึงหมู่บ้านใกล้เคียงร่วมกิจกรรมจำนวนมาก

นายสุรพรกล่าวว่า จ.นราธิวาส ใช้พื้นที่สำหรับการทำนาลดลงปล่อยพื้นที่นาให้เป็นที่รกร้าง ทำให้ผลผลิตข้าวไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นทางจังหวัด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ส่งเสริมให้มีการทำนาเพิ่มมากขึ้น เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยเฉพาะการใช้ข้าวพันธุ์หอมกระดังงา ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองของ อ.ตากใบ ที่มีคุณค่าทางอาหารและโภชนาการสูง

นอกจากนี้ ยังสามารถนำมาแปรรูปเป็นข้าวขาว ข้าวกล้อง ข้าวซ้อมมือซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าผลิตแบบครบวงจรและยั่งยืน อีกทั้งจะร่วมบูรณาการกับศูนย์วิจัยพันธุ์ข้าวปัตตานีในการพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ให้ข้าวหอมกระดังงาเป็นข้าว GI (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) ของ จ.นราธิวาส อีกด้วย(แนวหน้า 18032559)

สิ้นหวังแล้งหนักมากทั้งนาข้าวปากน้ำโพ-สวนกล้วยสุโขทัยแห้งตายอื้อ (08 มี.ค.59)

นายมนตรี พร้อมวงษ์ นายองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คลองกระเจง อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย เปิดเผยว่า ภัยแล้งในปีทำให้มีต้นกล้วยล้มตายแล้วประมาณ 1,500 ไร่ นับเป็นครั้งแรกในรอบ 20 ปี ที่สวนกล้วยได้รับความเสียหายหนักที่สุดจนใบตองไม่สามารถออกยอดได้ และล้มตายจำนวนมาก ถือเป็นภัยมหันต์ในปี

ขณะที่น้ำในแม่น้ำยมก็เริ่มแห้งมาตั้งแต่ปลายเดือนมกราคม 2559 ถึงปัจจุบันเหลือน้ำหล่อเลี้ยงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จนทำให้มองเห็นพื้นที่ทราย และคิดว่าภายในสิ้นเดือนมีนาคมนี้ชาวสวนกล้วยตานีทั้ง 9 หมู่บ้านที่ยังชีพด้วยการตัดใบตองขายคงสิ้นหวัง เพราะคงไม่มีน้ำหล่อเลี้ยงพืชสวนได้อีกต่อไป

ทั้งนี้ กล้วยตานีเป็นพืชเศรษฐกิจของ ต.คลองกระเจง เกษตรกรมีรายได้จากการตัดใบตองขายเดือนละกว่า 100 ล้านบาท ขณะที่ปัญหาภัยแล้งปีนี้ส่งผลกระทบต่อสวนกล้วยในสวนรอบ 20 ปี ทุกรายก็ตาม อบต.คลองกระเจงได้เตรียมหาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรที่เดือดร้อนในครั้งนี้แล้ว

ขณะที่ชาวนา หมู่ 2 ต.วังมหากร อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ที่มีแปลงนาทั้งสิ้น 42,000 ไร่ ก็ต้องปล่อยให้ต้นข้าวที่ปลูกไว้เหี่ยวเฉา แห้งตายเป็นจำนวนรวมกว่าพันไร่ หลังน้ำในคลองสาธารณะที่เชื่อมต่อกับบึงบอระเพ็ด และบ่อน้ำที่กักเก็บไว้ในพื้นที่แห้งขอดจนไม่สามารถสูบน้ำขึ้นมาทำการเกษตรได้

นายประทวน ป้อมยุคล ชาวนาในพื้นที่ บอกว่า แต่เดิมชาวนาทุกคนใช้น้ำจากคลองสาธารณะที่เชื่อมต่อกับบึงบอระเพ็ด คาดว่าจะมีน้ำเพียงพอในการทำนา จึงได้เสี่ยงลงมือปลูกข้าวเมื่อช่วงเดือนธันวาคม 58 ที่ผ่านมาเป็นจำนวนมาก แต่ต้องมาประสบกับปัญหาภัยแล้งอย่างหนัก ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการทำนามานานกว่า 2 เดือนแล้ว ทำให้ต้นข้าวขาดน้ำ แห้งตาย สร้างความเสียหายและขาดทุนให้อย่างมาก “คงต้องทิ้งนาข้าวทั้งหมดให้แห้งตาย รอปลูกใหม่อีกครั้งในช่วงที่เข้าหน้าฝน หรือช่วงที่มีน้ำมากเท่านั้น” (ผู้จัดการ 07032559)

ชาวนาเร่งสูบน้ำกันคลองเก็บ หันปลูกแตงกวาสู้แล้ง แทนทำนา(09 มี.ค.59)

ชาวนาริมคลองชลประทาน นครสวรรค์ พลิกวิกฤติเป็นโอกาส หันมาปลูกแตงกวาแทนทำนา หลังในพื้นที่ประสบภัยแล้งทวีความรุนแรงหนัก เผย รีบเก็บน้ำกันคลองตุนใส่สระ เพื่อปลูกพืชอายุสั้น

เมื่อช่วงเช้าวันที่ 9 มี.ค. 59 ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ชาวนา หมู่ 2 ต.เขาดิน อ.เก้าเลี้ยว จ.นครสวรรค์ ต้องสูบน้ำจากกันคลองชลประทานที่เกือบจะแห้งขอดเก็บใส่สระน้ำที่ขุดไว้ หลังสถานการณ์ภัยแล้งส่อเค้ารุนแรงหนัก และไม่สามารถหาน้ำทำนาข้าวอย่างที่เคยได้

จากการเปิดเผยของ นายสมาน บุญเหนี้ย ชาวนา ต.เขาดิน อ.เก้าเลี้ยว จ.นครสวรรค์ บอกว่า หลังจากปลายปีที่ผ่านมา น้ำในคลองขมจืด ที่เป็นคลองชลประทานเริ่มแห้งขอดส่อเค้าวิกฤติ ทำให้ตนเองและชาวนาอีกหลายคนในพื้นที่ยุติการทำนาชั่วคราว แล้วหันมาปลูกพืชอายุสั้น อย่างเช่น แตงกวา เป็นพืชทดแทน เนื่องจากใช้น้ำน้อยกว่าการทำนามาก โดยขุดร่องน้ำและสูบน้ำจากคลองขมจืดที่แห้งขอด เพื่อนำน้ำมาเก็บไว้ ก่อนที่จะติดตั้งระบบน้ำหยดใส่ไร่แตงกวาที่ปลูกใหม่ ซึ่งคาดว่า น้ำที่สูบน้ำมาเก็บไว้สามารถปลูกแตงกวาได้ถึง 2 ฤดูกาล(ไทยรัฐ 09032559)

หวั่นเขื่อนลำตะคองแห้งขอด หลังเกษตรกรดันทำนาปรัง(09 มี.ค.59)

เมื่อวันที่ 9 มี.ค. 59 นายสุทธิโรจน์ กองแก้ว ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำตะคอง เปิดเผยถึงสถานการณ์การเพาะปลูกข้าวนาปรังของเกษตรกรว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำลำตะคอง ในพื้นที่ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอขามทะเลสอ อำเภอเมืองนครราชสีมาและอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ในเบื้องต้นทางเขื่อนลำตะคองได้มีการประชุมชี้แจงสถานการณ์น้ำกับคณะกรรมการจัดการน้ำเขื่อนลำตะคอง ประกอบไปด้วยภาคเกษตรกรรม ประปา ภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแจ้งข่าวสาร และการขอให้ในทุกพื้นที่งดการเพาะปลูกข้าวนาปรัง ตั้งแต่เมื่อต้นปี 2558 ที่ผ่านมา ต่อมาจนถึงต้นปี 2559 นี้จะต้องขอความร่วมมือกับพี่น้องเกษตรกรในทุกพื้นที่งดการใช้น้ำจากลำตะคอง เพื่อทำการเพาะปลูกข้าวนาปรังออกไปจนกว่าจะเข้าสู่ฤดูฝน และปริมาณน้ำต้นทุนในเขื่อนลำตะคองจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจุบันปริมาณน้ำในเขื่อนลำตะคองมีปริมาณน้ำที่น้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันมากกว่า 2 ปี ทั้งนี้ก็เกิดจากปริมาณฝนที่ตกลงมานั้นน้อยกว่าปกติ

ทั้งนี้ จากการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ ตั้งแต่ในพื้นที่ท้ายเขื่อนลำตะคอง จนถึงพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นจุดสุดท้ายก่อนที่ปริมาณน้ำลำตะคองจะไหลไปรวมกับลำน้ำมูล ที่ตำบลท่าช้าง อ.เฉลิมพระเกียรติฯ รวมระยะทางกว่า 120 กิโลเมตร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ก็ให้ความร่วมมือด้วยดีในการงดการเพาะปลูกข้าวนาปรังกันเป็นจำนวนมาก โดยจากเดิมที่เคยมีการเพาะปลูกข้าวนาปรังเป็นพื้นที่หลายหมื่นไร่ ก็ลดเหลือเพียงหลักพันไร่ แต่พี่น้องเกษตรกรที่ยังคงไม่สนใจค่าเตือน หรือการขอความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ทางเขื่อนลำตะคองในการงดทำนาปรัง ทางเขื่อนลำตะคองได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปทำความเข้าใจกับพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ที่ยังคงมีการเพาะปลูกข้าวนาปรัง ถึงสาเหตุที่ขอความร่วมมืองดปลูกข้าวนาปรัง เนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนที่เหลือมีเพียงพอเฉพาะในการผลิตน้ำประปาและการอุปโภคบริโภคเท่านั้น และก็ขอให้พี่น้องเกษตรกรได้หยุดการสูบน้ำจากลำน้ำลำตะคอง เพื่อทำการเพาะปลูกข้าวนาปรัง ทั้งนี้ ก็เพื่อรักษาปริมาณน้ำต้นทุนภายในเขื่อนฯ ให้ผ่านวิกฤติภัยแล้งนี้ไปได้

ขณะที่สถานการณ์ปริมาณน้ำภายในเขื่อนลำตะคอง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ล่าสุดมีปริมาณน้ำใช้การเหลืออยู่ที่ 78.138 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น 26.78 เปอร์เซ็นต์ ของความจุกักเก็บ 314.49 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งหากเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีปริมาณน้ำที่น้อยกว่า 50 ล้านลูกบาศก์เมตร (ไทยรัฐ 09032559)

เกษตรกร จ.บุรีรัมย์อ่วมโรคใบไหม้ หนอนกอบระบาดหนักในนาข้าว (02 มี.ค.59)

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า จากสภาพอากาศที่แปรปรวนทั้งร้อนและหนาวจัดในช่วงนี้ส่งผลให้เกิดโรคใบไหม้ และหนอนกอบระบาดในแปลงข้าวนาปรังที่กำลังออกรวงของเกษตรกรบ้านพลับ ม.3 ต.สะแก อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ ที่ลงทุนเสี่ยงปลูกในช่วงหน้าแล้งเพื่อเก็บผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน ได้รับความเสียหายกว่า 50 ไร่ จากที่ปลูกทั้งหมดประมาณ 20 ราย เนื้อที่กว่า 100 ไร่

โดยลักษณะของต้นข้าวที่เกิดโรคหนอนกอบและใบไหม้ระบาด จะมีลักษณะใบไหม้เหี่ยวแห้งตาย เมื่อออกรวงจะเป็นสีขาวแต่ไม่มีเมล็ดข้าวในรวง บางต้นก็หนองกักกินใบและลำต้น ทำให้แคะแกร็น ไม่เจริญเติบโต และเสียหายในที่สุด ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวได้สร้างความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรบ้านพลับเป็นอย่างมาก เพราะต้องยอมเสี่ยงลงทุนปลูกข้าวนาปรังในช่วงหน้าแล้ง เพื่อต้องการเก็บผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือนเฉลี่ยไร่ละ 3-4 พันบาท แต่กลับต้องประสบปัญหาศัตรูพืชระบาด ทำให้ลงทุนสูญเปล่าเพราะไม่ได้ผลผลิต ถึงแม้เกษตรกรจะฉีดพ่นยากำจัดแล้วแต่ก็ไม่ได้ผล หลายรายต้องยอมปล่อยทิ้งเพราะไม่รู้จะแก้ไขอย่างไร

นายบัวสอน คดีเวียง อายุ 65 ปี เกษตรกรบ้านพลับ ม.3 ต.สะแก อ.สตึก กล่าวว่า สาเหตุที่ยอมเสี่ยงลงทุนปลูกข้าวนาปรัง เพราะต้องการเก็บผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือนหากเหลือก็จะนำไปขาย เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายในยามจำเป็น โดยปีนี้ได้ปลูกข้าวนาปรังทั้งหมด 30 ไร่ ลงทุนไปประมาณ 50,000 บาท แต่ขณะนี้ได้เกิดโรคหนอนกอบและใบไหม้ระบาดเสียหายกว่า 10 ไร่ ส่วนที่เหลือก็ยังไม่รู้จะรอดและสามารถเก็บผลผลิตได้มากนักน้อยแค่นั้น ซึ่งก่อนหน้านี้ก็พยายามหาวิธีกำจัดแล้วทั้งฉีดพ่นยา และน้ำหมักชีวภาพ แต่ก็ไม่ได้ผลยังคงเกิดการระบาดของขยายวงกว้างอย่างต่อเนื่อง(แนวหน้า 02032559)

ชาวนา อ.ตะโหนด ลองผิดถูกนำข้าวไร่ปลูกในนา 2 ปี ให้ผลผลิตเกินคุ้ม(15 มี.ค.59)

นางสุดา สักแสง อายุ 59 ปี ชาวนาหมู่ที่ 12 ต.ตะโหนด อ.ตะโหนด จ.พัทลุง กล่าวว่า เดิมทีเห็นเพื่อนเกษตรกรปลูกข้าวเหนียวดำในไร่ได้ผล และมีราคาดี แต่ตนเองไม่มีพื้นที่เป็นสวน และที่สูงที่เหมาะสม จึงลองนำมาปลูกในพื้นที่นา แต่เมื่อปลูกในปีแรกไม่ได้ผล ได้ไปขอคำปรึกษาข้อมูลจากนักวิชาการเกษตรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง นักวิชาการเกษตรบอกว่า การนำข้าวไร่มาปลูกในพื้นที่นาไม่เหมาะสม ขอให้หยุดปลูกเนื่องจากไม่คุ้มต่อการลงทุน แต่ตนเองก็ไม่ได้ย่อท้อ กลับมาปลูกซ้ำเป็นปีที่ 2 พบว่าข้าวไร่นำมาปลูกแตกกอดี และให้ผลผลิตดี จนกระทั่งถึงวันเก็บเกี่ยวพบว่า ข้าวมีน้ำหนักดี และให้ผลผลิตมาก รู้สึกดีใจเมื่อเพื่อนบ้านทราบข่าวก็มาขอพันธุ์ข้าวดังกล่าวเพื่อไว้ทำพันธุ์กันหลายราย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เพิ่มเติมว่า สำหรับข้าวเหนียวช่อไม้ไผ่ PTNC96004-49 โดยได้ผ่านการพิจารณาคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาข้าวกลุ่มศูนย์วิจัยข้าวภาคใต้ เมื่อวันที่ 19 ส.ค.2554 ผ่านการพิจารณาคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว

เมื่อวันที่ 19 ก.ย.2554 และคณะกรรมการพิจารณาพันธุ์ กรมการข้าวมีมติรับพันธุ์ชื่อ “เหนียวดำช่อไม้ไผ่ 49” เพื่อแนะนำให้เกษตรกรปลูกต่อไป

ข้าวเหนียวดำช่อไม้ไผ่ 49 ลักษณะประจำพันธุ์ ผลผลิตเฉลี่ย 363 กก./ไร่ ความสูงประมาณ 135 ซม. กอตั้ง ใบสีเขียวเข้ม กาบใบสีเขียว ยอดเกสรตัวเมียสีขาว ปลายยอดดอกสีม่วง เมล็ดสีน้ำตาล มีขนที่เปลือกเมล็ด น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด เท่ากับ 34.59 กรัม น้ำหนักข้าวเปลือกต่อถังเท่ากับ 10.38 กก. ระยะพักตัวของเมล็ดพันธุ์ 8 สัปดาห์

ลักษณะเด่นเป็นข้าวเหนียวดำพื้นเมือง เมื่อนึ่งสุกมีลักษณะอ่อนนุ่มที่ผู้บริโภคในพื้นที่ภาคใต้นิยมนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นอาหารเสริม หรืออาหารว่าง และใช้ในงานบุญประเพณี ทำให้มีราคา

จำหน่ายสูงกว่าข้าวทั่วไป มีคุณค่าทางโภชนาการสูง โดยมีวิตามินบี 1 และวิตามินบี 3 วิตามินบี 6 และวิตามิน E

พื้นที่แนะนำ เหมาะสำหรับปลูกในบริเวณพื้นที่นาดอน และสภาพไร่ในภาคใต้ ข้อควรระวัง อ่อนแอต่อโรคไหม้ และโรคขอบใบแห้ง ไม่เหมาะสมต่อการปลูกในพื้นที่นาลุ่ม(ผู้จัดการ 14032559)

๒. ความเคลื่อนไหวของข้าวต่างประเทศ

๒.๑ สถานการณ์การผลิต และการค้าข้าวโลก

ในเดือนมกราคม 2559 กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ว่า ปีการผลิต 2558/59 จะมีผลผลิตข้าวประมาณ 470.12 ล้านตัน ลดลงจากปี 2557/58 ซึ่งมีปริมาณ 478.25 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 1.70 เนื่องจากปริมาณผลผลิตข้าวของอินเดียลดลงเป็น 100 ล้านตัน และคาดการณ์ว่าอินโดนีเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ปากีสถาน สหรัฐฯ และกัมพูชาจะมีผลผลิตข้าวลดลงเป็น 36.30 ล้านตัน 12.20 ล้านตัน 11.50 ล้านตัน 6.90 ล้านตัน 6.11 ล้านตัน และ 4.35 ล้านตัน ตามลำดับ

ในปี 2559 การบริโภค จะมีประมาณ 484.27 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีประมาณ 481.85 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 0.50 เนื่องจากจีน บังกลาเทศ ฟิลิปปินส์ และไนจีเรีย จะมีการบริโภคข้าวที่มากขึ้นเป็นประมาณ 150 ล้านตัน 35.50 ล้านตัน 13.25 ล้านตัน และ 5.85 ล้านตัน ตามลำดับ

แล้งกระทบนาข้าวหนัก น้ำเค็มรุกลึกเข้าสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง 80 กม.(01 มี.ค.59)

ภัยแล้งอาละวาดแล้ว น้ำในแม่น้ำโขงลดฮวบระดับน้ำต่ำสุดในรอบ 90 ปี น้ำเค็มรุกเข้าสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงไกลกว่าทุกปี กระทบนาข้าวและชีวิตความเป็นอยู่ชาวเวียดนามแถบกุ๋ลองยาง (Cuu Long Giang) ในพื้นที่ 950,500 เฮกตาร์ (ประมาณ 5.9 ล้านไร่)

นายเลห่งหาย (Le Thanh Hai) รองผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์สภาพน้ำและอุทุนิยมแห่งชาติ ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์เวียดนามนิวส์ ว่าน้ำเค็มเริ่มรุกเข้าสู่พื้นที่สามเหลี่ยมแม่น้ำโขงตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนปีที่แล้ว เร็วกว่าปกติ 1 เดือนครึ่ง ทำให้น้ำเค็มเข้ามาไกลถึง 50-60 กิโลเมตรและบางพื้นที่เจอน้ำเค็มในความลึก 70-80 กิโลเมตรขณะที่ปกติแล้วจะเข้ามาไกลแค่ 30-40 กิโลเมตร

นายมา ควาง หรั่ง (Ma Quang Trung) หัวหน้าฝ่ายเพาะปลูกพืชในพื้นที่ภาคกลาง กล่าวว่าน้ำในแม่น้ำทางใต้ลดต่ำลงมากสุดในรอบ 90 ปี ทำให้น้ำเค็มเข้าถึงพื้นที่ที่ไม่เคยเข้าถึงมาก่อนในรอบ 90 ปี โดยความแห้งแล้งและน้ำเค็มเกิดขึ้นในช่วงที่เกษตรกรเริ่มการเพาะปลูกสำหรับฤดูหนาวและไปไม่ผล ทำให้คาดว่า จะเกิดความเสียหายอย่างหนัก

ทางการเวียดนามเชื่อว่าพื้นที่ในเขตสามเหลี่ยมแม่น้ำโขงหรือในชื่อเวียดนามว่ากุ๋ลองยาง จะเสียหายเพาะปลูกไม่ได้ 590,500 เฮกตาร์ (ประมาณ 5.94 ล้านไร่) จากพื้นที่สามเหลี่ยมแม่น้ำโขงทั้งหมด 1.53 เฮกตาร์ (ประมาณ 9.56 ล้านไร่)โดยจังหวัดที่จะโดนผลกระทบหนักคือ ลีองฮาน เตียนยาง เกียนยาง เป็นนครจรั่ววัญ โห้วยาง ซ็อกจรั้ง และ บักเลียว

นายเหวียนเทียนฟาบ (Nguyen Thien Phap) หัวหน้าฝ่ายควบคุมและป้องกันพายุน้ำท่วมและชลประทานจังหวัดเตียนยางซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าวใหญ่สุดของระเทศ กล่าวว่า พื้นที่ปลูกข้าว 700 เฮกตาร์ (ประมาณ 4,375 ไร่) ที่เมืองโกกง (Go Cong) เมืองโกกงดง (Go Cong Dong) และเมืองโกกงเท (Go Cong Tay) สูญเสียไปเลยเพราะเจอทั้งแล้งและน้ำเค็ม

เวียดนามนิวส์ระบุว่าตั้งแต่วันที่ 5 มกราคมปีนี้ 5 หน่วยงานรัฐต้องดึงน้ำที่มีระดับความเค็มน้อยกว่า 1.5 กรัมต่อลิตรจากแม่น้ำเทียน (Tien River) มาช่วงพื้นที่ปลูกข้าว 30,000 เฮกตาร์ (ประมาณ 187,500 ไร่) ในพื้นที่ภาคตะวันออกของจังหวัด เตียนยาง ให้อุด เนื่องจากข้าวจะทนน้ำกร่อยในความเค็มที่ต่ำกว่า 2 กรัมต่อลิตรได้เท่านั้น โดยถ้าระดับความเค็มในแม่น้ำช่วงลึก ๆ เพิ่มขึ้นอีกข้าวก็คงลำบาก

นอกจากนาข้าวแล้วมีประชาชนกว่า 35,000 คนใน 7,000 ครัวเรือนในจังหวัดเตียนยาง มีปัญหาเรื่องน้ำกินน้ำใช้ โดยคณะกรรมการประชาชนท้องถิ่นสั่งการให้มีการติดตั้งก๊อกน้ำประปาสาธารณะ 122 แห่งให้

ประชาชนใช้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำจืดและยังมีการระดมป้อนน้ำจำนวนมากเพื่อป้อนน้ำจืดเข้าคลองเพื่อการชลประทานโดยชาวนาเองก็ตั้งปั๊มสูบน้ำเข้านาทันที

นอกจากนี้ทางการเวียดนามยังจะใช้วิธี เอาเรือท้องแบนเพื่อขนน้ำจืดจากแม่น้ำในจังหวัดที่น้ำเค็มยังรุกไปไม่ถึงเพื่อขนมาให้ชาวบ้านที่เดือดร้อนใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคอีกด้วย(ฐานเศรษฐกิจ 26022559)

๒.๒ ผลผลิต การใช้ การค้า และสต็อกข้าวของโลก

ปี 2559 คาดว่าการค้าข้าวโลกจะมีประมาณ 42.10 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งมีประมาณ 41.95 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 0.36 เนื่องจากคาดการณ์ว่าจีน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ อิหร่าน และอิรัก จะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นเป็น 4.70 ล้านตัน 2 ล้านตัน 2 ล้านตัน 1.60 ล้านตัน และ 1.20 ล้านตัน ตามลำดับ ในขณะที่เวียดนาม ปากีสถาน และพม่า จะส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นเป็น 7.30 ล้านตัน 4.60 ล้านตัน และ 1.80 ล้านตัน ตามลำดับ ปริมาณสต็อกข้าว ต้นปี 2558/59 คาดการณ์ว่าจะอยู่ที่ประมาณ 103.85 ล้านตัน ลดลงจาก

ปี 2557/58 ซึ่งมีประมาณ 107.46 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 3.36 เนื่องจากคาดการณ์ว่าในปี 2558 อินเดียและอินโดนีเซียมีผลผลิตข้าวลดลงแต่มีปริมาณการบริโภคข้าวที่เท่าเดิม ทำให้สต็อกข้าวลดลงเหลือประมาณ 17.69 ล้านตัน และ 3.86 ล้านตัน

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	ผลผลิต	การบริโภค	การนำเข้า	การส่งออก	สต็อกปลายปี
โลก					
ปี 2551/52	449.35	435.99	29.40	29.40	92.65
ปี 2552/53	440.68	435.20	31.77	31.77	94.97
ปี 2553/54	450.40	443.26	36.49	36.49	100.04
ปี 2554/55	467.63	460.89	39.95	39.95	106.77
ปี 2555/56	472.50	468.76	39.47	39.47	110.51
ปี 2556/57 *	478.53	481.59	43.38	43.38	107.46
ปี 2557/58 *	478.25	481.85	41.95	41.95	103.85
ปี 2558/59 *	470.12	484.27	42.10	42.10	89.70
Δ ปี 2559/2558 (%)	-1.70	0.50	0.36	0.36	-13.63
ประเทศผู้ส่งออกปี 2558/59	ผลผลิต	การบริโภค	การนำเข้า	การส่งออก	สต็อกปลายปี
จีน	145.77	150.00	4.70	0.45	47.68
อินเดีย	100.00	98.00	-	8.50	11.19
เวียดนาม	28.20	21.90	0.40	7.30	0.63
ไทย**	17.86	11.50	**	9.00**	19.30
สหรัฐอเมริกา	6.11	3.85	0.78	3.33	1.33
ปากีสถาน	6.90	2.80	0.02	4.60	1.08
ประเทศผู้นำเข้าปี 2558/59					
จีน	145.77	150.00	4.70	0.45	47.50
ไนจีเรีย	2.71	5.85	2.50	-	0.55
อิหร่าน	1.78	3.30	1.60	-	0.52
ฟิลิปปินส์	11.50	13.25	2.00	-	2.46
อิรัก	0.11	1.37	1.20	-	0.10
อินโดนีเซีย	36.30	38.30	2.00	-	3.16

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ณ เดือน มกราคม 2559 ** ผลผลิตและการนำเข้าจากการเปิดตลาดนำเข้าข้าวตามความตกลงองค์การการค้าโลก (WTO) จากไทย *** เป้าหมายการส่งออกข้าว

๒.๓ ความเคลื่อนไหวของประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญ

สาธารณรัฐประชาชนจีน

International Grains Council (IGC) คาดการณ์ว่าฤดูกาล 2558/59 จีนจะผลิตข้าวได้ 145.7 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย โดยผลผลิตข้าวของจีนในปี 2558 มีปริมาณ 145 ล้านตัน คาดการณ์ว่าจีนจะนำเข้าข้าวประมาณ 4.8 ล้านตัน ขณะที่ความต้องการข้าวในประเทศมีประมาณ 149.8 ล้านตัน และมีข้าวในสต็อกประมาณ 52.1 ล้านตัน ประกอบกับแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจีนอยู่ในหลายพื้นที่ ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไนหนง หลยเฮยหลงเจียง จีหลิน เหลียวหนิง และภาคใต้มีแหล่งผลิตหลายแห่ง ส่งผลให้ผลผลิตข้าวของจีนไม่ขาดแคลน

ทั้งนี้ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวพันธุ์เมล็ดสั้น (Gengmi) ส่วนทางภาคใต้ ของจีนเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวเมล็ดยาว (Xianmi) และจากการคาดการณ์ หากเกิดภัยแล้งขึ้นทางตอนเหนือ รัฐบาลจีนจะผันน้ำจากตอนใต้เพื่อปรับสมดุลไปยังที่ต่างๆ ที่เกิดภาวะแห้งแล้ง และได้สร้างระบบชลประทานรองรับไว้แล้ว เพื่อระบายน้ำช่วยเหลือแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของจีนที่ประสบปัญหา อย่างไรก็ตาม ภัยแล้งไม่ได้เป็นปัจจัยเดียวที่จะส่งผลกระทบต่อผลผลิตของจีน ภัยหนาวซึ่งไม่อาจคาดการณ์ได้ก็อาจส่งผลกระทบต่อได้เช่นกัน

มีรายงานว่า จีนวางแผนขยายการนำเข้าข้าวจากประเทศเกาหลีใต้และสหรัฐอเมริกา ในต้นปี 2559 ซึ่งนับเป็นโอกาสสำคัญของผู้ส่งออกข้าว ทั้งนี้ จีนเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวที่ใหญ่ที่สุด และยังคงเป็นผู้ส่งออกข้าวที่ใหญ่ที่สุดในโลก แต่จากความต้องการในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนประเภทจากเกษตรกรรมเป็นการเน้นภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการและการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งผลให้จีนมีความต้องการนำเข้าข้าวสารเพิ่มสูงขึ้น โดยหลังจากปี 2554 ที่จีนเริ่มเปิดประเทศและอนุมัติการนำเข้าข้าวสารจากประเทศอาเซียน อาทิ เวียดนาม ไทย เมียนมาร์ ปากีสถาน และกัมพูชา ส่งผลให้ตัวเลขการนำเข้าข้าวสารสูงเกินกว่าตัวเลขการส่งออกเป็นครั้งแรก โดยใน ปี 2554 จีนนำเข้าข้าวสาร 569,000 ตัน และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 3.35 ล้านตันในปี 2558

พนักงานขายในซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่งในกรุงปักกิ่ง กล่าวว่าข้าวสารที่นำเข้าได้รับความนิยมมากขึ้นในกลุ่มผู้บริโภคชาวจีน โดยเฉพาะข้าวสารนำเข้าจากประเทศอาเซียน

จากการรายงานของ www.chinagrains.com พบว่า ข้าวสาร ข้าวสาลี และข้าวโพด คือ 3 ธัญพืชหลักสำหรับ

การบริโภคของชาวจีน โดยในอดีตผลผลิตข้าวสารมีปริมาณมากกว่าข้าวสาลีและข้าวโพดอยู่มาก แต่หลังจากปี 2558 ปริมาณผลผลิตข้าวสารลดน้อยลง โดยมีปริมาณการผลิตมันฝรั่งเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดการณ์ว่า ปี 2558-2559 การบริโภคข้าวสารของโลกจะสูงขึ้นเป็น 483.7 ล้านตัน ซึ่งเป็นการบริโภคในประเทศจีนราว 100

ล้านตันต่อปี

นักวิจัยจากสถาบันวิทยาศาสตร์สังคมแห่งชาติจีน (Chinese Academy of Social Sciences หรือ CASS) กล่าวว่า เหตุผลหลักที่จีนต้องการนำเข้าข้าวสารจากต่างประเทศเป็นเพราะต้นทุนการนำเข้าที่ต่ำกว่าข้าวสารในประเทศ นอกจากนี้ยังมีความต้องการข้าวสารสายพันธุ์อื่นที่แตกต่างจากสายพันธุ์ที่ผลิตได้ในประเทศ แต่คาดว่า การนำเข้าข้าวสารจากเกาหลีใต้จะอยู่ในปริมาณน้อยเพราะราคาของข้าวสารเกาหลีใต้ยังไม่สามารถแข่งขันกับข้าวสารอื่นๆ ในตลาดได้

ส่วนการนำเข้าข้าวสารจากสหรัฐอเมริกา นั้น อาจต้องเผชิญความท้าทายในเรื่องของรสชาติที่จะถูกปากชาวจีนหรือไม่ พร้อมทั้งเห็นว่า อุตสาหกรรมข้าวสารในประเทศจีนยังคงเผชิญปัญหาการผลิตล้นตลาด เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตและการเพาะปลูกไม่ทันสมัย นับเป็นจุดอ่อนที่ต้องได้รับการปรับปรุง ภาครัฐควรให้ความสนใจกับราคาตลาดข้าวสารในประเทศ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากข้าวสารนำเข้าซึ่งมีราคาถูกกว่ามาก แม้ว่าจีนจะเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก แต่ข้าวสารจีนไม่ได้จัดเป็นข้าวสารที่มีคุณภาพสูงสุด ผู้บริโภคชาวจีนหลายรายกลับเลือกบริโภคข้าวสารจากไทยและกัมพูชา เพราะความหอมนุ่มของข้าวหอมมะลิที่ไม่สามารถหาได้ในข้าวสารจีน แต่หากมองในภาพรวมแล้วข้าวสารไทยส่วนใหญ่ที่มีราคานำเข้าต่ำ ก็ไม่ได้มีคุณภาพเทียบเท่ากับข้าวสารจีน อนึ่ง รายงานของเว็บไซต์ข่าว finance.qq.com พบว่า ข้าวสารจากเวียดนามมีต้นทุนที่ต่ำกว่าข้าวสารในประเทศจีนถึงร้อยละ 50

ความแตกต่างของราคาข้าวสารในประเทศกับข้าวสารนำเข้าอยู่ที่ประมาณ 745 หยวนต่อตัน (หรือ 114.48 เหรียญสหรัฐ) โดยในปี 2558 จีนนำเข้าข้าวสารที่ 3.35 ล้านตัน คิดเป็นราคาต่างที่ 2.53 พันล้านหยวน (ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครเซี่ยงไฮ้)

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการผลิต 2558/59 (1 ก.ย. 58-31 ส.ค.59) มีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2558-23 กุมภาพันธ์ 2559 EU นำเข้าข้าว แล้วประมาณ 583,986 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับจำนวน 493,787 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica ประมาณ 47,377 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับจำนวน 43,736 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าประมาณ 536,610 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับจำนวน 450,051 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ สหราชอาณาจักรยังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2558-23 กุมภาพันธ์ 2559 มีการนำเข้าประมาณ 134,460 ตัน ตามด้วยฝรั่งเศสจำนวน 100,562 ตัน เนเธอร์แลนด์ 68,192 ตัน โปแลนด์ 43,627 ตัน อิตาลี 42,490 ตัน เยอรมนี 45,900 ตัน และประเทศอื่นๆ ในกลุ่ม 148,755 ตัน

ปีการผลิต 2557/58 (ก.ย.57-ส.ค.58) สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวประมาณ 1.143 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.7 เมื่อเทียบกับจำนวน 1.013 ล้านตัน ในปีการผลิต 2556/57

ข้อมูลจากคณะกรรมการยุโรป (EC) ระบุว่า การนำเข้าข้าวจากกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (the Least Developed Countries :LDCs) ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเอเชีย เช่น เมียนมาร์กัมพูชา ในช่วง 6 เดือนแรกของปีการผลิต 2558/59 (ก.ย. 2558-ก.พ. 2559) มีจำนวนประมาณ 185,180 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 42 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน

ในปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าจากกัมพูชาประมาณ 154,020 ตัน คิดเป็นร้อยละ 83 ของการนำเข้าจากประเทศในกลุ่มนี้และเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 51 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ขณะที่มีการนำเข้าจากเมียนมาร์ ประมาณ 28,348 ตัน คิดเป็นร้อยละ 15 ของการนำเข้าจากประเทศในกลุ่มนี้ และเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

คณะกรรมการสมัชชาเพื่อการเกษตรและการพัฒนาชนบทแห่งสหภาพยุโรป (the EU Directorate General for Agriculture and Rural Development; EU-DGARD) รายงานว่า ผลผลิตข้าวของสหภาพยุโรปในปีการผลิต 2558/59 (ก.ย.58-ส.ค.59) คาดว่าจะมีประมาณ 1.772 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับจำนวน 1.637 ล้านตัน

ในปี 2557/58

โดยในเดือนกุมภาพันธ์ EU-DGARD คาดว่า ผลผลิตข้าวสายพันธุ์ Japonica rice มีประมาณ 1.322 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 21 เมื่อเทียบกับจำนวน 1.089 ล้านตัน ในปี 2557/58 แต่ผลผลิตข้าวสายพันธุ์ Indica rice

คาดว่าจะมีประมาณ 0.449 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับจำนวน 0.548 ล้านตัน ในปี 2557/58 ทั้งนี้ EUDGARD คาดว่าในปีการตลาด 2558/59 จะมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวประมาณ 2.725 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ทางด้านการส่งออกนั้น คาดว่า ในปีการตลาด 2558/59 (ก.ย.58-ส.ค.59) จะมีการส่งออกไปยังประเทศนอกกลุ่ม EU (to non-EU countries) ประมาณ 200,000 ตัน ลดลงร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ส่วนการนำเข้านั้น คาดว่า จะมีการนำเข้าจากประเทศนอกกลุ่ม EU (from non-EU countries) ประมาณ 1.290 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับจำนวน 1.193 ล้านตัน ในปีที่ผ่านมา และคาดว่าสต็อกข้าวสิ้นปี จะมีประมาณ 585,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 33 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (ที่มา Oryza.com)

ไนจีเรีย

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงอาบูจา รายงานว่า Aliko Dangote นักธุรกิจชาวไนจีเรีย ผู้ร่ำรวยที่สุดในแอฟริกาและเป็นอันดับ 51 ของโลก ประกาศจะผลิตข้าวให้ได้ 1 ล้านตัน ภายในระยะเวลา 5 ปี

ปัจจุบันไนจีเรียนำเข้าข้าวประมาณปีละ 2.8 ล้านตัน โดยนำเข้าจากทวีปเอเชียเกือบทั้งหมดและเป็นการนำเข้าแบบผิดกฎหมายตามแนวชายแดนทางบก ดังนั้นกลุ่ม Dangote ซึ่งเป็นผู้ผลิตซีเมนต์ น้ำตาล น้ำมัน และปิโตรเคมี จึงหันมาลงทุนภาคการเกษตรมากขึ้นเพื่อทดแทนการนำเข้า และมีแผนจะตั้งโรงงานผลิตปุ๋ย โดยอยู่ระหว่างการเจรจาซื้อฟอสเฟตซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญจากประเทศโมร็อกโก และคองโก

ทั้งนี้มีความเป็นไปได้สูงที่กลุ่ม Dangote จะผลิตข้าวได้ 1 ล้านตัน ในระยะเวลา 5 ปี โดยขณะนี้ได้กว้านซื้อที่ดินรัฐต่างๆ ที่มีพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว รวมประมาณ 2 แสนเฮกเตอร์ หรือ 1.25 ล้านไร่ และได้เร่งพัฒนาระบบชลประทาน เมล็ดพันธุ์ และปุ๋ยเป็นของตนเอง โดยมีหัวหน้าโครงการปลูกข้าวเป็นชาวบราซิล และดำเนินการเพาะปลูกในพื้นที่บางส่วนแล้ว ซึ่งการที่กลุ่ม Dangote ไม่รอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาล นั้น เนื่องจากกลุ่มมีเงินทุนเพียงพอ รวมทั้งมีการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ จึงน่าจะทำให้กลุ่มสามารถบรรลุผลได้ตามที่ต้องการ

ทั้งนี้ ไนจีเรียต้องผลิตข้าวสารให้ได้ปริมาณถึง 6 ล้านตันต่อปี จึงจะเพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นไนจีเรียคงยังไม่สามารถบรรลุผลตามนโยบายดังกล่าวได้ในระยะเวลา 5 ปี ยังต้องนำเข้าข้าวอย่างต่อเนื่อง แต่จะนำเข้าในปริมาณที่ลดลงกว่าอดีตที่ผ่านมา

ปัจจุบันไนจีเรียเก็บภาษีนำเข้าข้าว 2 อัตรา คือ อัตราร้อยละ 30 สำหรับผู้นำเข้าข้าวที่ลงทุนปลูกข้าวหรือธุรกิจสีข้าว และอัตราร้อยละ 70 สำหรับผู้นำเข้าข้าวทั่วไปที่ไม่มีการลงทุนปลูกข้าวหรือธุรกิจสีข้าว อย่างไรก็ตามปัจจุบันไนจีเรียไม่ยอมประกาศรายชื่อผู้มีสิทธินำเข้าข้าวในอัตราร้อยละ 30 และโควตานำเข้ามาเป็นระยะเวลา 1 ปีแล้ว ดังนั้น ผู้นำเข้าจึงต้องเสียภาษีนำเข้าข้าวในอัตราร้อยละ 70 เมื่อปีที่ผ่านมา ธนาคารกลางไนจีเรียโดยความเห็นชอบของรัฐบาลได้ประกาศให้ข้าวเป็นสินค้า 1 ใน 41 รายการ ที่ห้ามผู้นำเข้าแลกเงินตราต่างประเทศจากสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาต (ธนาคารกลาง ธนาคารพาณิชย์ และร้านแลกเปลี่ยนเงินตรา) เพื่อชำระค่าสินค้านำเข้า

จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้เกิดการลักลอบนำเข้าข้าวที่ผิดกฎหมายไปยังไนจีเรียตามแนวชายแดนทางบก ที่ติดต่อกับเบนินและแคเมอรูนเป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกันมาตรการดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้คน

ไนจีเรีย โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจที่มีเงินลงทุนหันมาปลูกข้าวมากขึ้น (ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงอาบูจา)

บราซิล

องค์การธัญพืชแห่งชาติ (Brazil's National Grains Supply Company; Conab) พยากรณ์ว่าในปีการผลิต 2558/59 จะมีผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ 11.215 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับจำนวน 12.444 ล้านตันข้าวเปลือก ในปีการผลิต 2557/58 เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกลดลง โดยในปีการผลิต 2558/59 นั้น คาดว่าพื้นที่เพาะปลูกจะลดลงเหลือ 12.5 ล้านไร่ ลดลงร้อยละ 11 จากปีการผลิต 2557/58 กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่าในปีการตลาด 2558/59 (เม.ย.58-มี.ค.59) ผลผลิตข้าวเปลือกคาดว่าจะมีประมาณ 11.765 ล้านตัน หรือประมาณ 8 ล้านตันข้าวสาร ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับ จำนวน 12.5 ล้านตันข้าวเปลือก หรือประมาณ 8.5 ล้านตันข้าวสาร ในปีการผลิต 2557/58

สถาบัน The Rice Institute of Rio Grande do Sul (IRGA) รายงานว่า ในช่วง 2 เดือนแรกของปีนี้ (ม.ค.-ก.พ. 2559) บราซิลส่งออกข้าวประมาณ 170,751 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 42 เมื่อเทียบกับจำนวน 119,828 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยในเดือนกุมภาพันธ์บราซิลส่งออกข้าวประมาณ 74,701 ตัน ลดลงร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับจำนวน 96,050 ตัน ในเดือนมกราคม 2559 แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 เมื่อเทียบจำนวน 49,915 ตัน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 โดยประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญในเดือนกุมภาพันธ์ ประกอบด้วย สหรัฐฯ จำนวน 34,726 ตัน (คิดเป็นร้อยละ 46 ของการ ส่งออกในเดือน ก.พ. 2559) สวิตเซอร์แลนด์ จำนวน 16,550 ตัน (คิดเป็นร้อยละ 22 ของการส่งออกในเดือน ก.พ. 2559) เปรู จำนวน 5,882 ตัน โบลิเวีย จำนวน 2,266 ตัน แคมเบีย จำนวน 2,220 ตัน แองโกล่า จำนวน 2,195 ตัน เบลเยียม จำนวน 1,614 ตัน เป็นต้น

ในปี2558 บราซิลส่งออกข้าวประมาณ 1.32 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับจำนวน 1.24 ล้านตัน ในปี 2557 (ที่มา Oryza.com)

๒.๔ ความเคลื่อนไหวของประเทศผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญ

เวียดนาม

ภาวะราคาข้าวในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาขยับสูงขึ้นใกล้ระดับสูงสุดในรอบ 3 เดือน เนื่องจากตลาดมีความกังวลเกี่ยวกับการคาดการณ์ว่าผลผลิตบางส่วนได้รับความเสียหายจากภาวะแห้งแล้งและสภาวะน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่การเกษตรประกอบกับมีความต้องการข้าวเพื่อส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อจากประเทศจีน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ขณะที่วงการค้าระบุน่าในช่วงนี้ผู้ส่งออกยังไม่ต้องการรับคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ เพราะกำลังประเมินความเสี่ยงจากภาวะภัยแล้ง ผู้ค้าบางส่วนได้เร่งซื้อข้าวเพื่อสต็อกไว้ ปัจจุบันราคาเอฟโอบีข้าวขาว 5% อยู่ที่ตันละ 370- 375 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากตันละ 355-367 ดอลลาร์สหรัฐ

สมาคมอาหารของเวียดนาม (VFA) ระบุว่า ในปีนี้สมาคมฯ อาจไม่ต้องเข้าร่วมโครงการจัดหาข้าวและเก็บรักษาข้าวเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว เนื่องจากภาวะราคาข้าวในปีนี้อยู่คงอยู่ในระดับสูง และมีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้น แม้ว่าในช่วงเดือนมีนาคมจะเป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยวข้าวในฤดูการผลิตฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (winter-spring crop) ซึ่งผลผลิตออกสู่ตลาดในปริมาณมากก็ตาม แต่เนื่องจากในปีี้เกิดภาวะแห้งแล้งและภาวะน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่เพาะปลูกข้าว ทำให้คาดว่าผลผลิตข้าวอาจจะลดลง ส่งผลให้ราคาข้าวอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องมาตั้งแต่ช่วงต้นปี

สมาคมอาหารของเวียดนาม (VFA) รายงานว่า การส่งออกข้าวช่วงวันที่ 1-29 กุมภาพันธ์ 2559 มีจำนวน 439,449 ตัน มูลค่า 178.006 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 118.8 และร้อยละ 94.2 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2558 ที่ส่งออกได้ 200,814 ตัน มูลค่า 91.655 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่การส่งออกข้าวช่วงวันที่ 1 มกราคม -29 กุมภาพันธ์ 2559 มีจำนวน 856,219 ตัน มูลค่า 347.834 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 103.3 และร้อยละ 82.6 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2558 ที่ส่งออกได้ 421,202 ตัน มูลค่า 190.539 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ในช่วงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ - 9 มีนาคม เวียดนามส่งออกข้าวผ่านทางท่าเรือ ประมาณ 150,500 ตัน โดยส่งไปอินโดนีเซีย ประมาณ 28,100 ตัน ฟิลิปปินส์ ประมาณ 48,400 ตัน คิวบา ประมาณ 29,000 ตัน แอฟริกาใต้ ประมาณ 22,000 ตัน และประเทศอื่นๆ ประมาณ 23,000 ตัน

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ในเดือนมกราคม 2559 เวียดนามส่งออกข้าว 508,153 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 เมื่อเทียบกับจำนวน 504,651 ตัน ในเดือนธันวาคม 2558 แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 58.4 เมื่อเทียบกับจำนวน 320,750 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2558 ตลาดส่งออกที่สำคัญในเดือนมกราคม 2559 ประกอบด้วย ตลาดเอเชีย จำนวน 322,076 ตัน รองลงมาคือ ตลาดแอฟริกา จำนวน 88,802 ตัน ตลาดอเมริกา จำนวน 84,732 ตัน ตลาดยุโรป และเครือรัฐเอกราช (Europe and CIS countries) จำนวน 3,079 ตัน และตลาดออสเตรเลียจำนวน 9,464 ตัน โดยส่งออกข้าวขาว 5% จำนวน 149,747 ตัน ข้าวหอม (Jasmine rice) 117,208 ตัน ข้าวขาว 15% จำนวน 129,414 ตัน ข้าวขาว 25% จำนวน 52,294 ตัน ข้าวเหนียว จำนวน 46,386 ตัน ข้าวขาว 10%, 100% และข้าวชนิดอื่น ๆ รวม จำนวน 13,104 ตัน

กระทรวงเกษตร (Ministry of Agriculture and Rural Development; MARD) รายงานว่า จากภาวะภัยแล้งที่ส่งผลให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำลดลง และภาวะน้ำเค็มที่รุกเข้าไปในพื้นที่เกษตร ถือว่ารุนแรงที่สุดในรอบ 90 ปี สร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าวประมาณ 200,000 ตันแล้ว และหากสถานการณ์ยังคงเป็นเช่นนี้ไปจนถึงเดือนมิถุนายน อาจทำให้ผลผลิตข้าวเสียหายประมาณ 500,000 ตัน

ผู้เชี่ยวชาญในวงการข้าวของเวียดนามได้เรียกร้องให้รัฐบาลพุ่งเป้าไปที่การวางแผนด้านการผลิตและการส่งออกที่เป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งปัจจุบันกัมพูชาสามารถส่งออกข้าวไปยังประเทศจีนได้อย่างก้าวกระโดดจาก จำนวน 48,739 ตัน ในปี 2557 เป็น 116,000 ตัน ในปี 2558 ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญบางคน มองว่ากัมพูชาก็เกรงกลัวการแข่งขันจากเวียดนามเช่นกัน หลังจากเวียดนามมีการขยายตลาดส่งออกมากขึ้น โดยเฉพาะในตลาดยุโรป ปัจจุบันเกษตรกรกัมพูชาเน้นการเพาะปลูกข้าวคุณภาพสูงแต่ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ขณะที่เกษตรกรเวียดนามจะเพาะปลูกข้าวคุณภาพต่ำที่ให้ผลผลิตสูงผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่า เกษตรกรเวียดนามไม่ควรไปเน้นการแข่งขันกับประเทศไทยและกัมพูชาในการเพาะปลูกข้าวคุณภาพสูง เพราะหากเกษตรกรเลือกเพาะปลูกข้าวที่ให้ผลผลิตสูงก็จะได้กำไรดีกว่า แต่ต้องคอยเฝ้าระวังปัจจัยทางด้านสภาวะดินเค็ม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การเพาะปลูกข้าว (ที่มา Oryza.com)

อินโดฯ-ฟิลิปปินส์ ดันยอดเวียดนามส่งออกข้าวเกิน 1 ล้านตัน 2 เดือนแรกของปี (01 มี.ค.59)

รายงานระบุว่า ปริมาณข้าวที่ส่งออกในเดือน ก.พ.อยู่ที่ 523,000 ตัน มูลค่า 228 ล้านดอลลาร์ ที่แม้ว่าราคาจะลดลงเกือบ 6% เหลือ 443.5 ดอลลาร์ต่อตัน แต่เพราะปริมาณการส่งออกที่เพิ่มสูงทำให้ยอดการส่งออกรวม 2 เดือนเกิน 1 ล้านตัน

การส่งออกข้าวที่เพิ่มขึ้นนี้ส่วนใหญ่เป็นเพราะการนำเข้าข้าวของอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ โดยอินโดนีเซียกลายเป็นผู้ซื้อข้าวรายใหญ่ที่สุดของเวียดนามแทนที่จีน ด้วยสัดส่วนมากกว่า 25% ในการส่งออกของเดือน ม.ค. รองลงมาคือ จีน และฟิลิปปินส์

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ระบุว่า การส่งออกข้าวที่เพิ่มขึ้นนี้เนื่องด้วยข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้ส่งออกข้าวของเวียดนามบรรลุข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

ในปี 2558 เวียดนามส่งออกข้าวไปทั้งสิ้น 6.5 ล้านตัน ทำรายได้ 2,680 ล้านดอลลาร์ ลดลง 3.94% ในแง่ของมูลค่า โดยมีประเทศในภูมิภาคเอเชียเป็นผู้ซื้อหลักด้วยสัดส่วน 74.5% ของการส่งออก รองลงมาคือ แอฟริกา ที่ 13.77% และสหรัฐฯ ที่ 6.72% (ผู้จัดการ 29022559)

อุข้าวเวียดนามเผชิญภาวะภัยแล้งครั้งรุนแรงสุดในประวัติศาสตร์(21 มี.ค.59)

พื้นที่ราบลุ่มปากแม่น้ำโขงทางภาคใต้ของเวียดนาม ที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวแห่งหลักของประเทศ กำลังเผชิญต่อภาวะภัยแล้ง และการรुक้ำของน้ำเค็มครั้งรุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนมากกว่าครึ่งล้าน ตามการเปิดเผยของเจ้าหน้าที่

ภัยแล้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อการผลิตข้าวสูงถึง 1 ล้านตัน แต่คาดว่าจะไม่กระทบต่อสถานะของเวียดนามในฐานะผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับ 3 ของโลก หมา กว่าง จุง เจ้าหน้าที่จากกระทรวงเกษตร กล่าว

เวียดนามส่งออกข้าวเฉลี่ยปีละ 7 ล้านตัน รองจากไทย และอินเดีย ซึ่งไทยเองก็ประสบภาวะภัยแล้งรุนแรงเช่นกัน

ภาวะขาดแคลนน้ำอาจส่งผลให้เกษตรกรจำนวนมากยากจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากไม่มีฝนตกลงมาในระหว่างช่วงนี้จนถึงปลายเดือน เม.ย.

เจ้าหน้าที่ระบุว่า ภัยแล้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และการสร้างเขื่อนไฟฟ้ามากกว่า 10 แห่ง ที่ต้นแม่น้ำ

เล หาย บิง โฆษกกระทรวงการต่างประเทศเวียดนามกล่าวต่อผู้สื่อข่าวว่า จีนได้ปล่อยน้ำเพิ่มจากเขื่อนมากขึ้น 2 เท่าเพื่อช่วยเหลือบรรเทาวิกฤตนี้

โฆษกกระทรวงการต่างประเทศเวียดนามยังระบุว่า กระทรวงได้ทำงานร่วมกับจีน และประเทศต่างๆ ที่อยู่ตามแนวแม่น้ำโขง เพื่อการใช้ทรัพยากรของแม่น้ำอย่างยั่งยืน

ส่วนการรुक้ำของน้ำเค็มอยู่ในระดับที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ที่เป็นผลให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ปลูกข้าวมากกว่า 1 ล้านไร่ และรัฐบาลได้มอบความช่วยเหลือ จำนวน 1.5 ล้านดอลลาร์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ 3 จังหวัดที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดในเขตที่ราบลุ่มปากแม่น้ำโขง ตามการรายงานของสื่อเวียดนาม(ผู้จัดการ 20032559)

เวียดนามมองไม่เห็นอนาคตส่งออกข้าวหอม เหตุราคายังสู้ไทย-กัมพูชาไม่ได้(07 มี.ค.59)

ผู้เชี่ยวชาญด้านข้าวทั้งในและต่างประเทศต่างแสดงความคิดเห็นว่า เวียดนามควรมุ่งเน้นที่การพัฒนาข้าวที่ให้ผลผลิตสูงมากกว่าการพัฒนาข้าวหอม แม้การส่งออกข้าวหอมของประเทศจะเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่รายได้จากการส่งออกยังอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ด้วยปริมาณข้าวหอมที่บริษัทท้องถิ่นของเวียดนามส่งออกไปยังฮ่องกง ไต้หวัน สิงคโปร์ และสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้บริษัทส่งออกของท้องถิ่นตัดสินใจรวมกำลังกับเกษตรกรในปี 2558 เพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวหอม "จัสมิน 85" จาก 11,250 ไร่ เป็น 25,000 ไร่

ส่วนสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ยังตัดสินใจที่จะพัฒนาข้าวหอม จัสมิน 85 ให้เป็นแบรนด์ข้าวของประเทศ แต่ผู้เชี่ยวชาญระบุว่าเป็นการตัดสินใจที่รีบร้อนเกินไป

ในปี 2553 เวียดนามส่งออกข้าวหอม 216,000 ตัน และเพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 1.3 ล้านตันในปี 2557 ขณะที่ราคาส่งออกข้าวหอมก็เพิ่มสูงอย่างรวดเร็วจาก 460 ดอลลาร์เป็น 620 ดอลลาร์ต่อตัน

แม้แต่จีนและแอฟริกายังนำเข้าข้าวหอมจากเวียดนามมากขึ้น เพราะข้าวเวียดนามมีราคาที่แข่งขันได้มากกว่าข้าวไทย ส่วนออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ได้เริ่มนำเข้าข้าวหอมจากเวียดนาม และได้ไปปรากฏตัวครั้งแรกในสหรัฐฯ เมื่อปลายปี 2558

อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคสหรัฐฯ กลับชื่นชอบข้าวเวียดนามน้อยกว่าข้าวไทย แม้สินค้าของเวียดนามจะจำหน่ายถูกกว่า โดยข้าวหอมมะลิไทยส่งออกที่ 1,075 ดอลลาร์ต่อตัน ส่วนข้าวบาสมัติของอินเดียอยู่ที่ 1,525 ดอลลาร์ต่อตัน

แม้ปริมาณส่งออกข้าวหอมของเวียดนามจะเพิ่มขึ้น แต่รายได้กลับอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ราคาส่งออกข้าวหอมของเวียดนาม เท่ากับ 50% ของราคาส่งออกข้าวของกัมพูชาและไทย และในสหรัฐฯ ข้าวหอมไทยมีส่วนแบ่งตลาดถึง 80% ตามการระบุขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ

กัมพูชายังถือเป็นคู่แข่งที่แข็งแกร่งมากสำหรับเวียดนาม ถึงแม้กัมพูชาจะไม่สามารถเทียบกับเวียดนามได้ในแง่ของปริมาณการส่งออก แต่ราคาส่งออกของกัมพูชานั้นสูงกว่า โดยข้าวหอมมะลิของกัมพูชาสามารถจำหน่ายได้ในราคา 820-850 ดอลลาร์ต่อตัน ขณะที่ข้าวหอมมะลิของเวียดนามราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 450-620 ดอลลาร์ต่อตันเท่านั้น เวียดนามยังคงลังเลระหว่างการผลิตข้าวหอมคุณภาพสูงหรือข้าวที่ให้ผลผลิตสูงแต่ราคาถูก

สมาคมอาหารเวียดนามต้องการที่จะพัฒนาข้าว จัสมิน 85 ให้เป็นข้าวของประเทศ แต่ศาสตราจารย์ชาวเวียดนามที่เชี่ยวชาญด้านข้าวระบุว่า ข้าวหอมมะลิไม่ได้รับความสนใจในหลายประเทศ ขณะเดียวกันนักวิเคราะห์ระบุว่า ผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิของเวียดนามสามารถขายได้ในราคาเพียงแค่ครึ่งหนึ่งของข้าวหอมมะลิไทยและ 1 ใน 3 ของข้าวบาสมัติอินเดีย เพราะผู้ส่งออกข้าวเวียดนามเสนอราคาต่ำหวังชิงสัญญาการส่งออก

ด้านผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยเอเชียแปซิฟิกในฟิลิปปินส์ ระบุว่า เวียดนามไม่ควรตามไทย หรือมุ่งไปที่การผลิตข้าวหอม แต่ควรมุ่งไปที่สายพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง ที่มีราคาจำหน่ายที่ 700-800 ดอลลาร์ต่อตัน (ผู้จัดการ 06032559)

อินเดีย

องค์การอาหารแห่งชาติ (the Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าวในคลังของรัฐบาล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2559 มีจำนวน 29.234 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับจำนวน 23.794 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับจำนวน 28.95 ล้านตัน ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา โดยสต็อกข้าวในปัจจุบันมากกว่าระดับสต็อกขั้นต่ำ (the buffer and strategic reserve norms) ประมาณ 3.84 เท่า (กำหนดไว้ช่วงเวลานี้ที่ 7.61 ล้านตัน)

สำหรับสต็อกพืชอาหารทั้งหมดมีจำนวนรวม 46.233 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับจำนวน 43.618 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับจำนวน 49.329 ล้านตัน ในเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา โดยเป็นสต็อกข้าวสาทิประมาณ 16.865 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 14 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา และลดลงร้อยละ 17 เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา

ข้อมูลจาก IBIS รายงานว่า อินเดียส่งออกข้าวในช่วง 5 เดือนแรก (ต.ค.-ก.พ.) ของปีการตลาด 2558/59 (ต.ค.-ก.ย.) ได้ 4.585 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 16.95 เมื่อเทียบกับจำนวน 5.521 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 มีการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมัติ (non-basmati)

ประมาณ 4.43 แสนตัน ส่วนข้าวบาสมати (basmati) ส่งออกได้ประมาณ 2.66 แสนตัน โดยประเทศผู้นำเข้าข้าวบาสมатиที่สำคัญ คือ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอิหร่าน ส่วนประเทศผู้นำเข้าข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมатиที่สำคัญ คือ เซเนกัล เบนิน ไอวอรีโคสต์ และแอฟริกาใต้ ทั้งนี้จำนวนข้าวส่งออกของอินเดียในเดือนกุมภาพันธ์ลดลงร้อยละ 12.25 เมื่อเทียบกับเดือนมกราคมซึ่งส่งออกได้ประมาณ 8.08 แสนตัน

รัฐบาลอินเดียกำลังวางแผนขยายตลาดส่งออกข้าวบาสมатиและข้าวสาลีโดยใช้วิธีแลกข้าวกับน้ำมันกับกลุ่มประเทศสมาชิก GCC (the Gulf Cooperation Council) ซึ่งในขณะนี้มีการเจรจากับประเทศสมาชิก 2-3 รายแล้ว โดยการพิจารณารายละเอียดต่างๆ จะดำเนินการโดยระดับผู้นำของทั้งสองฝ่าย

ทั้งนี้ อินเดียนำเข้าน้ำมันจากประเทศในกลุ่ม GCC คิดเป็นสัดส่วน 2 ใน 3 ของการนำเข้าน้ำมันทั้งหมด ซึ่งประเทศในกลุ่มนี้ที่เป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ของอินเดีย เช่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยในปีงบประมาณ 2557/58 ที่ผ่านมา อินเดียส่งออกข้าวบาสมاتيมาไปยังสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จำนวน 278,601 ตัน และในช่วง 8 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2558/59 มีการส่งออกแล้วจำนวน 411,775 ตัน (ที่มา Oryza.com)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและความร่วมมือ กระทรวงเกษตรและป่าไม้ (the Director of the Department of Planning and Cooperation under the Lao Ministry of Agriculture and Forestry) ระบุว่า รัฐบาล สปป.ลาว ตั้งเป้าหมายในการส่งออกข้าวในปีไว้ที่ 1 ล้านตัน และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายผลผลิตข้าวในปีการผลิต 2558/59 ไว้ที่ 4.2 ล้านตันข้าวเปลือก ซึ่งรวมถึงการผลิตข้าวเพื่อเป็นสต็อกสำรองประมาณ 40,000 ตัน และใช้เป็นเมล็ดพันธุ์อีกประมาณ 60,000 ตัน ขณะเดียวกันก็รับประกันว่าจะมีผลผลิตข้าวเพียงพอสำหรับบริโภคในประเทศประมาณ 2.1 ล้านตัน ทั้งนี้ รัฐบาลได้ส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกข้าวในปีเป็น 6.25 ล้านไร่ และนาในที่สูงอีกประมาณ 6.25 แสนไร่

ในปี สปป.ลาวประสบความสำเร็จในการเริ่มส่งออกข้าวไปยังประเทศจีนเป็นล็อตแรก ประมาณ 8,000 ตัน

โดยในทุกๆ ปีที่ผ่านมา มีการลักลอบส่งออกข้าวเปลือกไปยังประเทศเพื่อนบ้านประมาณ 300,000-400,000 ตัน ขณะที่ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ว่า ในปีการตลาด 2559 (ม.ค.-ธ.ค.) ลาวจะมีผลผลิตข้าวประมาณ 2.778 ล้านตันข้าวเปลือก หรือประมาณ 1.750 ล้านตันข้าวสาร ขณะที่คาดว่าพื้นที่เพาะปลูกมีประมาณ 5.78 ล้านไร่ (ที่มา Oryza.com)

ราชอาณาจักรกัมพูชา

กลุ่มผู้ส่งออกข้าวและโรงสีข้าวได้ร่วมกันทำหนังสือส่งไปยังกระทรวงพาณิชย์ เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลออก มาตรการรับมือกับภาวะการส่งออกข้าวในปัจจุบันที่กัมพูชากำลังเผชิญอยู่ โดยกลุ่มผู้ส่งออกข้าวและโรงสีข้าวได้เตือนรัฐบาลว่าหากไม่รีบแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน อาจจะทำให้พวกเขาต้องประสบภาวะล้มละลาย ซึ่งในขณะนี้ มีผู้ประกอบการโรงสีและผู้ส่งออกข้าวหลายรายได้ออกจากธุรกิจนี้ไปแล้ว

ทั้งนี้ รัฐบาลอาจจะยังไม่รู้หรือยังไม่เข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้ถึงสถานการณ์ในปัจจุบันและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และไม่มีใครเข้ามาให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ซึ่งปัจจุบันนี้ การแข่งขันในตลาดเป็นไปอย่างรุนแรง และการที่เวียดนามได้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับสหภาพยุโรป (EU-Vietnam FTA) ทำให้เวียดนามได้โควตาส่งออกข้าวไปยังสหภาพยุโรปในอัตราภาษี 0% ได้ถึง 80,000 ตันต่อปี เท่ากับเป็นการแย่ง

ตลาดของกัมพูชาซึ่งตลาด EU ถือเป็นตลาดที่สำคัญที่สุดของกัมพูชา นอกจากนี้ ประเทศไทยมีการระบายข้าวจากสต็อกรัฐบาลออกมา ส่งผลกระทบต่อการส่งออกข้าวของกัมพูชาด้วย

เนื้อหาในหนังสือยังระบุถึงกรณีที่ในปัจจุบันมีการนำเข้าข้าวราคาถูกจากเวียดนามเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการในท้องถิ่นและเกษตรกรประสบกับความเดือดร้อนอย่างมาก ดังนั้นกลุ่มผู้ส่งออกและโรงสีจึงเรียกร้องให้รัฐบาลออกมาตรการจำกัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวจากเวียดนามเพื่อปกป้องเกษตรกรของกัมพูชา นอกจากนี้ยังเรียกร้องให้รัฐบาลจัดหาแหล่งเงินทุนเข้ามาในธุรกิจนี้ เพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสีข้าวและคลังเก็บสินค้า รวมทั้งการจัดหาเงินทุนสำหรับโรงสีเพื่อใช้ในการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรได้มากขึ้นในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

ทั้งนี้ มีรายงานว่ากระทรวงพาณิชย์ได้รับเรื่องแล้ว และรับปากที่จะเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัญหาและรายละเอียดของงบประมาณที่จะนำมาใช้

สำนักงานบริการพิธีการส่งออกข้าว (The Secretariat of One Window Service for Rice Export; SOWS-REF) รายงานว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 กัมพูชาส่งออกข้าว 51,912 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับจำนวน 44,033 ตัน ในเดือนมกราคม 2559 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 38 เมื่อเทียบกับจำนวน 37,676 ตัน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 ส่วนการส่งออกในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2559 (ม.ค.-ก.พ.) กัมพูชาส่งออกข้าว 95,945 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับจำนวน 73,549 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2558 โดยส่วนใหญ่ กัมพูชาส่งออกข้าวไปยังประเทศในภูมิภาคยุโรปและเอเชีย เช่น จีน 20,436 ตัน ฝรั่งเศส 12,454 ตัน โปแลนด์ 10,784 ตัน มาเลเซีย 6,002 ตัน เนเธอร์แลนด์ 4,636 ตัน และสหราชอาณาจักร 4,586 ตัน เป็นต้น

ในปี 2558 กัมพูชาส่งออกข้าวรวม 538,396 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.1 เมื่อเทียบกับจำนวน 387,061 ตัน ในปี 2557 โดยตลาดที่สำคัญคือประเทศในภูมิภาคยุโรปและเอเชีย เช่น จีน 116,639 ตัน ฝรั่งเศส 75,257 ตัน โปแลนด์ 58,410 ตัน มาเลเซีย 54,914 ตัน เนเธอร์แลนด์ 58,410 ตัน อิตาลี 24,049 ตัน สาธารณรัฐเชค 22,597 ตัน เบลเยียม 19,921 ตัน สหราชอาณาจักร 18,557 ตัน เยอรมนี 13,076 ตัน สเปน 10,382 ตัน โปรตุเกส 10,312 ตัน สิงคโปร์ 5,587 ตัน บรูไน 2,100 ตัน และอินโดนีเซีย 1,000 ตัน เป็นต้น

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า ในปีการตลาด 2559 (ม.ค.-ธ.ค.) คาดว่ากัมพูชาจะส่งออกข้าวได้ประมาณ 0.8 ล้านตันข้าวสาร (ซึ่งรวมตัวเลขที่ส่งออกอย่างเป็นทางการและการส่งออกตามแนวชายแดนที่ติดกับประเทศไทยและเวียดนามด้วย) ลดลงประมาณร้อยละ 27 เมื่อเทียบกับจำนวน 1.1 ล้านตันที่มีการส่งออกในปี 2558 (ที่มา Oryza.com)